

64. SAYI

ŞALOM

14 Şubat
Sevgililer
Günü

AŞK

**Mehtap
Meral** ile
'Şair gibi
sevmek'

ÂŞIK
EDEBİYATININ
TEMSİLCİSİ
Âşık Veysel

Genco Erkal
'Güneşin
Sofrasında'

ALPER
Almelek
Sıradışı yaşam
senaryosu

Tu
Bişvat

Albert
Einstein
Milena
Marić &

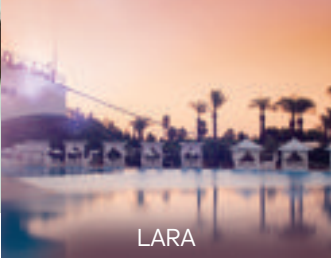
ANJELIKA
AKBAR
"Renk, ses ve su"

TITANIC HOTELS'DE HEM DÜĞÜN HEM BALAYI.

#MyTitanicStory

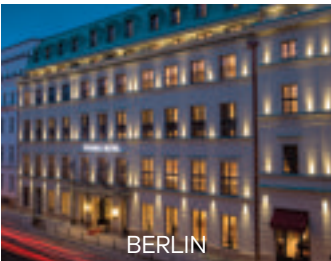
BELEK

LARA

BODRUM

BERLIN

Düğününü Titanic Business Bayrampaşa, Titanic Port Bakırköy veya Titanic Business Kartal'da gerçekleştiren çiftlere, Antalya, Bodrum veya Berlin'de muhteşem bir balayı hediye.

TITANIC

HOTELS

ANTALYA | ISTANBUL | BODRUM | BERLIN

titanic.com.tr

ŞALOM Dergi

**Gözlem Gazetecilik Basın
ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi**

Av. Yakup Barokas

Genel Yayın Yönetmeni
İvo Molinas

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Işık Sivil Karakoç

**Editör ve Yan Yayınlar
Koordinatörü**

Suzan Nana Tarablus

**Reklam Planlama
Koordinatörü**

İsak Behar

Sayfa - Kapak Tasarımı
Bella Parlakşimşek

Kapak Fotoğrafi

Sara Kohen

Yazı Kurulu

Gila Erbeş

Dalia Maya

Suzan Nana Tarablus

Tina Varon

Yönetim Yeri / ABONMAN

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6

Teşvikiye - İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44

F: (0212) 231 92 83

www.salomdergi.com

Basıldığı Yer

Gezegen Basım Ltd. Şti
Yüz Yıl Mahallesi, Matbaacılar Sitesi,

2. Cadde, No: 202/A

Bağcılar - İstanbul

T: (0212) 325 71 25

www.gezegenbasim.com.tr

Yayın Türü

Yaygın - Süreli

Seçkin kitapçılarda
satılmaktadır.

**ŞALOM GAZETESİ'NİN EKİDİR
ABONELERE ÜCRETSİZDİR**

EDİTÖRDEN

Sevgili Okur,

En kıdemlilerinden biri, Oxford Sözlüğü, İngilizcede, 2016 yılının kelimesi olarak 'post truth' terimini seçti.

'Post truth' ne demek?

"Belirli bir konu üzerinde kamuoyunu belirlemede, gerçeğin yani nesnel hakikatlerin, duygulardan ve kişisel kanaatlerden daha az etkili olması durumu," şeklinde tanımlanıyor. Türkçeye nasıl tercüme edilir dersenez... 'Gerçek-sonrası' veya 'gerçek-ötesi' veya 'post olgusal'... 'Post-truth' bir kavram olarak son on yıldır ortalarda olsa da, kullanımın ilk olarak Brexit referandumu sırasında ciddi şekilde arttığı görülüyor. Asıl patlamayı ise, ABD başkanlık seçimleri sırasında ve sonuçlar açıklandıktan sonra yaşamış.

En yoğun kullanılan hali 'post-truth politics' yani 'gerçek-ötesi siyaset' şeklinde olmuş. Bu terimi seçtiğimizde,

'doğruların, hakikatlerin önemini yitirdiği bir siyaset'ten bahsetmiş oluyoruz.

Minik bir örnekleme:

Geçtiğimiz günlerde **Barack Obama**'dan görevini teslim alan 45. ABD Başkanı **Donald Trump**, seçim kampanyası döneminde, kadınlar konusunda bu satırlara dâhil edilemeyecek boyutta ileri geri konuştuğundan sonra, utanmış (ve/veya danışmanları tarafından öyle yapması tavsiye edilmiş), başta kendi karısı olmak üzere kamuoyundan özür dilemişti. Kısa bir aradan sonra, kendisiyle söyleşi yapan bir gazeteci kadın konuya değindiğinde, daha doğrusu özrünün samimiyetini sorguladığında, Başkan Trump, büyük bir hayret ifadesiyle... "Ne? Ben mi özür dilemişim?" şeklinde 'masumane' yanıtıyla dünya kamuoyunu şaşkınlıklara sürüklemişti...

Politika, değişen dengeler, itişip kakışan topluluklar, savaş içinde ülkeler, karabasana dönüşen terör... Aşk ise savaş gibi, her şeyin mubah olduğu...

Aşk ile yaşamak... Ne büyük bir meydan okuma!

Yani zaman doldurmak değil de, her yönüyle anı ve yeteneği değerlendirerek dopdolu yaşamak, aşk ile... Günümüz şartlarında...

Hem Şubat ayı demişken... Sevgililer Günü'ne affen bu kez aşktan, sevgiden söz edelim, dedik. Anımsamak için güzel olanı,

Söz hakkını öncelikle şairlere ve şiire verdik.

Aşkı yaşayabilmek... Sevgiyi yudumlayabilmek...

Aynen şiir gibi, aynen yaşam gibi, aynen insan gibi katman-katman gizemli...

Eril ve dişil enerjilerden söz edilen bir zaman diliminde yaşarken...

Üstüne üstlük 'post truth' demişken...

Umuyorum ki, aşk gerçeğinin önemi hiç yitirilmesin...

Çünkü... **Nâzım Hikmet**'in vurguladığı gibi:

"Yüreğün kadını erkeği yoktur, bir mert olanı vardır, bir de namert olanı."
Sevgiyle kalın,

Suzan Nana TARABLUS

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

29 ŞUBAT SEVGİLİLER GÜNÜ...

66

14

52

İçindekiler

6 KİM - NEREDE - NASIL?

10 KAPAK SÖYLEŞİSİ - Anjelika Akbar

14 BİR İNSAN BİR DÜNYA - Alper Almelek ve sıradışı yaşam senaryosu

ŞUBAT ve AŞK

18 SÖYLEŞİ - Mehtap Meral ile "Şair Gibi Sevmek"

23 MÜZİK - Robert Schumann'dan Clara'ya...

26 ŞİİR - Nazım Hikmet'ten Vera'ya

28 AŞK'A MEKTUP - Albert Einstein ve Mileva Maric... Einstein'ın Aşk Mektupları

32 SİMGE - Sevgi sembolü olsun

34 EDEBİYAT - Âşık edebiyatının 20. yüzyılda önde gelen temsilcisi Âşık Veysel

37 KİTAP - Emre Alkin: "Dünya aslında sevgi ve aşkın etrafında dönüyor"

38 AŞK ÜZERİNE - Sevgi, Aşk ve Mutluluk...

40 MEKÂN - Apollonia Ulusal Parkı - Arşuf

43 EKONOMİ - Üretimin geleceği üzerine...

44 KENTİN İZİ - Ayasofya'dan Süleymaniye'ye

48 GELENEK - TU BIŞVAT

50 TARİHTE BU AY

52 ŞİFA - Banu Çadırcı & Yoga Terapi

56 SÖYLEŞİ - Aşk'ın Dönüştürücü Gücü

60 HABER - Kral Penguen "Nils Olav"

62 SANAT - Paris Ekolü'nün Yahudi Ressamları

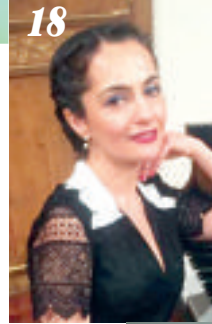
66 SÖYLEŞİ - Genco Erkal "İnsanları etkilemek, biraz sarsmak, düşündürmek, kıskırtmak istiyorum..."

69 VEDA - Engin Cezzar'ı uğurlarken...

70 ANMA - Hrant Dink'i Anarken...

72 TAKİ DÜNYASINDAN - Tasarımcı Cesi Menase ile...

18

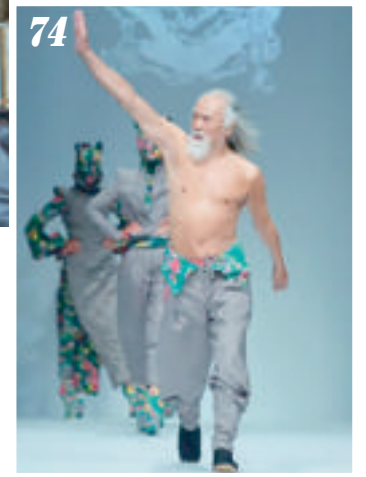
10

98

74

74 MERCEK - En seksi büyükbaba: Deshun Wang

76 TARİH - Manisa'dan Amerika'ya Uzanan Bir Vefa Hikâyesi

80 MÜZİK - Sefarad Tangolar

84 YOLCULUK - Barış'ın müzik yolculuğu

88 PSİKOLOJİ - Çocuklar Aşkın Meyvesi mi?

90 SÖYLEŞİ - Eski Bir Alkoliğin Günlüğü

92 SAĞLIK - Kayak keyfiniz bozulmasın...

94 ASTRO-AJANDA

96 SİNEMA - Milton's Secret – Milton'un Sırrı

98 GENÇ SAHNE - Açık Ruh Ameliyatı ile "Şimdi sakin ol ve yavaşça egonu yere bırak!"

100 ORDAN BURDAN

102 SANAT AJANDASI

104 GURME - "Minimalist Amerikalı"

106 TEKNOLOJİ - Tedavide devrim yaratan cihaz

34

*Aşkın ve
sembolü...*

KIRAT
— PIRLANTA —

Mollafenari Mah. Kılıçlar Sok. Çuhacıhan Giriş Kat
No:34 35 Fatih/ İstanbul

Tel:+90 212 527 19 52

www.kiratpirlanta.com

KİM - NEREDE - NASIL?

Nelly BAROKAS

NATALIE'NİN ÇOCUKLUK KLİPİ ŞAŞIRTTI

İkinci çocuğuna hamile olan ABD'li oyuncu Natalie Portman, geçtiğimiz günlerde 'The Late Late Show' adlı programa konuk oldu. Sunucu ile sohbetinde Portman, çocukluğunda 'World Patrol Kids' adlı bir müzik grubunda solistlik yaptığını anlattı. Sunucu James Corden bu müzik grubunun klipini sürpriz olarak ekrana yansıttı, 9 yaşındaki Natalie Portman'ın şarkı söylerken çekilmiş görüntüsü ve sesi stüdyoyu doldurdu. "Amm da salakmışım" diyen Portman şaşkınlığını ve ardından gelen kahkahalarını gizleyemedi.

BİRLİKTELIĞE DEVAM

Sarah Silverman, Michael Sheen'in 'Passengers' adlı son filminin galasına gelirken pek mutlu görünüyordu. Hollywood'un en gözde aktörlerinden Michael Sheen ile bir süredir birlikte olan Silverman, erkek arkadaşı ile gurur duyduğunu her fırsatta dile getirmekte. Birçok tiyatro yapımında da önemli rolleri canlandıran 47 yaşındaki Galli aktör Michael Sheen ile komedyen Sarah Silverman'ın ilişkileri yaklaşık iki yıldır devam ediyor.

ZAC EFRON HIZ KESMİYOR

'Baywatch' adlı filminin çekimlerini tamamlayan Zac Efron, New York sokaklarında koşuştururken görüntülendi. Yeniden stüdyoya giren 29 yaşındaki oyuncu 'The Greatest Showman' adlı müzikal dramda Hugh Jackman, Michelle Williams, Rebecca Ferguson ve Zendaya Coleman ile rolleri paylaşacak. Zac Efron ayrıca bu yıl vizyona girecek biyografik komedi 'The Masterpiece' de James Franco ve Seth Rogen ile rol aldı.

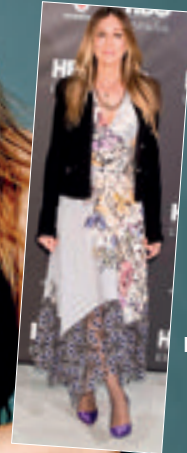
BABASININ OĞLU

David Beckham'ın 11 yaşındaki pop müziği meraklısı oğlu Cruz Beckham'ın Instagram'da paylaştığı komik fotoğraf oldukça ilgi çekti. Dudağının üzerine siyah bir bıyık yapıştıran ve babası ile poz veren Cruz, fotoğrafa "Bıyığımı beğendiniz mi?" ifadesini ekledi. İleride pop müziği alanında iddialı bir isim olacağı şimdiden belli olan Cruz, henüz iki hafta kadar önce sosyal medyaya girmesine rağmen ilk bir saatte 30 bin takipçi kazandı.

SARAH ÇİÇEK AÇTI

ABD'li oyuncu Sarah Jessica Parker, Madrid'de URSO otelinde düzenlenen HBO Espana televizyonunun yemeğine, bu yılın modasına uygun çiçekli bir kıyafetle katıldı. 'Sex in the City' dizisinde canlandırdığı New York'lu gazeteci rolü ile büyük başarı kazanan 51 yaşındaki Parker, son yıllardabir moda tasarımcısı olarak da uluslararası arenada isim yaptı.

ANTİSEMİTİZME KARŞI MÜCADELE EDECEK

Holokost Kurtulanlarının torunu olan Hollandalı siyasetçi Lodewijk Asscher, ülkesinde aşırı sağa karşı mücadele verecek. Hollanda İşçi Partisi'nden başbakan adayı olan Asscher, Yahudi kökenlerinden dolayı sosyal medyada antisemit saldırıların hedefi haline geldi. Asscher'in büyükbabasının babası Abraham, ölümlerine gönderilmeden önce Naziler tarafından kurulmuş Hollanda Yahudi Konseyi'nin başkanıydı. Lodewijk Asscher, İşçi Partisi'nin Yahudi kökene sahip ilk lideri değil; Amsterdam Belediye Başkanı Job Cohen de 2012'ye dek iki yıl partinin başkanlığını yapmıştı.

REFAELI PODYUMLARA GERİ DÖNDÜ

Kızını dünyaya getirmesinden beş hafta sonra Bar Refaeli yeniden podyumlara döndü. Defileye katılan diğer ünlü mankenler Refaeli kadar ilgi toplamayı başaramadılar. Doğum yapmasından sadece beş hafta geçmiş olmasına rağmen bedenine iyice oturan kıyafetlerin tanıtımını yapması, defileyi izleyenleri ve magazin basınını şaşırttı.

"DÜNYANIN EN İYİ ANNESİ"

Ünlü oyuncu / yönetmen Ben Affleck, bir buçuk yıl önce boşandığı eşi Jennifer Garner hakkında "O dünyanın en iyi annesi" ifadesini kullandı. Çiftin 4 yaşında Samuel, 11 yaşında Violet ve 7 yaşında Seraphina adlı üç çocuğu var. "Hayatımın en mutlu günleri çocuklarımın dünyaya geldiği günlerdir" diyen Affleck, "Onları iyi birer insan olarak yetiştirmek hayatımın en anlamlı mesgalesi" şeklinde konuştu.

TRUMP KARŞITI GAZETECİYE CEZA

ABD Başkanlık seçimi sürecinde Donald Trump destekçilerinin antisemit saldırılarına hedef olan gazeteci Julia Ioffe, çalıştığı Politico adlı yayında işine son verildi. İşine son verilmesinin sebebi Julia Ioffe'nin, Trump ve kızı Ivanka ile ilgili bir şakayı Twitter'da paylaşmasıydı. Yahudi gazeteci attığı tweet'i hemen ertesi günü sildi, çok üzgün olduğunu belirterek özür dilediyse de işe yaramadı. The Atlantic adlı magazin yönetiminden yapılan açıklamada ise Ioffe'nin, dış politika ve ulusal güvenlik alanlarında yazıları ile yazarlar ekibine katılacağı duyuruldu.

SOSYALİST SİYASETÇİNİN ŞANSI VAR MI?

Fransız Sosyalist Vincent Peillon, François Hollande'ın yerine başkan seçilirse, bunun ABD'de Donald Trump'ın zaferinden daha büyük bir sürpriz olacağı ifade ediliyor. Annesi Yahudi olan ve 2009'da oğlu Elie'nin Bar Mitzva'sını kutlayan eski Eğitim Bakanı Vincent Peillon, önümüzdeki seçimlerde Sosyalist Parti'den aday gösterilecek. Veillon'un İsrail-Filistin anlaşmazlığında iki devletli bir çözüme sıcak baktığı belirtildi.

ALMANYA'DA "BİR YAHUDİ KİRALA" PROJESİ

Önyargıları kırmak amacıyla Yahudilerin, Almanya'daki okul, kolej ve üniversiteleri dolaşarak kendi deneyimlerini tartışmaya açmayı hedefleyen bir proje oluşturuldu. "Rent a Jew" (Bir Yahudi Kirala) adlı proje Almanya'da antisemitizmle mücadeleyle hedefliyor. Janusz Korczak Akademisi tarafından başlatılan bu girişimde insanlara Yahudilerle tanışma ve konuşma fırsatının yaratılması amaçlanmaktadır.

GARFIELD GIBSON'A ARKA ÇIKTI

ABD'li Yahudi aktör Andrew Garfield, Mel Gibson'un 'Hacksaw Ridge' ve Martin Scorsese'nin 'Silence' filmlerinde Hıristiyan tarihî kişileri canlandırdı. Bu filmlerdeki performansı ile Oscar ödülünün önemli adaylarından olan Garfield bir televizyon programına verdiği söyleşide, Yahudi kimliği ile gurur duyduğunu belirtti. Garfield, Mel Gibson'un antisemit söylemlerinden dolayı dışlanmasına karşı çıkmış, "Bu kişiyi sanatından uzak mı tutacağız?" şeklinde yorum yapmıştı.

9 KEZ EVLENDİ 99 YAŞINA DEK YAŞADI

Hollywood'un efsane isimlerinden aktris Zsa Zsa Gabor, 99 yaşında hayatını kaybetti. Macaristan'da dünyaya gelen Gabor, İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD'ye göç etmiş ve Hollywood'da ilk filmi 1952'de yapmıştı. 70'den fazla filmde oynayan Gabor, hayat tarzıyla meşhurdur. Dokuz kez evlenen aktris, ilk evliliğini 20 yaşında ve dokuzuncu evliliğini neredeyse 70 yaşındayken yapmıştı. Bir zamanların ünlü oyuncusu, Sari Gabor adıyla Yahudi bir ailenin kızı olarak dünyaya gelmişti.

EVLİLİĞE HAZIRLIK BAŞLADI

Genellikle şüpheli bir yapıya sahip olmasına rağmen geçtiğimiz hafta Yeuda Levi diz cöküp kendisine evlenme teklifinde bulunduğu, dünyaca ünlü model Shlomit Malka teklifi hemen kabul etti. İntimissimi iç giyim firmasının yüzü olan Malka, dünyanın en çok kazanan 20 modelinden biri sayılıyor. 22 yaşındaki Shlomit Malka'nın 37 yaşındaki Yehuda Levi ile evliliğe adım atması moda camiasında sürpriz bir etki yaptı.

ALTIN MADALYALI RAISMAN NİŞANLANDI

ABD'li Olimpiyat altın madalyası sahibi sporcu Aly Raisman, sanal ortamda tanıştığı futbolcu Colton Underwood ile nişanlandığını basına duyurdu. 22 yaşındaki Yahudi jimnastikçi Raisman, geçen yaz başlayan ilişkisini bir süre gizli tutmayı tercih ettiğini söyledi. Underwood ise Raisman ile çekilmiş fotoğrafını Tweeter'da paylaşarak, "İşte bendeki iyi yönü ortaya çıkaran kız" yorumunu yaptı.

KOMŞU'DA EV ALANA OTURMA İZNI VİZESİZ HAYAT

BU İZİN KİMLER İÇİN GEÇERLİ?

EVİ ALAN KİŞİ VE EŞİ 24 YAŞINI GEÇMEMİŞ ÇOCUKLARI ANNE, BABA, KAYINVALİDE VE KAYINPEDERİ İÇİN

SÜRESİ NE KADAR?

GAYRİMENKUL SATILMADIĞI SÜRECE 5 YILDA BİR YENİLENİYOR,
KANUN DEĞİŞİKLİĞİ OLSA BİLE HAKKINI KAYBETMİYOR.

SÜREÇ NASIL İŞLİYOR?

GAYRİMENKUL BEĞENİLDİĞİ TAKDİRDE, ANLAŞMALI AVUKATLARIMIZA VERECEĞİNİZ BİR
VEKALET İLE OTURMA İZNI EVİNİZE GELİYOR, TÜM İŞLEMLER ADINIZA YÜRÜTÜLÜYOR

SEAFRONT VILLA 9, PORTO HELI

Porto Heli bölgesindeki en seçkin villalardan birisi, 4 dönüm arsa içerisinde panoramik deniz ve kıyı manzaralı olup 5 yatak odasına sahip. Kumsala sadece 100 metre mesafede, mutfak eşyaları dahil tamamen dayalı döşelidir. Villanın yakınında ev sahibinin kullanabileceği helikopter pisti de mevcuttur.

ALIMOS, ATİNA

Nefis Alimos'da yeni daireler... Atina'nın tarihi merkezine sadece 10 dakika mesafede, sahil yerleşim bölgesinde Atina Rivierası'nın bir parçası olan daireler Atina'nın en popüler marinasına sadece birkaç dakika uzaklıkta. Yazın beach club'lar ve beach party'lerle hareketlenen Alimos, Atina'nın en gözde noktalarından.

MARKOPOLO APARTMANI, ATİNA

Şehir koşuşturmasından bıkan, ancak yine de şehrin getirdiği avantajlardan yararlanmak isteyenler için Markopolo harika bir seçim. Son dönemde Atina banliyösünün yükselen değerlerinden birisi olan Markopolo, kumsallara çok yakın ve şehir merkezine 35 dakika, Atina Havaalanı'na ise sadece 10 dakika mesafede. 2 yatak odalı modern dairemiz ise tüm elektrikli mutfak aletleri dahil olmak üzere tamamen dayalı döşeli.

GAZI LOFT, ATİNA

Atina'da kolay rastlanamayacak bu loft'lar, şehrin en popüler bölgelerinden birinde yer alıyor. Şehrin tam da kalbinde, kültür merkezi, tasarımcı butikleri, restoranlar ve gece kulüpleri ile aktivitenin merkezinde olan Gazi Loft, modern mimarinin en güzel örneklerinden biri.

ST. EMILIANOS VILLA, PORTO HELI

Harika bir deniz manzarasına sahip olan bu villa, mutfak eşyaları dahil olmak üzere tamamen dayalı döşeli. Villa harika kumsalları ile ünlü olan, Avrupa jet set'inin gözde adreslerinden Spetses Adası'na sadece 10 dakika uzaklıkta.

ÇÖZÜM ORTAĞIMIZ ZONIRO SA, YUNANİSTAN'IN EN ÖNEMLİ GAYRİMENKUL GELİŞTİRME FİRMALARINDAN BİRİSİ OLUP, DOLPHIN CAPITAL INVESTORS'UN TEK SERVİS SAĞLAYICISIDIR.

**YUNANİSTAN'IN YENİ YÜKSELEN DEĞERİ,
PORTO HELI BÖLGESİNDE SİZE LÜKS BİR HAYAT
TARZI DA SUNABİLİYORUZ!**

PANORAMA, SELANİK

Merkez'den sadece 14 km mesafede olan Panorama, Selanik'in en lüks bölgelerinden biri. Bu modern apartmanlar hem şehir hayatını, hem de doğanın güzelliklerini yaşamak isteyenler için ideal.

www.zoniro.com

info@komsudaeval.com | T 0 850 346 7810

Komsuda
Ev Al.com
www.komsudaeval.com

*Bardağımdan su içecektim...
Kenarına güzel bir kelebek kondu.
Uçup gittiğinde içtim yudumumu.
Ve kelebeğin muhteşem yansıması da
İçime aktı.
Belki rüyamda uçarım, kim bilir?
Anjelika Akbar*

Anjelika Akbar & RENK, SES VE SU*

FOTOĞRAFLAR: SARA KOHEN

Yıllar önce Şalom Gazetesi için sizinle yaptığım söyleşide, “Bir tabloya baktığımda bir müzik işitiyorum, ya da müzik dinlediğimde renk görüyorum,” demiştiniz. Böyle bir duyarlılığınız olduğunu anlatmıştınız. Sonradan mı gelişmişti? Var mıydı hep? Kaynağı neydi? Ben böyle doğdum. Annem, babam müzisyendi, doğaçlamalara çok küçük yaşta başladım. Notaların isimleri, piyano üzerindeki yerleri ve yazılışlarını iki buçuk yaşında iken iyi biliyordum. Dört yaşında Moskova Çaykovski Devlet Konservatuvarı öğretim üyelerinin dikkatini çekmişim. ‘Harika Çocuklar’ okuluna davet edildim. Her tuşa bastığımda bulut gibi bir renk görüyordum ve onları herkesin öyle algıladığını zannediyordum. ‘Re’ notasına bastığımda anneme, “Bak ne güzel sarı renk çıkıyor” dediğim zaman o, “Bu tuşun rengi beyaz,” diyordu. Orkestra şefi olan babama aynısını söylediğimde, her ikisinin de aynı şeyi algılamadıklarını anladım. “Sinestezi” sözcüğünü duyana kadar sustum. Sinestezi ile doğan insanlarda birkaç fonksi-

Hani bazı buluşmalar vardır, zaman tüy gibi uçar, sizde yumuşacık bir dokunuş bırakır ve de tatlı bir anı...

yon bir arada oluyor. Bir geometrik figürü gördüğünüz zaman bir koku ile birleşebilir ya da bir rakam bir nota ile bütünleşebilir. Böyle beyinlerde daha çok birleşmiş bölgecikler oluyor. Ben mutlak kulakla doğdum. Araştırmalar gösterdi ki, beyinde müzikle ve algıyla ilgili olan bölüm daha geniş oluyor. O kaybolmadı, programıma konu devam ediyor.

İlk bestenizi ne zaman yaptınız, beste nasıl geliştirdi?

İlk, tam olarak oluşmuş bestemi 4,5 yaşında iken yaptım. Daha önce bol bol doğaçlama yapıyordum. İlk iki bestem ‘Şelale’ ve ‘Yunan Dansı’. İkisini notaya o zaman babam aktarmıştı. Karmaşık bestelerdi. Yoğun ritmik yapılarını o yaşta henüz notalara aktaracak tecrübeye değildim. ‘Şelale’nin yarısını hala hatırlıyorum. Ama ‘Yunan Dansı’ maalesef hiç aklımda kalmadı, yazılı notaların da kaybolduğu gibi.

Çok renkli ve çok kimlikli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldiniz, yetenekleriniz ve onları kullanma biçiminizle adeta bir orkestra gibisiniz. Kökleriniz dünyanın birçok yerine ulaşırken, yaşamak için özellikle Türkiye'yi seçtiniz...

Kazakistan'da müzisyen bir anne, felsefeci ve orkestra şefi bir babanın evladı olarak doğdum. Annemin tarafında Yahudilik var, annem İsrail'de yaşar. Dedem, Rosenbaum ailesinden. Alisia Rosenbaum, takma adıyla Ayn Rand, dedem tarafından akrabam. Onların bir kısmı St. Petersburg'dan ABD'ye yerleşti, bir kısmı dedem dâhil SSCB'de kaldı. Anneannem ise Polonyalı Bakshtanovski ailesinden. Sovyetler Birliği'nin komünizm zamanında pasaportlarımızda din yazılmıyordu. Büyük çoğunluğun din ile alakası yoktu. Mesela Yılbaşı asla dini bir kutlama değildi. Paskalya veya Nevruz da öyle!

Felsefeci babanın kızı olarak küçük yaşta ezoterik felsefesini (teosofi) kendime yakın görüp benimsedim. Türkiye'ye geliş nedenim, henüz Sovyetler Birliği dağılmadan önce, UNESCO üyesi olarak uluslararası film projesinde besteci olarak yer almamdı. İlk eşim ise (Rusyalı bir Kırım Tatarı) filmin senaristi idi. Gelir gelmez Türkiye'ye âşık oldum, kalmak istediğimi hissettim ve bunu dile getirdim. İstanbul'da yaşayan ve Kırım'dan buraya çok eskiden gelen eşimin 80 yaşındaki teyzesi, "Burada kalmak istersen bazı işlemler yapmak gerekiyor," dedi.

Tabii hiç dil bilmiyordum. Kendimi Müftülükte buldum, bana Müslümanlık belgesi verildi. Tüm dinleri bir gördüğüm için bana bunlar uygundu. Çok sonraları tasavvuf ile tanıştıgımda yıllardır "teosofi" üzerine çalıştığım birçok şeyin İslam Tasavvuf'unda yer aldığını derinlemesine anlamaya başladım.

Türkiye'ye gelişiniz bestelerinizi ne şekilde etkiledi?

Doğu kökenli müzik ile daha yakından tanışmak, bu müziğin çeşitli öğelerinin 'aura' ma yerleşmesine yol açtı. Kendim fark etmeden bazı ritim ve melodik geçişleri bu Doğu dokunuşu ile harmanlamaya başladım.

İlk, tam olarak oluşmuş bestemi 4,5 yaşında iken yaptım. Daha önce bol bol doğaçlama yapıyordum. İlk iki bestem 'Şelale' ve 'Yunan Dansı'.

Tamara Pur ve Anjelika Akbar

"İçimdeki Türkiyem" adlı kitabınız çok yalın bir dille yazılmış, akıcı ve güzel anılarla dolu. Beşiktaş Belediyesi'nin düzenlediği konserle St. Petersburg Orkestrası'nın buraya geldiğinden söz ediyorsunuz. On beş sene sonra onlarla karşılaştığınızda neler hissettiniz? Sizden biri gibi miydiler, siz mi öteki olmuştunuz?

Çok karmaşık bir duyguydu. Onlar sahnede iken ben kendimi maçın ortasındaki futbol topu gibi hissettim. Her iki tarafa koşturmak birleştirici bir şeydi... Veya köprü diyeyim, çünkü ben o kültürden çıktım ve onlar, birey olarak tanısam da tanımasam da bağrıma basabileceğim bir kültür ve insanlar. Diğer yandan da Türkiye'ye aşığım, çok isteyecek burada kaldım. Değişik bir duygu, her iki milleti - duyguyu kalbimde kucakladım.

Kitabı yazdığınız zamanki duygularınız ile şimdiki arasında fark var mı? O zamandan bu yana ne değişti?

Kitabı yazdığım zamanki duygularım farklı. Türkiye'ye karşı olan duygularım şimdi daha zenginleşmiş, daha da iç içe geçmiş vaziyette. Ben eskiden, bir insanın iki ayrı yeri, hele biri doğduğu yer ise, aynı anda sevebileceğini zannetmiyordum. Özellikle Sovyetler dağıldıktan sonra, dünyanın birçok ülkesinde yaşayabiliyordum. Her yerde akrabalarım var. Amerika, Almanya, Avusturya...

Ailem bile şaşırmıştı. Niye onların yanına gelmeyip özellikle ve ısrarla Türkiye diye? Tabii bu ülke hakkında bilgim yoktu, 'AKM - konservatuar...' duyunca benim için bunlar çok şaşırtıcı şeylerdi. Bekleliyordum... Güzel sürprizler oldu. Seviyorum burayı işte!

Kitap yayınlandığında okurlar bana sordu, "Niye, İçimdeki Türkiye değil de Türkiyem?" O zamana kadar düşünmedim, 'm' harfi olmasaydı bu kitap ta olmazdı. Ben de burada olmazdım.

Şimdiki Türkiye için ne düşünüyorsunuz?

Türkiye'nin gerçekten çok güzel bir ülke olduğunu düşünüyorum. Kıymetli insanların olduğu bir ülke, her

ülkede insanların zor dönemlerden geçtiklerini biliyoruz. Her şeye rağmen ben inanıyorum ki, Türkiye hak ettiği bütün güzellikleri yaşayacak. Birkaç zaman önce Caddebostan Kültür Merkezi'nde "İçimdeki Türkiye'm" adlı bir konserim oldu. Sonrasında çok mektup geldi bana, aralarından biri beni çok etkiledi. Üniversite son sınıf öğrencisi bir çocuk, "Hiç niyetim yoktu burada kalma; kalbime öyle güzel değdiniz ki, planlarımı değiştiriyorum. Yüksek Lisansımı bitirip tekrar Türkiye'ye geleceğim," dedi.

Müziğinizle ilgili pek çok projeleriniz vardı.

"İçimdeki Türkiyem" isimli son konserim kitabımın bir versiyonu idi. Film müziği yaptım. "Beni Unutma" filminin bir sound-track albümü çıktı. Müziğin yanında görsel sanatlar benim için çok mühim. Sinema sanatı benim için ön planda. Şu anda, ekranda yayınlanmaya hazırlanan bir yapım için film müzikleri yapıyorum. En son 3 senelik çalışmamızın ardından Saffet Emre Tonguç'un "İstanbul ve Gece" kitabı piyasaya çıktı. Bu özel gecenin harika bir tanıtımı oldu. Sultan Ahmet'teki Four Seasons Oteli'nde minik bir konserim oldu.

Ayvazovski projesinden de söz eder misiniz?

Bir ay öncesine kadar İstanbul Deniz Müzesi'nde "Pitoresk İstanbul" projesi vardı. "Pitoresk İstanbul", "Ayvazovski'nin İstanbulu" nun devamıydı. Bu büyük dijital sergi mart ayından beri oradaydı. Bülent Özukan ve Murat Öneş ile (Boyut Yayın Grubu ve ONE'S Medya) ile ortaklaşa, üç sene boyunca üstünde çalıştık. Çok kapsamlı araştırmalar yaparak görsel ve işitsel bir gösteri hazırladık. Birçok anlamda dünya'da ilk olan bu gösteri Codex Art tekniği ile dünya literatürüne girmiş oldu. Önce "Ayvazovski'nin İstanbulu" projesiyle başladık ve daha sonra Ayvazovski dışında İstanbul'a âşık olan beş ressam ve gravür ustasını (Melling, Schranz, Lewis vs.) daha ekleyerek "Pitoresk İstanbul" projesi ortaya çıktı. Hareket eden, 5,6 metre yüksekliğinde dev ekranlar ile insanı içinde hissettiren, ortam sesleri ve özel müzikleri ile sunulan bu gösteri, modern müzeczilik anlayışı çerçe-

vesinde olup, edebiyat, müzik, görsel sanatlar ve son gelişmiş teknolojinin birleşimi...

Projenin Dünya turnesi iki sene evvel başladı: New York, Los Angeles, St. Petersburg, Feodosya (Kırım), Erivan... Bu sene de her iki proje büyük ve küçük versiyonu ile devam ediyor. Ayvazovski, iki yüz sene önce buraya geliyor âşık oluyor ve defalarca ge-

liyor, en değerli tablolarını İstanbul üzerine yapıyor. Bunları bütün dünya duyuruyor.

O dönemler, Osmanlı'da İstanbul'u resmetmek yasak değil miydi?

Evet yasaktı. Bu belge niteliğinde tablo ve gravürler olmasaydı, o zamanın İstanbul'unun neye benzediğini asla öğrenemezdik. Bu proje, kültürel diplomasi çerçevesinde çok önemli. Nitekim çok yeni bir gelişme olarak, proje Cumhurbaşkanlığı himayesine alındı. Yurtdışında sergilendiğinde devlet yöneticilerinin de katılacağı bir gösteri olacak; T.C adına yapılan güzel bir çalışma diye düşünüyorum. Türkiye'yi belki az tanıyorlar ama bu tam Türk yapımı ve yabancı ressamların gözüyle İstanbul aşkı. Dünyaya Türkiye'yi tanıtacak iyi bir malzeme.

Mesela Erivan'daki galamız 2015 yılında idi. Takdir edersiniz, 1915'ten bu yana tam da 100 yıl olduğundan, bu projenin Türkiye'den Erivan'a gitme-

si çok zordu. Ön yargıları kırmak zor, sanat dili bunu sihirli değnek gibi yapabiliyor. Nitekim Erivan'da insanlar ayakta dakikalarca alkışladı.

İlahilere de yatkın bir sesiniz var. 'Güldür gül' klipini izlerken çok keyif aldım.

Aslında bunun bir hikâyesi var, arkadaşım Rengin Sakaoglu'nun bu kitapta bir şiiri var. Çok yakın dostum Rengin bir gün, "Anjelika, sevdiğim bir ilahi var, sana dinletsem," dedi. Sözleri ilk duyduğumda, "Rengin bundan çok güzel bir klip çıkar" dedim; bunu kendim için hiç düşünmemiştim. Sonra düşündüm, ilahiden klip olmazdı ki...

İki gün sonra beni TRT'den aradılar, "Biz Ramazan'da şöyle bir proje yapmak istiyoruz: Müzik dalı farklı olan insanların ilahi seslendirmesini istiyoruz. Kurulumuz sizi seçti, katılır mısınız? Var mı böyle sevdiğiniz bir ilahi?" diye sordular. Kendi kendime dedim ki, "İlahi bile hazır." Bir hafta sonra rüyamda bu klipin nerede çekildiğini gördüm. Orada belli öğeler vardı: ferforje bir geçiş, üzüm

bağları ve gül bahçesi... Eski mermer sütunlar... Nerede olduğu belli olmayan... Ama rüyamda bir ses bana şöyle diyordu: Klipin burada çekilecek ve bu yer Hazreti Muhammed ile ilgili. Camii aklıma hiç gelmedi. O arkadaşşıma çekilecek mekânı sordum, yeri bilmiyorum dedi. Bir hafta sonra beni Üsküdar'a çağırdı. Hiç bilmediği bir camii, Mimar Sinan'ın yaptığı... Medrese Valide Atik Camii, Üsküdar'da... Vardığımda, rüyamda ne varsa orada gördüm. Üzüm bağları, gül bahçesi, o geçiş... Hz Muhammed ile ilgili... Hemen yönetmeni aradım ve "İnter-netten şu camii inceleyin, klipim orda çekilecek," dedim. Beraber baktık, o da çok beğendi. Oradaki cemaat, her şey için izin verdi. Çekim boyunca hep ağladım. Rüyadaki yönlendirmenin böylesi ne güzeldi. ■

* Çünkü suya güzel konuşursan bütün akış değişir... (Japon Profesör Emoto'nun deneyine atfen.) ■

Türkiye'nin gerçekten çok güzel bir ülke olduğunu düşünüyorum. Kıymetli insanların olduğu bir ülke, her ülkede insanların zor dönemlerden geçtiklerini biliyoruz. Her şeye rağmen ben inanıyorum ki, Türkiye hak ettiği bütün güzellikleri yaşayacak.

BİR İNSAN - BİR DÜNYA

Miryam ŞULAM

Alper Almelek sıradışı yaşam senaryosu

**Bir insan, içinde kaç insan barındırabilir?
O bir işadamı... O bir öğrenci... O bir yazar... O bir editör...
O bir konuşmacı... O bir püfist... O bir okur...
O bir kütüphaneci... O bir besteci... O bir solist...
Onca şeyi eş zamanlı gerçekleştiriyor olması dahi heyecan verici.
Yeni nesil gençlere harika bir örnek oluşturan ALPER ALMELEK'İ tanımayanlar
varsa, o bir evlat, bir eş ve iki çocuk babası da.**

Birkaç ay önce, gazetemizde Shakespeare'in 400. ölüm yıldönümü sebebiyle düzenlenen Haydarpaşa Hemdat İsrail Sinagogu'nda vermiş olduğu konser vesilesiyle Şalom sayfalarına müzisyen kimliğiyle konuk olmuş Alper Almek. Birçok farklı yönünü daha tanımak için, kendisiyle renkli ve dolu dolu bir sohbet gerçekleştirdik. Sohbetimize konuk olur musunuz?

Alper Almek'i bizlere kısaca nasıl anlatırdınız?

Dünyanın en güzel şehrinde, Elvis'in ölümünden 6 yıl önce doğdum. İstanbul'da tabii. Gençliğimden beri özellikle tutkulu olduğum konularda, standardın hep dışına çıktım. Mesela hocamın verdiği ödevleri, bu bazen bana pahalıya patlasa da, başıma buyruk bir şekilde ve kendime göre yapardım. Amerika'da Siyasal Bilimler ve Müzik okudum. İkisini de meslek olarak yapmaya-çağımı biliyordum. Türkiye'ye döndüğümde aile şirketinde çalışmaya başladım. Evlendim, iki çocuk babası oldum. Bu esnada, 8 sene boyunca, Alman menşeli küresel bir şirkette genel müdürlük de yaptım. 2014'te, Sabancı Üniversitesi'nde "Executive MBA" programına girdim. 18 aylık program tamamlandığında, kurumsal liderlik alanında uzmanlaşmak için, Said Business School, Oxford Üniversitesi'nde Master - sonrası diploma programına hali hazırda devam etmekteyim.

Daha o zamandan, tutkunun peşinden gidildiğinde hayatı yaşamanın büyük bir haz

olduğunu fark etmiş Alper Almek.

Oxford Üniversitesi'nde okumanın ayrıcalığı nedir?

Oxford büyüleyici bir enstitü. Oxford şehrinin 1000 yıllık tarihi film seti gibi olan ambiyansı bir yana verilen eğitim, öğretmenlerin birçok farklı açıdan konulara yaklaşımı, insanı çok etkiliyor. Liderlik branşını 23 farklı açıdan inceleyen bir programın içinde olmak beni benden aldı diyebilirim. Belki de en önemlisi işin networking kısmı. Dünyanın her yerinden üst düzey yöneticileriyle birlikte olmak, onların deneyimlerinden faydalanmak çok zenginleştirici...

Bir yandan öğrenciliğinizle elde ettiğiniz manevi zenginlik devam ederken, diğer yandan faturalarınız nasıl ödeniyor?

21 yıllık iş hayatım hep ambalaj sanayinde geçti. Almek A.Ş. olarak ambalaj kimyasalları ve makinelerinin hem distribütörlüklerini hem de temsilciliklerini üstleniyoruz. Aynı zamanda Amerikalı ortağımız AEC ile beraber kurduğumuz VAmatco A.Ş. joint-venture şirketimizde de ambalaj baskıları için sıyırma bıçakları üretiyoruz. Benim görevim de iki şirketin yönetim kurulu başkanlığı ve iş geliştirme üzerine.

Alper Almek aile şirketinde yönetim kurulu başkanlığı yaparken, bir yandan 'Holdinglemiş Türk Aile Şirketlerinde kuşaktan kuşağa devredilen yönetimin planlanması' konulu Master sonrası (postgraduate) tezi için de araştırıyor, üst düzey yöneticilerle görüşüyor ve bu tez yazısı için çok

sıkı çalışıyor. Çünkü 'Kurumsal Liderlik' (Organizational Leadership) dalında diplomasını almak hayatındaki önemli hedeflerinden bir tanesi.

19 senedir, senede dört kez basılan bir Bülten'in editörlüğünü de yapıyorsunuz...

'İş'te Kahkaha', sektörümüzde 1998'den beri çıkardığımız bir iş mizahı bülteni. Matbaada renkli olarak bastırıp, 3.000 kişiye posta yoluyla ulaştırıyoruz. Zaman zaman katkılar da alıp, onları, katkı yapan kişinin ismi ve temsil ettiği firmayı da bildirerek yayınlıyoruz. Şu ana kadar 76 sayı çıkardık ve editörlüğünü bizzat kendim yapıyorum.

2016 Limmud'da, Alper Almek "Duyarlı Lider Geleceği Hisseder" hakkında konuşma yaptı. Daha önce TEDx Bahçeşehir Üniversitesi'nde de Liderlik ve Shakespeare üzerine de konuşması oldu.

Sizce, iyi bir konuşmacı olmak için hangi vasıflar gereklidir?

Bence, bir konuşmacının sahip olması gereken önemli iki şey var: İlki, topluluk önünde konuşma yapmayı sevmek ve kişinin içinin kıpır kıpır olması. İkincisi de, aktardığı konuların gerekliliğe olan inanç ve heyecan. Pratik de çok önemli; bıkıp usanmadan prova yapmak gerek. Geriye kalan, bunu aktarış şekli ve seyirciyle kurduğunuz bağ. Slayt eşliğinde sunum, güçlü bir etki yaratıyor ama slaytlarda olabildiğince az sözcük olmalı, her şey konuşmacıda bitmeli. Konuşmacılık çok keyifli bir uğraş ve benim için artık bir yan meslek halini almış durumda. Aktardıklarımın seyirci

Miryam Şulam ve Alper Almelek

tarafından alındığını görmek ve yüzlerinde öğrenmenin hazzını okumak müthiş bir his! Son bir yıldır 10'un üstünde konuşma yaptım. Bunları çeşitli derneklerde, ticaret odalarında, üniversitelerde gerçekleştirdim. Hem konuşuyorum, hem de sürekli olarak öğrenmeye devam ediyorum.

Limud'daki sunumunda, pufuseyler.com adlı kendi kurmuş olduğu start-up online sosyal medya sitesinden bahsetmişti. Siteye girip gezdiğinizde, hem eğleniyor hem öğreniyorsunuz.

Pufuseyler.com fikrinin nasıl doğduğunu gerçekten merak ediyoruz...

2003'te yazdığım 'Ağırlamanın Püf Noktaları' adlı kitabımla birlikte doğdu aslında. O zaman 13 ülkede gezmiş olduğum 300 kadar lokanta / otel gibi işletmelerde karşılaştığım ilginç servis fikirlerini kaleme almıştım. 13 sene sonra ise şimdiki Püflü Şeyler Kurucu ve Yönetici Ortağım Begüm Vatansver ile beraber sohbet esnasında, bu kitabın devamı niteliğindeki gözlemleri (Püfleri) sosyal medyada on-line'a taşımaya karar verince, pufuseyler.com doğdu. Her geçen gün Püflerin sayısı artıyor.

Bahsettiğiniz bu Püf tam olarak nedir; hangi kriterler bunu belirler?

Püf, inovatif, yaratıcı, keyifli ve faydalı ve her şeyden önemlisi az uygulanan fikre deniyor. Püf'ü bulan kişi, bunu kendisi de gözlemleyebileceği gibi, internette de karşılaşılabılır. Kişi, Püf'ü keşfettiğinde, püf'ün fotoğrafıyla birlikte açıklamasını sitemize (www.pufuseyler.com) yolluyor. Yazısını kendi yazmayı seçebilir veya bize bırakabilir. Amaç, havuzumuza bir "Püf" daha eklemek! Çok zevkli, hatta oyun gibi.

Bu siteye herkes bir Püf yazısı gönderebiliyor mu?

11 yaşındaki oğlum Can da bir Püfist (Püf bulan kişiye verdiğimiz isim), 80 yaşındaki babam Yakup Almelek de. Her yaştan, her meslekten insan Püfist olabilir. Maksat Püf gözüyle o ilginç fikri yakalamak. Hepsi bu!

Sitenizde kaç Püfist var?

Bugün itibariyle 235 Püfist. 51 ülkeden toplamda 1.200 Püf yazmış bulunmaktalar. Ayrıca minimum 10 mekân püfleyen Püfistleri bizim Püf Fırtınası Grubu'na davet ediyoruz. Burada seçkin Püfistler mevcut. Hepsi kendi iş alanlarında çok iyi yerlere gelmiş, Püf bulmaya meraklı ve bunun insanlara faydası olduğunu düşünen kişilerden oluşuyor.

Pufuseyler.com'u sorduğumuzda, yazar kişiliğiyle karşılaştık...

Bu arada, 2.000 adet baskısı kısa zamanda tükenmiş, adı 'İstanbulite - İstanbul in Brief' olan resimli, küçük ve İngilizce yazmış olduğunuz bir kitabınız daha var...

Evet, bu kitabı 2007 yılında çıkarttım. Ufak bir kitaptır. Sebebi de, İstanbul'a birkaç günlüğüne gelip kalın turist rehberlerini almak yerine, kısıtlı zamanlarında İstanbul'un belli başlı görülmesi gereken yerlerini, en pratik şekilde gezmek isteyenleri hedef aldım.

Boğaz (Bosphorus) isminin, kitabınızda bahsi geçen mitolojik hikâyesini, bizimle de paylaşır mısınız?

Mitolojide Yunan tanrısı Zeus çok çapkınmış. Karısı Hera bunu bildiğinden gözünü Zeus'dan ayırmaz. Yine birgün Zeus, İo ile flört etmeye başlayınca Hera şüphelenir. Bunun üzerine Zeus İo'yu bir buzağına çevirir (Bosphor). Hera da bunu anlayıp bir at sineğini buzağına musallat edince İo kaçar, at sineği kovalar. İo Avrupa'dan (İo aynı zamanda Avrupa anlamına gelen Europe'un Eu'su anlamına gelir) Asya'ya geçince, geçtiği geçide Buzağı Köprüsü anlamına gelen Bosphorus ismi verilir ki, biz o bölgeye Türkçede Boğaziçi diyoruz.

Sohbet Mitoloji'den Boğaziçi'ne doğru koyulaşırken, yüzme sporunun da Alper Almek'in hayatındaki tutkularından biri olduğunu öğreniyoruz.

Her yıl, İstanbul Boğazı'nda gerçekleştirilen Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı'na da katılıyor musunuz?

İki yıl öncesine kadar, 8 sene arka arkaya, Boğaziçi Yüzme Yarışı'na yaklaşık 40 ülkeden 1.500 sporcuyla beraber katılma onuruna ve keyfine eriştim. Doğa ile zaman zaman arkadaşlık kurup zaman zaman da savaşmak insanı zinde tutan bir egzersiz. Kendine güvenen ve idmanlı herkese tavsiye ederim. İleride devam etmeyi planlıyorum. Bunun için de çok ciddi çalışmak lazım.

Bizi şaşırtmaya devam ediyor Alper Almek. Meğer çok ilginç bir uğraşısı daha varmış. Kendisi bir kitap kurdu olup, okuduğu kitapları gönüllü indekslemeye başlamış.

Kitapindexi.com hakkında bizi de aydınlatır mısınız?

Bu, bir kitapta geçen anahtar sözcüklerin arama motoru haline getirilmiş

DERGİMİZİN BU AYKI KONSEPTİ AŞK. SİZ AŞKI NASIL TARİF EDERSİNİZ?

Aşk, bence, tutkunun birinci dereceden akrabasıdır. İnsanı sınırsız heyecan duymaya iten tutkudur aşk...

bir internet paylaşımıdır. Bugün sitede, kendi okumuş olduğum ve indekslediğim 1.150 kitaptan 180.000 farklı sözcük bulunmakta. Bunlar, tekrarlarıyla beraber toplamda 550.000 sözcüğe ulaştı.

Neden böyle bir şey yapma ihtiyacı duydunuz?

Her bir kitap kendi içinde bir kütüphanedir aslında. Bu kütüphaneye, okur tekrar ulaşmak isteyebilir, o yüzden her kitabın da kayıt altına alınması lazım diye düşünüyorum. Anahtar sözcüklerin hangi kitapların hangi sayfalarında olduğuna ulaşınca, bir kitaptan o kadar çok fazla bilgi toplayabiliyorsunuz ki, insanın aklı almıyor bazen. Bu şekilde bir makale, tez, kitap yazan bir kimse, ciddi anlamda zaman kazanabilir.

Bu sifeye, kimler nasıl ulaşıyor?

Bu site herkese açık... Bunun yanı sıra, şu anda Sabancı ve Özyeğin Üniversitelerinde tüm öğrenci ve öğretim görevlileri kendi online kütüphanelerinden Almek Kitap İndeksi'ne erişip kullanabilirler.

Okuduğunuz kitaplardan özet ve analiz çalışmalarınız var. Bunu nasıl yapıyorsunuz?

www.almekkitapgozlemleri.blogspot adlı bloğumda, henüz 14 farklı ağırlıklı roman eseri için yazdığım özet ve gözlemler başlığı altında o kitapların bize kazandırdıkları hakkında bilgilendirmem mevcut. O zaman bir kitabın nasıl kendi başına bir kütüphane olduğunu daha iyi idrak ediyoruz.

Bu söyleşi, insanı gerçekten zenginleştiriyor...

Gelelim müzisyen kişiliğinize. Ne zamandır beste yapıyorsunuz?

30 yıldır yani küçüklüğümden beri beste yapıyorum. Şimdiye kadar farklı tarzlar denedim. Marşlar, tangolar, klasik batı müziği, klasik Türk musiki, rock, halk müziği gibi. Farklı enstrümanlarla çalışıp onların da, kendi doğaçlama katkılarıyla, ortaya farklı bir şey çıkarmak bulunmaz bir haz.

Kendi besteleriniz için düzenlenen pek çok konseriniz olmuş. Bu konserlerde solistliği de üstlenmişsiniz. Sözlerin de tümü size mi ait?

Kimi zaman kendi sözlerimin üzerine yazdığım gibi kimi zaman da William Wordsworth, Orhan Veli Kanık, Ataoğulları Behramoğlu gibi bazı şairlerin eserlerini kullanıyorum.

4 Ocak Çarşamba akşamı, Alper Almek'in, Kadıköy Yel Değirmeni Kültür Merkezi'nde vermiş olduğu Shakespeare'in soneleri konserini izledik.

Neden Shakespeare?

2016, William Shakespeare'in 400. ölüm yıldönümüydü. Biz de, piyanist dostum Oğuz Kasap ile kendisinin aranjmanlarını yaptığı, besteleri bana ait olan 10 soneti, sahnede şanpiyano olarak seslendirip bir yandan da Shakespeare'in hayatına ışık tutarak seyirciyi Shakespeare'in şiir dünyasıyla buluşturulmamı istedik. Ağustos 2015'te başlattığımız bu projemize, bugün 13 konser vermiş olarak devam etmekteyiz. Bunlardan ikisi, Oxford Üniversitesi'nde verildi.

Bu kadar çok şeye nasıl zaman ayırabiliyorsunuz; sırrınız nedir?

Hepimizin günlük yaşam içinde ölü zamanları vardır. Bir kuyrukta beklemek, bir şeyin hazırlanmasıyla ilgili ara süre, belli taşıtlarda seyahat etmek, gece uyumadan önce biraz zamanın olması gibi. Ben bu ölü zamanları kendimi geliştirip projelerime zaman ayırmakla geçirmekteyim. Bu sayede, bir günde 24 saatten daha fazlasını çıkardığıma inanıyorum.

Son olarak, yeni projeleriniz var mı diye sorsam?

Pek tabii ki, insan farklı uğraşlarla vakit geçirince her birinin kendi çapında sunacağı yeni projeler, fırsatlar da ortaya çıkıyor. İleride daha fazla kitap yazmayı, farklı bestelerimi seslendirebileceğim konserler vermeyi, daha fazla eğitim almayı ve kendi iş kolum için yeni ürünler de bulup iş hacmimizi geliştirmeyi hedefliyorum. ■

Aşkın var olduğuna şiiirlerle inandık önce. Âşık olduğumuzda ise Cemal Süreya'nın "Üvercinka"sını, Özdemir Asaf'ın "Lavinia"sını, Attila İlhan'ın "Üçüncü Şahsın Şiiri"ni soluk soluğa ezberledik. Sonra Nâzım Hikmet'in Piraye'ye olan aşkına imrendik. Aragon'un Elsa'sını düşledik, Turgut Uyar'ın Tomris Uyar'a olan aşkına hayran olduk, Ahmed Arif'in Leyla Erbil'e duyduğu aşkla tazelendik. Hatta Fransız filozof Edgar Morin'den "Aşkın dili şiiirdir" cümlesini bile okuduk. Bu bakımdan Mehtap Meral'in hazırladığı "*Şair Gibi Sevmek*" kitabı bize çok ilginç geldi. Çünkü bu kitapta ülkemizin tanınmış yirmi beş şairi ile aşk üzerine yapılmış içtenlikli söyleşiler yer alıyor. Biz de bu kitapta şairin, birbiri ile iç içe olan şiiir ve aşk kavramlarının neresinde durduğunu anlamaya çalıştık ve bu bağlamda Mehtap Meral'e sorular sorduk.

MEHTAP MERAL ile "Şair gibi sevmek"

Sairlerle aşk üzerine konuşma yapma düşüncesi nasıl oluştu? Nerden aklınıza geldi?

Aşk sadece benim değil hepimizin aklını, kalbini meşgul eden bir konu aslında. Şarkılar, filmler, elbette şiirler... Konusu aşk olan, aşkı çağrıştıran her eser daha fazla dikkatimizi çekiyor bu yüzden. Hatta günlük gazetelerden birinde "Aşk Doktoru!" bile var... Aşk falları... Aşka dair elbette herkesin söyleyeceği bir söz var. Ama ben şairin daimi âşık olduğuna inanan biri olarak şairlere sormak istedim. Çünkü, şairlerin herkesin gördüğünü türlü biçimde gördüğünü bilen ve ne mutlu ki, bunu tecrübe etmiş birisiyim. Herkes sevdiğine "Seni seviyorum" der ve bu çok güzel bir cümledir. Ama yetmez. İşte orada şairlere koşarsız hepimiz. Bir dize ararız. Aşkımıza yakışacak, sevgilinin dikkatini çekecek, kalbini okşayacak bir şeyler söylemek isteriz. Şiir, aşka en büyük ilaçtır. Şair tarif edilemeyen tarif eder ve bize aşkın yolunu gösterir. Aşka dair en güzel cevapları şairlerin vereceğine inanarak onlara sordum... Aşk bir sorudur aslında. Ve şairler de dünyaya soru sormak için gelirler. Cevaplar ise aşığa ve şairlere fısıldanır... Şimdi hepimiz duyacağız. Âşık olmasak bile bu kitabın ve şiirlerin aşkı çağırılmaması sağlayacağını düşünüyorum.

Röportaj yaptığınız şairleri neye göre belirlediniz?

Genç şairleri çok istememe rağmen seçkiye dâhil edemediğimi söylemek zorundayım... Bazı şairlerimiz aşk üstüne konuşmak istemediler. Bir de itiraf edeyim, pozitif ayrımcılık yapıp şair kadınlara yer vermek istedim. Diğer türlü, erkek ağırlıklı bir kitap olacaktı ve bu benim içime asla sinmezdi. Sonuçta Türkiye'nin en önemli yirmi beş şairine aşkı sordum. Ve bunun sadece bir başlangıç kabul edilmesini istiyorum...

Şairler sanatçıların en kaprisli olanlarıdır derler. Bir araya gelip buluşmak kolay oldu mu?

Berkencim, yüzümdeki gülümsemeyi fark ediyorsundur... İtiraf edeyim zor oldu. Çok kolay buluşup konuşabildiğim şairlerimiz de vardı elbette ama defalarca aramak zorunda kaldıklarımı da anmadan edemeyeceğim. Ama

sonuç güzel. Ve hepsinden büyük bir mutluluk duyuyor ve keyifle hatırlıyorum. Güzel anılar biriktirdim.

Aşk konulu kitaplar toplumda çok ilgi görüyor. Bir aşk arayışı mı var? Sizce de öyle mi?

Ülke olarak çok zor bir dönemden geçiyoruz... Elbette güzel olan her şeye meyilimiz var. Hasret kaldık aşka, güzel umutlu cümlelere, hikâyelere. Hayat aşkla, barışla, umutla, özgürlükle, sanatla güzel. Bu yüzden ben bu aşk arayışını çok güzel buluyorum. Onu aramaktan vazgeçtiğimiz an korkalım. Bu yüzden hala umut var. Ben nerde sevgilileri görsem, yüzümde kendiliğinden bir tebessüm oluşuyor. Öpüşünler, el ele tutuşsunlar, sarılsınlar.

"Aşk, gövdesi çatlak bir gemiyle okyanusa açılabilir, ama sevgi hep iki üç odalı ve deniz manzaralı olmak ister."

Ne güzel. Kavgalar, çirkin sözler daha mı iyi? Bizi var eden şey aşk ve dünyayı aşk kurtaracak.

Şairlerle söyleşi yaparken ilginç şeyler yaşadınız mı?

Çok güzel anlar, anılar biriktirdim... Ama ilginç bir an yaşadığımı söyleyemem. Şairler özel insanlar. Bazen bir rakı masasında, bazen Moda'da bir parkta, bazen de yazılı gerçekleştirdik röportajlarımızı... Öyle güzel cümleler ettiler ki, ben de aşka dair çok düşündüm böylece. İyi geldi. Aşkı düşünmek bile insanı iyileştiriyor. Okuyacak olanlara bunun garantisini verebilirim. Aşk acısı çeken biri bile derin bir oh çekerek bitirecek kitabı ve aşka olan umudu artacak. Bunu biliyorum. Kendimden. ☺

Sizin aşk anlayışınızla çakışan anlayışlarla karşılaştınız mı?

Elbette. Ben böyle bakmıyorum diye düşündüğüm de çok oldu ama genel olarak "İşte bu!" dedim. Şairler doğaları gereği duygularla çok uğraşıyorlar. İnsanın dehlizlerine girip çıkıyor ve o karanlığa ışık tutuyorlar. O yüzden aşk kadar aydınlık cümleler çıktı. Bazı cümleleri hiç unutamıyorum.

Aşkın belirtilerinin genel ölçütleri var mıdır? Nedir?

Elbette genel olarak bir kendinden geçiş hali. Ama herkeste başka biçimde. Aşğın, sevgiliyi herkesten güzel ve bi-

ricik görmesi. Sevgiliden başka bir şey düşünemez olması. Onun için türlü şeyler yapması. Ve kendini sevgilide yeniden var etmesi... Ama genellemelere inanmam ben. Bu saydıklarım bile ne kadar genel cümleler olursa olsun herkeste bambaşka yaşanır. Her aşk biriciktir.

Bazı insanlar aşka inanmadıklarını söylerler. Aşk inanılan ya da inanılmayan bir şey midir?

Onlar için çok üzülüyorum. Ve aşka inanmadığını söyleyen insanlardan korkuyorum. Çünkü hayatları boyunca hiç aşk yaşamamış ve kendini bir sevgiliye korkusuzca teslim etmemiş birinin, iyiliği de öğrenmemiş olduğuna ve kendine âşık olduğuna inanırım.

Kendine âşık insan ise korkutucudur. Çünkü her şeyi kendi huzuru, rahatı için mubah görür. Aşk, bir şanstır belki de. Ama şans için bile ona hazır olmak gerekir. Aşk, siz ona hazır olduğunuzda ve onun için uygun ortamı yarattığınızda gelip bulacaktır sizi... Eğer nefret duyguları içerisinde insanlara öfke duyarak yaşıyorsanız, aşk asla size uğramayacaktır. Çünkü bütün kapılarınız kapalı. Önce kapılarınızı açacaksınız. Karşılıksız severek, doğayı, insanı, kendinizi severek ve iyilikle. Aşk kapıyı ancak o zaman çalar... Açacağınızı bildiği zaman.

Aşk ile sevgi arasındaki ilişki ya da ilişkisizlik nedir?

Kitapta bununla ilgili öyle cümleler var ki, ben söyleyecek söz bulamıyorum... Ama Enver Ercan'ın söylediği cümleyi hiç unutmadım ve sanırım ölene kadar da unutmam... "Aşk, gövdesi çatlak bir gemiyle okyanusa açılabilir, ama sevgi hep iki üç odalı ve deniz manzaralı olmak ister." Ne acıyıp değil mi? Ben buna kesinlikle inanıyorum. Ne yalan söyleyeyim, sevgi, gönüllü hemşirelik gibi geliyor bana. Aşk belki yorucu ama güzel... Hatta çok güzel. İnsanın ayaklarını yerden kesecek kadar güzel. Şu anda bunları söylerken yüzümde oluşan gülümseme kadar güzel. Acısı bile güzel.

Görüşme yaptığınız şairlerin çoğunu tanıdığınız gözlemliyor. Aşk üzerine söyledikleri ve yaşamları arasında fark ettiğiniz neler oldu? Tutarlı ya da çelişkili şeyler gördünüz mü?

İnsan karmaşadan oluşur. Ben buna inanıyorum. Abdülhak Hamit Tarhan ölen eşinin ardından Makber'i yazar ama haftasında evlenir. Bazıları bunu tutarsızlık, çirkinlik olarak görmekte, bazıları ise bir seçim deyip geçmekte. Ben ikincisini yapıyorum. İnsan zaafı olan bir yaratık. Şairler de elbette buna dâhil. Bir de, hayata dair hissettiklerimizle hayatın bize sundukları da tezat değil mi? Hepimiz büyük aşklar, güzel günler hayal ediyoruz ama bazen olmuyor. Bu nedenle ben, her şey insana dair deyip geçiyorum. Gülümsüyorum... Statükolara inanmıyorum... Gördüğüm şeyler de gülümseme sebebimdir en fazla. Şairleri tanımama gelince... Ben liseden beri okuduğum her şairle tanışmak istedim. İyi ki de öyle olmuş. Çok güzel dostlarım var.

Görüşme yaptığınız şairlerin yaşları ile olanlar ile daha genç olanlar arasında fark gördünüz mü?

Genç şairleri, çalışmama çok fazla dâhil edemedim... Ama gençliğin kalıcı olduğuna inanırım. Bazı insan-

lar hep genç, bazı insanlar ise genç olsalar bile yaşlı. Bunu tecrübe etmiş biriyim. Röportaj yaptığım şairlerden biri Ataol Behramoğlu hiç yaş almıyor mesela. Hep çalışıyor. Gençlerin bile üşeneceği şeylere tutkuyla, merakla sarılıyor. Bir bakıyorsunuz sörf öğreniyor, bir arıyorsunuz piyano dersinde, tango öğreniyor, boksa gidiyor. İnanamıyorum. İşte gençlik bu. Yani ben gençliği yaşla değerlendirmiyorum artık. Bir de erkekler ve kadınlar arasında ciddi farklar var... Onu da okuyanlar görecektir. Kadınlar daha cesur. Bunu söylemeden geçemem.

Tango söylüyorsunuz, şiirler yazıyorsunuz, sanat programları yapıyorsunuz, aşk şiirleri kitabı yayımladınız. Kendinize, aşk konusunda bilmediğim ne kaldı diye soruyor musunuz?

Niye öğrenemiyorum diye soruyorum... Aşka dair öğrenilen her şey bir sonraki aşka ya da aşk acısına kadar sürüyor... Ben aslında kendimi araş-

tırıyorum bunları yaparken. Kendi duygularımı dürtüyorum. Kendimi sakinleştiriyorum. Tutkularımı, heyecanlarımı çoğaltıp bazen de azaltıyorum bilerek. Saydıkların sadece bunu sağlıyor... Aşk, her kişide başka yaşanıyor ve ben insanın sadece bir kez âşık olabileceğine inanmıyorum. İnsan yaşadığı sürece defalarca âşık olabilir. Aynı insana da. "Aşklar da bakım istiyor - öğrenemedin gitti" diye bir dizesi var Cemal Süreya'nın. Aşka emek verdiğiniz sürece aşka dair hep yeni şeyler öğrenebilirsiniz ve bu çok güzel.

Yıllara rağmen aşkın büyümesini sürekli kılmak nasıl mümkün olabilir?

Emek vererek... Severek... Ama en önemlisi saygı... Saygının bittiği ve kabalığın başladığı yerde aşkın hiçbir hali mümkün olmayacaktır. Oysa, insanların aşkın azaldığı yerde bile saygı ve emek devam ediyorsa, aşk yeniden başlayabilir. Ben buna inanıyorum. Zor olduğunu bilsem de

“Hayatınızı dolduracak, yalnızlığınızı sağıltacak bir sevgili aramak başka bir şey, aşk başka.”

inanyorum. Hatta bana yok deseler de inanırım. Bence aşk inanmaktır.

Aşk ilk bakışta mı, yoksa son bakışta mı?

Âşık son kez bakmaz ki...

Bu yüzden son bakışta aşk olmayacağı söyleyebilirim... Âşık olanda, sevgilinin yüzü bedenen olmasa bile sonsuza dek yaşar... İlkinde de olabilir elbette ama ikincisinde, üçüncüsünde, yirmincisinde olmayacağını kim söyleyebilir... Aşkın kuralı olmaz. Kuralsızlıktan beslenir. İyi ki...

Sizce, gençken, dünyanın pek farkında olmadan yaşanan bir aşk mı, ileriki yıllarda, her şeyin bilincinde olduğu zamanlarda yaşanan aşk mı daha kalıcıdır?

Kitapta bunu sorduğum pek çok şair oldu... "Aşk tecrübeyle değişir mi?" dedim... Ben kalıcılığı adına bir şey söyleyemem ama gençken insanın daha cesur olduğunu söyleyebilirim... İnsan yaş aldıkça konformist tarafları artıyor ve kendini daha çok düşünüyor oluyor. Bu nedenle aşk gençken sanırım daha gerçek yaşıyor... Ama elbette istisnalar var... Aşk gelince her şey gidiyor belki de. Korkular, yasaklar hatta akıl... Ayaklar kesiliyor yer-

"İnsan savaşta da sevişir. Ama aşk sadece barışta yaşanır."

den... Bak sen sordukça ben düşünüyorum. Ve aşkın en güzel yanlarından biri, size sürekli soru sordurması...

Aşk her zamanda kalıcıdır... Aşk! **Aşk depresyon gibidir, unutulunca gelir derler. Aşk sizce de öyle mi? Çığırılmayınca mı gelir?**

Aşk ona hazır olduğunuzda gelir. Hayatınızı dolduracak, yalnızlığınızı sağaltacak bir sevgili! aramak başka bir şey, aşk başka. Şu anda herkes ilkin yapıyor. Bakın bir sürü tanışma sitesi var. "Hayatınızın aşkını bulun!" da sloganları. Konular belirleniyor, kaç sokak öte-nizde olduğu belli. Bir butonla eşleşip, bir şeyler içip sevgili oluyorlar bir süreliğine... Her şeyin bu kadar kolay olduğu bir yerde aşk

nasil olsun? En azından sadece istisna olarak kalacaktır... Aşk çağrılınca gelir. Ama böyle eşleşme butonlarıyla değil. Kalpten ve aşk için gerekli ortamı hazırlayarak... İnsan önce kendini aşka beğendirmeli, aşığa sonra.

Ayrılık sevdaya dâhil mi?

Evet... "Çünkü ayrılık da sevdaya dâhil - çünkü ayrılanlar hala sevgili." Attila İlhan'ın bu dizelerinin hayatındaki yeri büyüktür. Vedat Sakman bestesi ise belki en iyi şiir bestelerinden biri. Benim de söylemeyi çok sevdiğim bir eser aynı zamanda. Ben bu

dizenin anlamına gerçekten inanyorum... Bir insan biriyle gerçekten sevgili olduysa artık hep sevgilidir. Ayrılmış olsalar bile o mesafe bir bakışla yıkılabilir. Sadece bir bakışla... **Genel olarak şairlerin aşk anlayışlarından nasıl bir sonuç çıkarınız?**

Bir sonuç çıkarmak istemedim... Çünkü son güzel bir şey değil. Yeni başlangıçlar buldum. Aşka bir de şuradan bakabilirim dediğim oldu. Okuyanların da bunu hissedeceğine, aşklarına, sevgilerine, ayrılıklarına bambaşka bir gözle bakacağına inanyorum. Aşkın acıyı da içerdiğini ama sadece acıdan ibaret olmadığını, büyük mutluluklar, anılar, keyifler içerdiğini hissedecekler... Ve aşka biraz daha hazır ve yakın olacaklar. Şairler ellerinden tutarsa aşk yakın olur elbette... Aşk olsun!

2017 için aşk konusunda insanlara nasıl bir mesaj verirsiniz?

Bu yılın aşk yılı olmasını diliyorum. Öyle çok ölüm, acı gördük ki. 2017 de böyle başladı... Birbirimizi sevmek ve âşık olmak en büyük mesajımız olur. Kitap için son sözüm bu mesajı içeriyor: "Kendinle barış, insanla barış, doğayla barış... Aşkın yeşerebileceği tek yer barıştır. Âşık olabilirsin, sevdiğinle yan yana olabilirsin ama insanların, ülkelerin, tenin tenle barışmadığı yerde aşkın yaşama şansı yok. İnsan savaşta da sevişir Ama aşk sadece barışta yaşanır."

MEHTAP MERAL

Ankara doğumlu. Ruhi Su Dostlar Korosu'nda uzun yıllar korist olarak görev aldı. Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli edebiyat dergilerinde şiirleri yayınlandı, günlük gazetelere röportajlar ve köşe yazıları yazdı. Şiir kitapları "Kedi Mevsimi" (2010), "Ses ve Toz" (2016) Komsu Yayınevi'nden yayınlandı ve edebiyat çevrelerinden büyük övgü aldı. Kendi söz ve müziklerinden oluşan tango albümü "Aşk" (2011), "Yana Yana" ise geçtiğimiz Mayıs ayında Ada Müzik etiketiyle müzik marketlerde yerini aldı. Mehtap Meral halen müzik ve edebiyat çalışmalarına devam etmekte, kendi deyimiyle sanata ve aşka çalışmaktadır.

PELİN BATU'dan âşık olana...

Küçük şeyler için müteşekkir ol, ey âşık. Yaraları, bereleri, düzeltmeyeceğin, ütölemeyeceğin pürüzleri de sev. Sevemiyorsan gül, hep gül. Kendine. Kendini sevmeyi de unutma. Rüyalarını dinle. Yollara dökül. Uzaklar iyi gelir, ruha ve nazara. Bir kış günü battaniyenin altında, bir yaz günü bronz kumların kıyısında, güzün ateş saçan yapraklarıyla, baharın namütenahi yeşilleriyle sev, zaman çok kısa!

GÜLSELİ İNAL

Mutlu aşk var mıdır sizce?

Tutku, hasret, öfke, sahiplenme, şiddet, arzu, kıskançlık, nefret hepsi birden aşkı kapsar. Aşkın çok yüzü vardır, çok çeşidi ve tarzı bulunur. Âşık olmak mutlu olmak değildir. Âşık hiçbir zaman mutlu değildir. Aşk erime halidir, yaradılışa katılma halidir, sonsuza karışma ve yok olup gitmedir. Aşkta öyle bir noktaya gelinir ki, artık aşkla bağlanan şey ortadan kalkar, meczupluk hali başlar. Aşk hasretten figan etme çırpınma halidir, aşk ruhen ve bedenen sizde eksik olan yarım tarafınızın gelip sizi bulmasıdır. Bir tamamlanma, buluşma, parçaların birbirine uyumudur. Aşk derin bilgiye ulaşmaktır. Yaradılış anının bilgisine ulaşma, sırlara vakıf olma halidir. Dünyasal anlamda bir tamamlanma, buluşma, hasretin bitmesi, arayışın sonlanmasıdır. Aşğın kalbinde konaklayan sevgili kutsaldır.

SALİH BOLAT ve aşka dair...

Birçok insanın, aşkı "ilahi aşk", "doğa aşkı", insani aşk" vb. biçimlerde ayırarak tanımlamaya çalıştıklarını görüyorum. Bence aşk bir bütündür. Bunların hepsi, gerçekte yaşıyor olmaktan kaynaklanan büyük coşkunun yansımasıdır. Nisan yağmurunun altında sırsıklam yürümekten hoşlanmayan bir insan, bir erkeğe ya da kadına âşık olabilir mi? Sonbaharda, sararmış yapraklarıyla titreyip duran ağaçların arasından geçip giden göçmen kuşlara bakmayan bir insan, âşık olabilir mi? Kendinden daha güçlü bir varlığın mutlaka bulunduğu inanyor olmanın alçakgönüllülüğüyle davranmayan, kendini dünyanın merkezi zanneden bir insan âşık olabilir mi? Olamaz... Aşk, var olmaktan kaynaklanan büyük coşkudur.

SUNAY AKIN'dan âşık olana

Hiçbir zaman âşık olduğun insanı kırma. Bir erkek asla bir kadını kırmamalı. Çünkü kadın erkekten üstündür. Dünyaya bakışıyla, vicdaniyla, adalet duygusuyla, üretkenliği ve doğurganlığıyla... Bu yüzden bir erkek, bir kadının sevgisini kazanmanın, en büyük armağan olduğunu hiç unutmamalı.

DENİZ DURUKAN

ve aşka dair...

Kendi özel yaşamımdaki yerini pek düşünmedim aslında. Başıma geldi ve yaşadım. Âşık olmak kimi zaman bana iyi geldi, kimi zaman da kötü hissettirdi. Sanırım bunun, aşkın kendisinden çok, karşınızdaki kişiyle ilgisi var. Eğer bir cümle kurmam gerekirse, aşkın içinde hem başkaldırı var hem de teslimiyet. Karşınızdaki kişiye teslim olma durumunun içinde arabesk bir yan da var. Acı çektiğimiz durumlarda o acıda kavrulmayı seviyoruz. Bir anlamda jilet atıyorsunuz kendinize. İşin özü aşkla aramada düzeyli bir ilişki olmadı hiç.

ATAOĞULLARI BEHRAMOĞLU'ndan

âşık olana...

Bütün değerli şeyler gibi aşkın da hakkını verebilmek için ona hazır olmak gerekir ve olumlu anlamda bedel ödemek de gerekir. Aşk özveri gerektirir. Aşık olduğumuzu düşündüğümüz kişinin öncelikle her yönüyle bizim gibi bir insan olduğunu kabul etmemiz lazım. Öncelikle erkekler açısından geçerli bu. Çünkü erkekler kadını bir seks objesi olarak görmeye çok yatkınlar. Bunun, erkek doğasıyla olduğu kadar eğitimle de çok yakın ilişkisi var.

ORHAN ALKAYA'dan...

İnsan çok âşıkken şiir yazmamalı mı? Çünkü aşk, yazmaya çağırır insanı.

Aşkın en güzel anında şiir yazan herkes ahmaktır. Çünkü kısa süren bir serüvendir aşk ve o esnada onu yazmakla değil yaşamakla meşgul olmak gerekir. Aştan bahsetmekse her zaman bir hatıradır. Kimse bir hatıranın, bir anın ta kendisi olduğunu söyleyecek kadar cesur olamaz. Dünya üzerinde yazılmış en iyi aşkı şiirler, bir aşkın savruluşundan, bitişinden sonraki şiirlerdir. Ya aşk vardır ya şiir. İkisi aynı anda pek olmaz. ■

Clara Wieck

Robert Schumann'dan Clara'ya Onu Gördüğümünden Beri

"Seit Ich Ihn Gesehen"

"Onu gördüğümünden beri
Kör oldum ben sanki
Nereye baksam
Sadece onu görüyorum
Kâbusta gibiyim
Onun yüzü hep gözlerimin önünde
En derin karanlıklara batırılmışım gibi
Yukarı çıkabilsem aydınlık yakın.
Nereye dönsem
Başka her şey karanlık ve renksiz
Artık kız kardeşlerimle oyun oynamak
mı, umurunda değil
Küçük odamda ağlasam yeğlerim ona
Onu gördüğümünden beri
Kör oldum ben sanki"

A. Chamisso
(R. Schumann- "Seit Ich Ihn Gesehen"
Lied'i)

lıktan alıp çıkararak bir genç adamı görmesi sonucu körleştiğini düşünerek ağlar. Bu yeni deneyimlediği hayranlık ve sevdalanma duyguları ile mahcuplaşan genç kız kendini inzivaya çeker.

Şiirin bu kısmı, Schumann için çok uygun bir başlangıç noktasıdır, zira Clara Wieck de, büyük ihtimalle ilişkileri başladığında, kendisini ayakları yerden kesilmiş gibi hissetmişti. Schumann 22, Clara ise sadece 13 yaşındaydı. Takip eden şarkılara göndermeler yapmaksızın, bu beste bir prelüt yani giriş parçasından çok daha fazlası. Müzikal manada kullandığı semboller, bestecinin diğer birçok şarkı eserine oranla daha doğrudan ve daha az karmaşık. Melodik çizgi sakin ve emin bir şekilde başlar. Ancak tedirgin bir şekilde ilk etapta biraz da tereddütle devam eder. Sonrasında hatları daha belirgin hale gelir ve nazikçe yükselir. Bu esnada kısa bir süre için, dans ritmi ile flört eder. Belli belirsiz duraksamalar ise, zevkle dolu bir iç çekışı ya da soluklanmaları ima eder. Tekrar eden aynı motif yardımı ile gerilimi andırırsa da bu Lied, genel itibarıyla, yavaş ve süreklilik arz ederken, insanda kendini belirsiz bir şekilde sürüklüyormuş hissini uyandırır. Melodik dizisi boyunca daima her şey adım adım gerçekleşir.

Seit ich ihn gesehen, ses ve piyano için şarkı (Frauenliebe und -leben)
"Seit ich ihn gesehen - Onu İlk Gördüğümünden Beri", sadece 19. yüzyıl yani Romantik Dönem'in en güzel, kalıcı aşk şarkılarından biri olmayıp, Robert Schumann'ın "Frauenliebe und Leben - Kadının Aşk ve Hayatı" şarkı dizisinin de açılış parçasıdır. Şarkı bir kadının kur yapma, evlilik gibi olgular üzerine değişen perspektiflerini irdeler. Kadın burada hem bir kahramana tapan çocuk, hem bir kadın, hem bir anne ve son olarak da bir duldur. İlişkileri süresince, Schumann'ın nişanlısı; Clara Wieck de böylesi bir dönemden geçmiştir. A. Chamisso'nun, "Frauenliebe" sini müziğe aktarırken besteci, gerçeği Clara'nın gözlerinden görme fırsatını elde etmiş ve böylelikle kadınların evcimen duygularına karşı duyduğu müthiş müzikal duyarlılığını daha önceden örneği görülmemiş bir şekilde gösterebilmeyi başarmıştır. "Seit ich ihn gesehen" de; genç kız, bilmeyerek onu karan-

ROBERT SCHUMANN (1810-1854)

Piyano aşığı bir Romantik Dönem bestecisi. Çoksesliliği çok ilginç duyan, yaşayan ve müziğe aktaran bir dahi. Eserlerinde, her müzik hattının bir karakteri var. Müzisyenler ve müzikologlar espri olarak, bu aynı anda duyulan ve karakter olarak taban tabana zıt olan müzik çizgilerinin sebebinin, bestecinin İkizler Burcu olmasına verirler. Bu bilinen şaka, son derece zıt ama ikiz olan duyguları nasıl büyük bir ustalıklarla müziğe aynı anda aktardığının kanıtı, aynı zamanda. Schumann, Alman bir ailenin beşinci çocuğu olarak, 8 Haziran 1810 senesinde dünyaya geldi. Müziğe yeteneği olduğundan, küçük yaşta piyano dersleri almaya başladı ve küçük küçük te besteler yapmaya başladı. Edebiyat ve müzik, Schumann için sanatsal yaratıcılığının ortaya koymada kullanabileceği iki ayrı araçtı ve ileriki yıllarda piyano çalma olanağını yitirince yeteneklerinin çift yönlü gelişmesinin büyük faydasını gördü. 1826 yılında, babasının ölümü ile birlikte şiir yerine müziğe ağırlık vermeyi yeğlese de annesi onun ticaret okumasını istedi. İçindeki müzik aşkı, zaman içinde annesini müzisyen olması konusunda ikna etmeye yönlenirdi kuvvetli bir şekilde. 1834 senesinde, Romantik Dönem'in en önemlilerinden birisi haline geldi, "Neue Zeitschrift für Musik" adında bir müzik gazetesi çıkarmaya başlayarak, 10 yıl boyunca gazetenin editörlüğünü ve başyazarlığını yaptı. Çağdaşları olan, Frederick Chopin, Hector Berlioz, genç Johannes Brahms ve Franz Schubert'i tanımak için büyük gayret sarf etti. Eleştirilerini ise, zaman zaman Eusebius ve Florestan gibi takma adlarla yayınladı. Bu iki isim onun içinde taşıdığı biri dalgın, hülyalı, diğeri ise coşkun, ateşli iki farklı karakteri yansıtıyordu. Bu ikili ruh, sadece yazılarında değil, bestelerinde de ortaya çıkıyordu.

Aşk, Schumann'ın hayatında önemli bir yer oynadı. En büyük aşkı, Friedrich Wieck'in kızı Clara, çok yetenekli bir besteci idi. Friedrich Wieck, gençleri birbirinden ayırmak için elinden geleni yaptı. 1837 senesinde, sözlenseler de uzun süre bir araya gelemediler ve Robert Schumann, bu yüzden çok acı çekti. 1840 senesinde, bütün yasal engelleri aşarak evlenebildiler. Her ne kadar enstrümantal müziğin, vokal müzikten daha üstün olduğunu

savunsa da, 1840 yılında fikri değişerek vokal müziğe ağırlık verdi. Heine, Gothe gibi şairlere giderek artan hayranlığı, bu kararında büyük rol oynadı. Bu kararının diğeri bir sebebi de, Clara'ya söylemek istediklerini şarkı yoluyla söyleyebilmesiydi. Piyano enstrümanındaki yeteneği, besteciliği ile birleşerek, piyano ile vokalin eşit olduğu eserler besteledi. Aşka tutkun ve eserlerinde bunu ifade etmekten çekinmeyen bestecinin, bu yarattığı yeni "eşit" yaklaşımı, Lied yani şarkı formuna büyük katkı sağladı.

ROMANTİK DÖNEM (1815-1910)

Fransız ihtilali gerçekleşmiş, halk büyük güce karşı çıkmış ve özgürce haklarını, düşüncelerini ve duygularını ifade etmeye başlamıştır. Müzikte, çok özgürlükçü olan Rönesans döneminin ardından, belirli formlara yerleşen yapılar, Romantik Dönem'den hemen önce gelen Klasik Dönem'de iyi belir-

ginleşmiş, mükemmel incelikte ve ustalıktaki sanatın yanı sıra, konu duyguların ifadesine gelince çok özgürlükçü olmamıştır. Ta ki Klasik Dönem'in son bestecilerinden olan Beethoven'a kadar, bu usta devrimci besteci, müzikte kontrastlar yaratarak, dikkati duyguların ifadesine çekerek müzikte hem bir çığır açmış hem de Romantik Dönem'in kapılarını açmıştır. Duyguların ifade edilmemesi elbette ki Kraliyet'lerin gücü, incelikleri ve baskıcı tutumlarına paralel olarak, yükselen burjuvazinin de bunlara uyum göstermesinden ileri gelmekteydi. Ancak, halk çeşitli sebeplerden dolayı bu baskıya ve susturulmaya başkaldırınca büyük ihtilal meydana gelerek tüm Avrupa'nın müzik, edebiyat ve sanat tarihinde de çok ciddi bir değişim olmuştur. Duyguların ve düşüncelerin özgürce ifade edildiği ve tüm sanat disiplinlerinin çok boyutlu gelişmeye devam ettiği devrimci dönem olan Romantik Dönem yaşanmaya başlanmıştır. Her disiplin kendi içindeki ifa-

Robert - Clara Schumann

Chamisso 1801'de teğmen olduktan sonra 1805'de alayı ile Hamelin'e doğru yola çıkmış ve bir sonraki sene kentlin ilhaki ile yaşadığı utanca şahitlik etmiştir. Tahliyesinden sonra Chamisso Fransa'ya gittiğinde, ebeveynlerinin her ikisinin de ölmüş olduklarını öğrenir. 1810-1812 yılları arası İsviçre'de, şair kendisini botanik çalışmalarına adanır ve burada iki sene kadar kalır. 1812'de Berlin'e dönüşünden sonra bilim alanındaki çalışmalarına burada da devam eder. Olaylı 1813 senesi yazında "Peter Schlemihl" başlıklı manzum hikâyesini yazar. Hikâye, gölgesini satan bir adam hakkındadır. Aslında kendi düşüncelerini dağıtmak ve arkadaşı Julius Eduard Hitzig'in çocuklarını eğlendirmek amacıyla kaleme aldığı bu eser en çok üne kavuşan eserlerinden biri olmuş ve birçok Avrupa diline çevrilmiştir. Otto von Kotzebue'nun, dünyanın çevresinde bilimsel bir araştırma yolculuğunun kaptanlığını yaptığı Rus gemisi Rurik, 1815 yılında Kont Nikolay Rumyantsev'in himayesinde denize açılmak üzere donatılmış ve Chamisso Rurik'e botanist olarak atanmıştır. Chamisso'nun geziye dair tuttuğu günlük "Tagebuch 1821", Pasifik okyanusu ve Bering Denizi'ne yapılan keşiflere ait olağanüstü detaylar içermektedir.

1827'de, kısmen Kotzebue tarafından kendisine yönelendirilen suçlamaları reddetmek maksatlı olarak "Bir Keşif Yolculuğu Üzerine Görüşler ve Notlar" ve "Dünya Etrafında Bir Seyahat" adlı eserlerini yayınlamıştır. Her iki metnin de titiz ve gayretli bir çalışmanın

ürünleridir.

Bir şair olarak Chamisso'nun yeri çok saygındır. 1830 senesinde, "Frauenliebe und Leben" başlığı altında yazdığı bir dizi lirik şiiri Robert Schumann, Carl Loewe ve Franz Paul Lachner gibi besteciler tarafından bestelenmiş ve büyük ün kazanmışlardır.

Müzik, kadın-erkek, botanik ve yazma aşkı Schumann ve Chamisso için yaşamda ne kadar zorluklar olursa olsun baskın çıkmayı başarmış. Aşk çok güçlü bir duygu, hatta duygu olmanın ötesinde her şeyi harekete geçiren çok güçlü bir olgu. Barındırdığı, olma isteği gücüyle birçok şeyi öldürten belki de. Her türlü aşkı, kendi gücünü hissederek tınlatmak ümidi ile Aşk olsun, Işık olsun! ■

Müzik, kadın-erkek, botanik ve yazma aşkı Schumann ve Chamisso için yaşamda ne kadar zorluklar olursa olsun baskın çıkmayı başarmış.

de arayışlarından dolayı kullandıkları araçları da geliştirmişlerdir. Örneğin, bugünkü piyano enstrümanını bu arayışlara borçluyuz. Beethoven ile başlayan sesteki renk arayışları, Romantik Dönem'de ifade edilmek istenen duyguya göre daha da çeşitlenmiş ve derinleşmiş, besteciler piyano yapımcıları ile birlikte çalışmaya başlamışlar, bugünkü bir tuştan çok zengin renk ve ses imkânı veren piyano enstrümanı oluşmuştur.

ADELBERT VON CHAMISSO (1781-1838)

Alman bir botanist ve şair. Ayrıca, gölgesini satan bir adamın hikâyesini anlatan "Peyer Schlemihl" in de yazarı. Yaşama Fransa'da gözlerini açan Chamisso ve ailesi, 1790 yılında Fransız İhtilali'nin sonucu olarak, doğdukları yeri terk etmek durumunda kalmışlar ve son olarak Berlin'e yerleşmişlerdir. Genç Chamisso orada, 1796'da Prusya Kraliçesi'nin yardımcısı olma şansına

erişmiştir. 1798'de ise Prusya ordusu piyade alayına asteğmen olarak giren Chamisso ordudaki kariyerinin ilk adımlarını atmıştır. Önceden çok kısıtlı formal bir eğitim almış olmasına karşın Chamisso, Berlin'deki Prusya ordusu askeri hizmeti esnasında üç sene boyunca doğa bilimleri üzerine son derece özenli çalışmalar yürütmüştür. Chamisso'nun ilk dizeleri, Varnhagen von Ense ile ortaklaşa çıkardığı "Berliner Musenalmanach" adlı yayında basılmıştır. Bu girişime Napolyon savaşları sebebi ile ara verilmek zorunda kalınmış ve 1806'da tam olarak sona erdirilmiştir. Ancak, bu sayede Chamisso edebiyat dünyasındaki birçok önemli figürün ilgisini çekmeyi başarmış ve yıldızı parlamakta olan bir şair olarak ilgili çevrelerde tanınmaya başlamıştır.

Nâzım Hikmet'ten Vera'ya...

**“Lanet olsun, ne muazzam şey seni sevmek!
Sen benim aşkım, sen benim kızım, sen benim
yoldaşım, sen benim küçük annemsin.
Canım, bir tanem, seni sevmeden önce dünya-
yı sevmesini bile bilmiyordum.
Bu şehir güzel ise senin yüzünden, bu elma tat-
lıysa senin yüzünden, bu insan akıllıysa senin
yüzünden...”**

(Stockholm 1959)

SEVERMİŞİM MEĞER

yıl 62 Mart 28

Prag-Berlin treninde pencerenin yanındayım
akşam oluyor

dumanlı ıslak ovaya akşamın yorgun bir kuş gibi inişini severmişim meğer
akşamın inişini yorgun kuşun inişine benzetmeyi sevmedim toprağı severmişim meğer
toprağı sevdim diyebilir mi onu bir kez olsun sürmeyen
ben sürmedim

Platonik biricik sevdam da buymuş meğer
meğer ırmağı severmişim

ister böyle kımıldanmadan aksın kıvrıla kıvrıla tepelerin eteğinde
doruklarına şatolar kondurulmuş Avrupa tepelerinin

ister uzasın göz alabildiğine dümdüz

bilirim aynı ırmakta yıkanılmaz bir kere bile

bilirim ırmak yeni ışıklar getirecek sen göremeyeceksin

bilirim ömrümüz beygirinkinden azıcık uzun karganunkinden alabildiğine kısa

bilirim benden önce duyulmuş bu keder

benden sonra da duyulacak

benden önce söylenmiş bunların hepsi bin kere

benden sonra da söylenecek

gökyüzünü severmişim meğer

kapalı olsun açık olsun

Borodino savaş alanında Andrey'in sırtüstü seyrettiği gök kubbe

hapiste Türkçeye çevirdim iki cildini Savaşla Barış'ın

kulağıma sesler geliyor

gök kubbeden değil meydan yerinden

gardiyanlar birini dövüyor yine

ağaçları severmişim meğer

çırılçıplak kayınlar Moskova dolaylarında Peredelkino'da kışın

çıklarlar karşıma alçakgönüllü kibar

kayınlar Rus sayılıyor kavakları Türk saydığımız gibi

İzmir'in kavakları
dökülür yaprakları
bize de Çakıcı derler
yar fidan boylum
yakarız konakları
İlgaz ormanlarında yıl 920 bir keten mendil astım bir
çam dalına
ucu işlemeli
yolları severmişim meğer
asfaltını da
Vera direksiyonda Moskova'dan Kırım'a gidiyoruz
Koktebel'e
asıl adı Göktepe ili
bir kapalı kutuda ikimiz
dünya akıyor iki yandan dışarda dilsiz uzak
hiç kimseyle hiçbir zaman böyle yakın olmadım
eşkıyalar çıktı karşıma Bolu'dan inerken Gerede'ye
kırmızı yolda ve yaşım on sekiz
yayıda canımdan gayri alacakları eşyam da yok
ve on sekizimde en değersiz eşyamız canımızdır
bunu bir kere daha yazdım
çamurlu karanlık sokakta bata çıka Karagöz'e gidiyo-
rum Ramazan gecesi
önde körüklü kaat fener
belki böyle bir şey olmadı

...
çiçekler geldi aklıma her nedense
gelincikler kaktüsler fulyalar
İstanbul'da Kadıköy'de Fulya tarlasında öptüm
Marika'yı
ağzı acıbadem kokuyor yaşım on yedi
kolan vurdu yüreğim salıncak buluklara girdi çıktı
çiçekleri severmişim meğer
üç kırmızı karanfil yolladı bana hapishaneye yoldaşlar
1948
yıldızları hatırladım

...
severmişim meğer
gözümün önüne kar yağışı geliyor
ağır ağır dilsiz kuşbaşısı da buram buram tipisi de
meğer kar yağışını severmişim
güneşi severmişim meğer

şimdi şu vişne reçeline bulanmış batarken bile
güneş İstanbul'da da kimi kere renkli kartpostallarda-
ki gibi batar
ama onun resmini sen öyle yapmayacaksın
meğer denizi severmişim
hem de nasıl
ama Ayvazofki'nin denizleri bir yana
bulutları severmişim meğer
ister altlarında olayım ister üstlerinde
ister devlere benzesinler ister ak tüylü hayvanlara
ayıışı geliyor aklıma en aygın baygın en yalancısı en
küçük burjuvası
severmişim
yağmuru severmişim meğer
ağ gibi de inse üstüme ve damlayıp dağılsa da camla-
rımda yüreğim
beni olduğum yerde bırakır ağlara dolanık ya da bir
damlanın
içinde ve çıkar yolculuğa hartada çizilmemiş bir mem-
lekete gider
yağmuru severmişim meğer
ama neden birdenbire keşfettim bu sevdaları Prag-
Berlin treninde
yanında pencerenin
altıncı cıgaramı yaktığımdan mı
bir eski ölümdür benim için
Moskova'da kalan birilerini düşündüğümünden mi ge-
beresiye
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
zifiri karanlıkta gidiyor tren
zifiri karanlığı severmişim meğer
kıvılcımlar uçuşuyor lokomotiften
kıvılcımları severmişim meğer
meğer ne çok şeyi severmişim de altmışında farkına
vardım bunun
Prag-Berlin treninde yanında pencerenin yeryüzünü
dönülmez bir
yolculuğa çıkmışım gibi seyrederek.

NÂZİM HİKMET
19 Nisan 1962

*Albert Einstein
ve Mileva Marić...*

Einstein'ın Aşk Mektupları

Bilim tarihinin anahtarının ele geçtiği yıl 1905'tir. 27 yaşında genç bir delikanlının yazdığı bir makale, bilim dünyasına açılacak olan kapının altın anahtarıydı. Bu genç adam yayınladığı makalede genel olarak 3 temel fizik teorisinden söz ederken, bunların içinde en önemli olanı, dünyanın kaderini değiştirecek olan İzafiyet Teorisi'dir. Bizler bu teoriyi $E=mc^2$ olarak biliyorsak da, aslında bu formül, Einstein'ın, insanlık tarihinde yaşa-

muş, gelmiş geçmiş en dahi insanı olduğunun göstergesidir. Bu önemli buluşun başlangıç çalışmalarında, onunla bu konuda bire bir çalışmış olan kişinin karısı Mileva Marić'in olduğunu pek az kişi bilir. O Mileva ki, Einstein onun zekâsına ve özgür ruhuna her zaman hayran olmuştur. Einstein ile ilgili yazılan biyografilerin çoğu, Mileva hakkında, kocasının hayatındaki geleneksel eş rolünden bahseder. Yani kadın, eşi bilimsel çalışmalarını rahat yapsın diye kendini

çocuklarına adanmış, fedakâr bir ev kadını niteliği ile, hep arka planda bırakılır.

Nedir ki, daha sonra birbirlerine yazdıkları mektuplar ortaya çıkınca, esas gerçeklik de gün yüzüne çıkmıştır.

3 Ekim 1900 tarihinde Einstein Mileva'ya yazdığı bir mektubunda şu satırları paylaşır: "Ben tamamen tek başımayım. Sen hariç. Ne mutlu bana ki, sende diğer yarımı, ruhumun aynasını buldum. Benden daha güçlü ve bağımsız birini..."

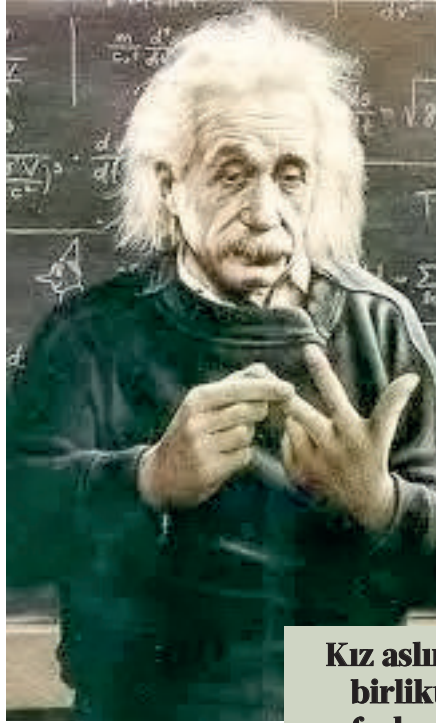
Öğretim ve Araştırma Yılları

Albert ve Mileva ilk defa 1896 yılında Zürih'te okudukları Politeknik Yüksek Okulu'nda (Polytechnicum) tanıştılar. Delikanlı 26, kız ise 20 yaşındaydı. Albert, Güney Almanya'nın Ulm şehrinde doğmuştu. Aslında Münih şehrinde büyümüşü. Orada babasının elektrik malzemeleri satan büyük bir mağazası vardı. Elektrodinamiklerden aldığı ilhamla, mühendis olmaya karar verdi. Ancak, 1895'te Politeknik'te girdiği sınavı kazanamayınca, bu kez Zürih'te yüksek lisenin son sınıfını yeniden okuyup diplomasını aldı. Sonrasında tekrar girdiği sınavı bu kez kazandı ve üniversiteye kayıt oldu.

Mileva Marić, orta sınıf Sırp kökenli bir ailenin kızıydı. O dönemde Macaristan'ın idaresi altında olan Voyvodina şehrinde doğmuştu. Çok zeki bir kızdı. Zagreb'deki Erkek Okulu'nda verilen fen kurslarına erkek olmadığı halde sırf zekâsı sayesinde girmeye hak kazanmıştı. Liseyi bitirdikten sonra o da yükseköğrenim görmek için Zürih'e gitmişti. O dönemin koşullarında böylesi yüksek ve değerli bir okula girebilmenin şartları, erkek olmak ve çok zeki olmaktı. Mileva kız olmasına rağmen, giriş sınavında öyle üstün bir performans gösterdi ki, Politeknik Yüksek Okulu'na "mecburen" kabul edildi. Mileva Marić, Politeknik okulunun matematik bölümünün yegâne kız öğrencisiydi.

Onca erkeğin arasındaki tek kız öğrenci olarak Mileva, Albert'ten çok daha olgun ve akıllıydı. Sakin, azimli ve hızlı karar alan karakteri, Albert'in neşeli, gamsız, kararsız, ikircikli kişiliği ile taban tabana zıttı. Aslında ikisi de çok ilgi çekici tiplerdi. Kız, doğuştan mustarip olduğu kalça çıkıklığı nedeniyle topallayarak gezdi. Albert ise sporcu, hareketli, pejmürde ve karmakarışık saçlarla dolaşan marjinal bir tipti. Mileva, ana dili Sırp - Hırvatça olmasına rağmen, Almanca'yı mükemmel konuşuyordu. Aynı zamanda sınıfta matematik problemlerini en çabuk çözen hep oydu.

Kız aslında bir dâhiyle birlikte olduğunun farkındaydı ve ona delicesine hayrandı. Sınav dönemlerinde birlikte ders çalışırlardı. Fen bilimlerine

tutkuyla bağlı olup, bunu büyük bir hazla paylaşırlardı. Boş vakitlerinde birlikte müzik yaparlardı. Albert çok iyi derecede keman çalar, Mileva ise ona güzel sesiyle eşlik ederdi.

1900 yılında Albert okuldan mezun oldu. Ama Mileva her nedense o yıl sınıfta kaldı. Ertesi yıl, başına yeni bir dert geldi. Hamileydi. O yüzden bitirme imtihanlarında yine başarısız oldu.

İkisinin de ailesi evlenmelerine karşı çıkıyordu. Albert'in ailesi, kız Yahudi olmadığı için karşı çıkıyordu, Mileva'nın ailesi ise kızlarının istenmemesine kızıyorlar ve gençlerin ayrılmalarını istiyorlardı.

Bu yüzden, bu evlilik dışı hamilelik ikisi için de felaket olmuştu. İkisi de geleceklere hakkında bir fikir sahibi değillerdi. Her ne kadar o günlerde Einstein'ın sevgilisine yazdığı mektubunda; "Seni hiçbir zaman terk etmeyeceğim, elimden gelen şeylerin en doğru olanını yapmaya gayret edeceğim..." diye yazsa da, genç adam bu moral bozukluğu ve çaresizlikle ne yapacaktı?

Mileva evlilik dışı bebeğini 1902 yılının başında dünyaya getirdi. Lieserl

(Elizabeth) adını verdikleri kız bebeği, Novi Sad'da yaşayan, Marić ailesinin tanıdığı bir aileye evlatlık olarak verdiler.

Einstein 1902 yılında İsviçre vatandaşlığını elde ettikten sonra, Bern'de bulunan Patent Bürosu'nda kendine iş buldu. 6 Ocak 1903 tarihinde genç çift nihayet evlendi. Einstein Ailesi bu evliliği sonuna kadar onaylamadı. Sadece, baba Einstein ölüm döşeginde iken oğlunu affetti. Annesi ise onları asla onaylamadı. İlk oğulları Hans Albert 1904 yılında, ikinci oğulları Eduard ise 1910 yılında dünyaya geldi. Evlatlık verdikleri kızları Lieserl ise henüz çok küçükken hastalıktan öldüğü için Novi Sad'da toprağa verildi. Mileva, ailesini ziyarete gittiğinde kızının mezarına gitmesine rağmen, Albert mezarı asla ziyaret etmedi.

Albert'in 1905'te yayınladığı ilk makalesi büyük bir sükse yaptı ama, bu başarının arkasındaki gizli kahramandan hiç söz edilmedi. Einstein karısının zekâsının farkındaydı ve hala onu çalışmalarına ortak ediyordu. Bu mesleki çalışmaların yanı sıra, Mileva sakat

olmasına rağmen ev işleriyle de tek başına başa çıkıyordu. Üstelik mali durumlarına katkı sağlaması için oturdukları dairenin bir odasını bir pansiyonere kiralamışlardı. Mileva onun bakımından da sorumluydu. Yıllar geçtikçe hem mali sorunlar, hem de küçük oğullarının şizofreni hastalığı çiftin üzerine kara bulut gibi çökmeğe başladı. Mileva da eşine karşı hırçın, öfkeli ve ters davranmaya başladı. Oğlanın hastalığı genetikti. Mileva'nın ablası da şizofreni hastasıydı.

Einstein üstün başarıları ve esprili sevimli kişiliği ile git gide popüler olup, çevresi genişleyince, karısına bencil ve şımarık bir çocuk gibi davranmaya başladı. Kocasının, oğullarına ve kendisine olan lakayt davranışları kadını müthiş hüsrana uğratmıştı.

Kız aslında bir dâhiyle birlikte olduğunun farkındaydı ve ona delicesine hayrandı. Sınav dönemlerinde birlikte ders çalışırlardı. Fen bilimlerine tutkuyla bağlı olup, bunu büyük bir hazla paylaşırlardı. Boş vakitlerinde birlikte müzik yaparlardı. Albert çok iyi derecede keman çalar, Mileva ise ona güzel sesiyle eşlik ederdi.

1900

Sevgili Johnnie'm
Seni sevdiğim, sen de çok uzakta
olduğundan sana bir öpücük
veremediğim ve senin de beni, benim
seni sevdiğim kadar sevip sevmediğini
sormak için bu mektubu yazıyorum.
Bana hemen cevap ver.
Binlerce öpücük,
Dollie'nden

(Birbirlerine Johnnie ve Dolly diye hitap
ederlerdi)

1901

Canım sevgilim ikinci mektubunu şimdi aldım.
Çok mutlu, sonsuz mutlu oldum. Çok tatlısın. Ah seni nasıl
da öpeceğim, hafta sonunda gelmeni ipe çekiyorum. Sanırım
Herr Besso'ya iyi bir fikir fısıldaması için Aziz Peter'e dua
edeceğim. Cumartesi gelersen muhtemelen burada uyuyabilirsin,
çünkü pansiyonerlerden biri Cuma günü ayrılıyor. O zamana
kadar çok çalışacağım ki, birlikte geçireceğimiz zamanın özgürce
keyfine varayım. Tanrım senin minik karın olduğum zaman dünya
ne kadar güzel görünecek. Bak göreceksin. Tüm dünyada
benden daha mutlu bir kadın olmayacak. Bu durumda tabii
erkek de mutlu olacak.

Hoşça kal benim küçük, tatlı hazinem ve hafta sonunda bana
yüksek moralle gel.

Küçük kadının Mileva

10 Nisan 1901

Sevgili Kedicik,
Seni küçük cadı, üzerimde nasıl bir etkin olduğunu bilseydin, senden bir şey
gizliyorum diye her daim endişelenmezdin, çünkü niyetim kesinlikle bu değil. Sana
şunu hemen söylemek istiyorum sevgilim; cesaretim ve keyfim yerinde olmaya devam
ediyor. Özellikle de mektubundan senin hep neşeli olduğunu anladığım için.

Albert'in

1900

Einstein'dan Mileva'ya

... Sonra eve geldik ve annemin odasına gittim. Önce ona
sınavı söylemeliydim. Sonra annem masum bir biçimde,
"Şimdi senin Dollie'n ne olacak?" diye sordu. "Karım" dedim
masumca, hemen arkasından gelecek sahneye hazırlıklı
olarak. Annem kendini yatağın üzerine attı, başını yastığa
gömdü ve bir çocuk gibi ağladı. Sakinleştikten sonra
hemen umutsuz bir saldırı başlattı: "Geleceğini karartıyor
ve fırsatlarını heba ediyorsun." "Hiçbir düzgün aile onu
kabul etmez." "Hamile kalırsa başın büyük belaya girer."
Arkasından daha pek çoğunun geldiği bu son patlamayla
sabrım tükendi. Günahkâr bir yaşamımız olduğunu şiddetle
inkâr ettim, onu adamakıllı payladım.

1901

Sevgili Pisicğim,
Az önce Leonard'ın ultraviyole
ışıkta katot ışınlarının elde
edilmesine dair muhteşem bir
makalesini okudum. Bu güzel
yazının etkisiyle öyle mutlu oldum
ki, senin de bundan mutlaka
payını alman lazım. Moralini bozma
sevgilim ve kuruntulara kapılma.
Seni bırakmayacağım ve her şeyi
mutlu sona vardiyeceğim. Sadece
birazcuk sabır.

Albert'in.

Kadın patlama noktasına geldiğinde ailesini ziyarete gittiği bir dönemde, iki oğlunu da Ortodoks kilisesinde vaftiz ettirdi. Albert dönüştü bunu öğrendiğinde artık Mileva'dan tam anlamıyla uzaklaştı. Kalbi çok derinden kırılmıştı.

Şöhret ve Şanssızlık

Einstein artık fazlasıyla şöhret kazandığından, karısının tüm itirazlarına rağmen, İsviçre'den ayrılmaya karar verdi. 1911 yılında Prag Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. Daha sonra Zürih'teki Politeknik okulunda görev aldı. 1913 yılında çok prestijli bir üniversite olan Prusya Bilim Akademisi'ne kabul edildi. En sonunda da Berlin Kaiser Wilhelm Enstitüsü'nün Fizik Bölümü Başkanlığına getirildi.

Mileva ve çocuklar da onunla birlikte bir ülkeden diğerine göç edip duruyorlardı. Nisan 1914'de Berlin'e yerleştikten kısa bir süre sonra I. Dünya Savaşı patlak verince, o sırada tatil için çocuklarla İsviçre'de olan Mileva, Berlin'e dönmeyi reddetti. Bu karar çiftin evliliğine son noktayı koydu. Einstein Berlin'de yaşayan teyzesinin kızı Elsa Löwenthal ile ilişki kurdu. Kadın Albert'ten 5 yaş büyüktü ve önceki evliliğinden iki kızı vardı. Adamın bilimsel dehasına karşı, Elsa'nun hiçbir önemli özelliği yoktu ama Einstein'lar, bu ilişkiyi büyük bir sevinç ve coşkuyla karşıladılar. 1919 yılında Mileva'dan boşanan Albert, çok kısa bir süre sonra Elsa ile evlendi. Onun kızlarına ölene değin babalık etti. Boşandıktan sonra Mileva'ya çok az para gönderiyordu. Zamanla onları aramaz sormaz oldu.

Einstein 1921 yılında Fizik dalında Nobel Ödülü'nü kazandı. Zürih'e gi-

3 Ekim 1900 tarihinde Einstein Mileva'ya yazdığı bir mektubunda şu satırları paylaşır: "Ben tamamen tek başımayım. Sen hariç. Ne mutlu bana ki, sende diğer yarımı, ruhumun aynasını buldum. Benden daha güçlü ve bağımsız birini..."

derek, ödül olarak kazandığı paranın tümünü eski karısı Mileva'ya verdi. Mileva bu para ile iki tane daire satın aldı. Böylece o ve oğulları, uzunca bir süre rahata

kavuştular. Ama yıllar sonra hasta oğlu Eduard, psikiyatri kliniğine yatırılınca, sonunda onun tedavileri uğruna tüm varidatını kaybetti.

Einstein'ın, büyük oğlu Hans Albert'le ilişkileri çok kötüydü. Küçük oğlunun hastalığı da onu çok itiyor, mümkün olduğunca onu görmek bile istemiyordu. 1933 yılında Avrupa'yı terk edene kadar onu hastanede sadece iki kez ziyaret etti. Bir daha da ölene kadar onu görmeyi reddetti.

Einstein 1933 yılında, ABD'den gelen daveti kabul ederek, Yahudi olduğu için uzun zamandır zulüm gördüğü Hitler Almanya'sını terk etti. Princeton Üniversitesi Fizik Bölümü'nde Profesör olarak ders vermeye başladı. Mühendis olan büyük oğlu Hans Albert ve eşi ile oğulları da ABD'ye göç ettiler, fakat baba oğul hiçbir zaman düzgün bir ilişki kuramadı. Oğlu da orada bir üniversitede Profesör olarak ders veriyordu. Metodist Hıristiyan Kilisesine bağlıydı.

Mileva Marić acılar içinde, mutsuz yaşadı. Bir daha evlenmedi. Kendi-

ni hasta oğlu Eduard'a adandı. 1948 yılında kısa bir dönem için psikiyatri kliniğinden izinli olarak çıkan oğlundan, bir kriz esnasında şiddet gördü,

beyin kanaması oldu ve felç geçirdi. Kısa bir süre sonra da öldü. Mileva aslında ölene kadar Albert Einstein'a aşk ve hayranlık beslemişti ama onun burjuva hayatına, sosyal yaşamına uyum sağlamak istememişti. Ayrıca ilk bebeğinin sızısı ve küçük oğlu Eduard'ın derdi onu hayatından bıktırmıştı.

Einstein 1955 yılında öldüğü vakit arkasında çok önemli bir isim, bütün dünyanın saygı ve hayranlığı ve bir yığın bilimsel buluş bıraktı. Yıllar sonra ortaya çıkan, çiftin birbirlerine yolladıkları aşk mektupları, yaşadıkları aşkın hiç de azımsanmayacak denli tutku dolu olduğunu gözler önüne sermiştir. ■

Kaynakça:

"Aşk Mektupları" / Albert Einstein - Mileva Marić / Çeviren: Nursel Yıldız / Alfa Yayıncılık

"Love - A Century of Love and Passion" / Florence Montreynaud

"Eduard Einstein Vakası" / Laurent Seksik / Çeviren: Sosi Dolanoğlu / Can Yayınları

Sevgi sembolü olsun

200 yıldan fazla geçmişe sahip olan Sevgi Çiçeği, dünya üzerinde sadece Ankara'da, Gölbaşı yakınlarındaki Hacı Hasan köyünde yetişiyor. 1848 yılında Ankara'da, endemikler (bulunduğu bölgenin ekolojik şartlarından dolayı yalnızca belirli bölgede yetişebilen, dünyanın başka yerinde yetişme ihtimali olmayan, yöreye özgü bitki türüdür) adına bir araştırma yapmak için görevde olan bir Rus diplomat Pierre de Tchihatcheff tarafından keşfediliyor. Mayıs ile haziran ayları arasında yaşayan bu göz alıcı kırmızı tür, yörede Yanar Döner, Gelin Düğmesi, Türbe ya da Kırmızı Peygamber Çiçeği, diğer ülkelerde de Centaurea Tchihatcheffii olarak anılıyor.

SEVGİ ÇİÇEĞİ (CENTAUREA TCHIHATCHEFFII)

"114 milyon yıl önce Dünya'da, bir sabah gün doğumundan hemen sonra: Gezegen üzerindeki ilk çiçek, güneşin ilk ışıklarını almak için açıldı." [Var Olmanın Gücü]

İsa, çiçekler üzerinde düşünmemizi ve nasıl yaşayacağımızı onlardan öğrenmemizi söyler. Buda'nın ise, bir defasında bir çiçeği eline alıp bakarken kendinden geçtiği anlatılır.

Bir çiçek, bir insanda çok farklı duyguları uyandırabilir, farkındalığını artırabilir. Kendi güzelliğini de fark ettirebilir. Eckhart Tolle'ye göre biz onu tam anlayana kadar, çiçek bizim için en yüce, en kutsal ve biçimi olmayan bir içsel ifade olmaya devam edecek. Yetiştikleri bitkiye oranla, çok daha narin, renkli ve uçarı olan çiçekler bu gerçeklikle sonsuzluk arasında bir köprü sanki. Sadece renkleri, kokuları ile hayatımıza renk katmıyor, çok daha büyük bir enerjinin varlığını da ispat ediyor çiçekler...!

Sevgi Çiçeği, yakın zamana kadar tarım ilaçları, şehirleşme ve ilgisizlik nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmış. Bir dünya mirası olarak tescil edilen Sevgi Çiçeği'nin korunmaya alınmasında Gölbaşı'nda çiçek tarlalarının arasında büyümüş, doğa aşığı ve bu bitkinin yok olmasına gönlü razı olmayan gönüllülerin emeği çok fazla. Kendi bahçelerinde daha uzun yaşayan, daha uzun boylu ve daha çok yapraklı Sevgi Çiçekleri (11 yerine 15 taç yapraklısını) yetiştirip okullar, gazeteler ve basın tarafından ilgi görünce, Belediye Başkanı ve Park Bahçeler Müdürü kendilerine üç dönümlük koruma alanı tahsis etmiş.

Sevgi Çiçeği'nin annesi olarak anılan ve koruma altına alınması için çalışma başlatan Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Bölümü Ekoloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ayşe Boşgelmez şöyle anlatıyor: "Bir araştırma grubu kurarak, çiçeğin fiziksel ve yapısal özelliklerini belirledik. Şu anda Sevgi Çiçeği hakkında tüm verilere sahibiz. Koruma altına alınan bu nadide çiçeğin neslinin devamı için her kesimden büyük destek alıyoruz."²

Sevgi Çiçeği aynı zamanda, yaşanmış acıklı bir aşk hikâyesini de içinde barındırıyor: Hikâye Karaoğlan Köyü ile Hacılar Köyü'nde yaşayan iki gencin aşkına dayanıyor. Karaoğlan Köyü'nün Ağa oğlu birgün çay kenarında hayvanlarını otlatıyormuş. Diğer tarafta da tüm köyün koyunlarını otlatan fakir bir köylünün kızı varmış. Arada çok mesafe olduğunda çobanlar iletişimi yanlarında getirdikleri kaval ile birlikte birbirlerine nağmeler atarak kurar-

larmış; o zamanlar birbirlerini aradaki mesafeden göremedikleri için Ağa oğlu karşısındaki kaval çalanın da erkek olduğunu düşünmüş. Daha sonra nağmelerden karşı tarafın kız olduğunu anlamış. Gelip gittikçe iletişimlerini bu kavalla sağlamışlar. Aradan zaman geçmiş, Birgün bu kız kim diye merak etmiş ve yüzerek diğer tarafa geçmiş. İkisi de birbirlerine o an sevdalanmış. Ondan sonra kaval nağmeleri farklı çalmaya başlamış. Ağanın oğlu artık her gün yüzerek diğer tarafa geçiyormuş. Ailesine de bu kızla evlenmek istediğini söylemiş ancak ailesi çoban bir kıza oğullarını vermek istememiş. Ağanın oğlu ve kızın buluşmaları devam etmiş. Bu arada mevsim sonlarına yaklaşmış, gidip gelmeler sırasında hastalanmaya başlamışlar. O zamanın hastalığı olan vereme yakalanmışlar. Artık hastalık her ikisinde de ilerlemiş. Son görüşmelerinde ise Ağanın oğlunun bedeni bu hastalığa daha fazla dayanamamış ve kan kusarak hayatını kaybetmiş. Vefat ettiği yerde bu çiçekler bitmiş. Kötü haber hemen yayılmış. Birkaç hafta sonra kız da vefat etmiş. İkisinin de annelerine vasiyeti öldüklerinde göl kenarına defnedin olmuş.³

Bu güzel ve bize özel çiçeğin sevgiyi gelecek nesillere ulaştırmanın en zarif yolu olması dileğiyle... ■

¹ Var Olmanın Gücü: Eckhart Tolle

² <http://sevgicicegi.blogcu.com/sevgi-cicegi/554332>

³ The Gate Dergisi: Sevgi Çiçeği | Burcu Gürtürk

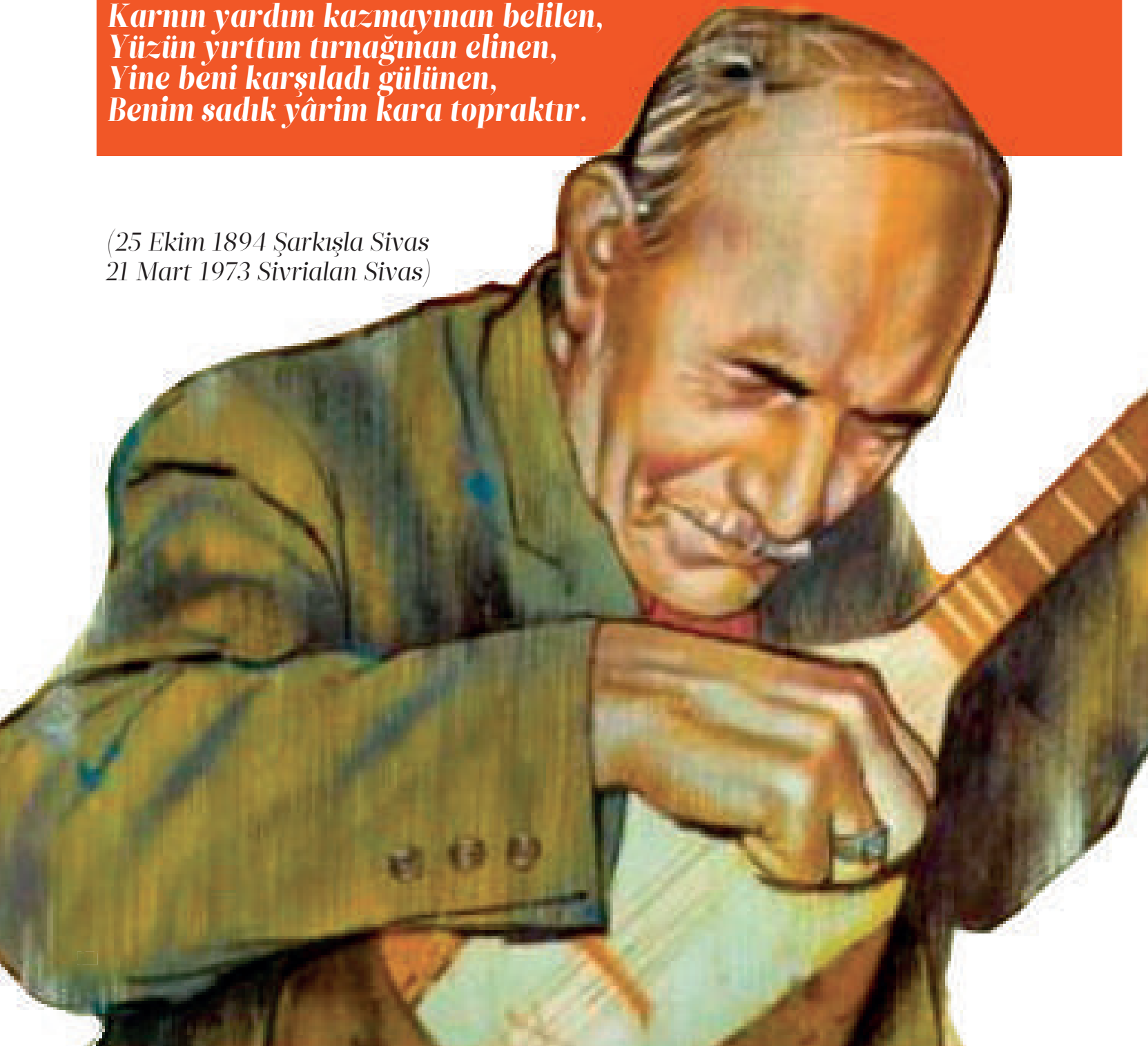

*Âşık Edebiyatı'nın 20. yüzyılda
önde gelen temsilcisi*

ÂŞIK VEYSEL

*Karnın yardım kazmayman belilen,
Yüzün yırttım tırnağın elinen,
Yine beni karşıladı gülünen,
Benim sadık yârim kara topraktır.*

*(25 Ekim 1894 Şarkışla Sivas
21 Mart 1973 Sivrialan Sivas)*

Soğuk dermiş ki, “Ben Erzurum’da otururum ama asıl vatanım Sivas’tır.” Ekim ayının sonlarına doğru, Sivas’ın böyle soğuk bir gününde, Yıldız Dağı’ndan kopan kuzey rüzgârları, önüne kattığı çalı çırpıyı süpürürken, Gülizar Ana Şarkışla’nın Sivrialan köyündeki evinin kapısından çıkar. Günün erken saatidir, bir an önce Ayıpınar merasındaki koyunlarını sağıp dönmek istemektedir. Bol şalvarı ve hurkasının altındaki geniş entarisiyle ne denli gizlese de gebeliğinin son günlerinde olduğu belli olmaktadır. O, tedbirli davranmıştır; bir elinde bakracı, diğerinde, içinde büyüklü küçüklü temiz bezler bulunan bohçası vardır. Yolda başlayan sancısı giderek artar, meraya varamaz, derman kalmayan bacaklarıyla sürüklenir, bir ağacın altına oturur, Gülizar’ın yanında kimse yok-

tur; bir Tanrı, bir rüzgâr. Onun çığlıklarını rüzgâr alır, götürür, Tanrı da yaradım eder, oracıkta doğurur, göbeğini kendi keser, bezlerin en büyüğüne sarar, koyunları sağamadan kucağında yavrusu ile evine döner. Yıl 1894, gün 25 Ekim’dir. Bebeğin adını Veysel koyarlar.

Babası Ahmet adında bir çiftçi, lakapları Şatiroğlu’dur.

Veysel, çocukluğunu tam olarak yaşayamaz. O yıllarda ülkemizi kasıp kavuran poksvirüs grubundan olan çiçek hastalığı virüsü bu aileye çoktan girmiş, birkaç yıl önce Gülizar Ana’nın kız olan iki yavrusunu alıp götürmüştür. Mikroplar bu kez de yedi yaşındaki Veysel’in gözlerinde yerleşir. Veysel, belleğinin en alt katmanından o günlere ait bir anısını şöyle anlatır:

“Çiçeğe yatmadan evvel anam güzel bir entari dikmişti. Onu giyerek beni çok seven Muhsine Kadına göstermeye gitmiştim. Beni sevdi. O gün çamurlu bir gündü. Eve dönerken ayağım kayarak düştüm. Bir daha kalkamadım. Çiçeğe yakalanmışım... Çiçek zorlu geldi. Sol gözüme çiçek beyi çıktı. Sağ gözüme de, solun zorundan olacak, perde indi. O gün bugündür dünya başıma zindan.” Veysel, renkleri anımsamaz, ama yalnız kırmızıyı bilir, çünkü düştüğü zaman kolundaki sıyrıktan akan kanın rengini görmüş, bir daha da unutmamıştır. Gülizar Ana da bu durumu aşağıdaki gibi açıklar: “Renklerden yalnız kırmızıyı hatırladı. Gözleri gönlüne çevrilmeden önce yani çiçek hastalığına yakalanmadan önce düşmüştü, kan görmüştü. Kanın rengini hatırladı, yalnız kırmızıyı.” Önce sol gözü kapanır, sağ perdeli de olsa görüyor, ışığı seçiyordur. Aksilikler biri birini kovalar. Veysel, bir gün inek sağarken yanına yanaşan babasını fark etmez, birden dönünce adamın elindeki değnek az gören gözüne girer.

Artık her yer onun için karanlıktır. Arkadaşlarıyla oynayamaz, kardeşlerinin eline tutunarak gezer, bastonla dolaşmayı öğrenir.

Veysel’in babası şiir dinlemeyi seven, kahvelerde şairlerin saz eşliğinde karışıklı, irticalen (hazırlıksız) atışmalarını zevkle izleyen bir kişidir, ne var ki, oğlunun yaşlılarıyla gezememesine, onlarla kaynaşamamasına çok üzülür. Onun ruhsal bunalıma düşmesinden korkar ve oğluna bir saz alır. Yöredeki şairleri evine toplar, Veysel’e şairler ezberletir, onu mutlu etmeye çalışır.

Divriği’nin Çamışılı köyünden Ali Ağa, Veysel’e saz çalmayı öğretir. Artık onun karanlık dünyası aydınlanmıştır. Yunus Emre’nin, Karacaoğlan’ın, Pir Sultan Abdal’ın yapıtlarıyla tanışır, onları işler, çalar söyler. Onlardan aldığı esin ve ivme ile kendi duygularını da saz eşliğinde çevresine yansıtmaya başlar:

**“Genç yaşımda
felek vurdu başıma,
Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma,
Kayıp etti baharımı yazımı.”**

Veysel’i, engelli olduğundan aske-re almazlar. Annesi, babası, oğullarının geleceğini düşünerek onu evlendirir. Adı Ema olan eşinden biri kız,

diğeri erkek, iki çocuğu olur. Oğlan olanı, daha on günlükken emzirme sırasında boğularak ölü. Eşi vefasızlık gösterir, evlerinde hizmet eden bir adamla birlikte kaçar, Veysel’e bıraktığı kız çocuğu bir süre sonra yaşamını yitirir. 1921 yılında Veysel’in annesi, bir buçuk yıl sonra da babası ölü. Veysel’in acıları bitmez, tüm bu çektiklerini şiirlerinde, sazında yansıtır:

YUMMA GÖZÜN KÖR GİBİ

*Kambur felek sanki beni kayırdı,
Eşten dosttan nazlı yardan ayırdı,
Gizli sırrım memlekete duyurdu,
Sanki benim bir ettiğim var gibi,
Kimine at vermiş eştirir gezer,
Kimine aşk vermiş coşturur gezer
Kimine mal vermez koşturur gezer,
Sanki bunu zengin etmek zor gibi...
(...)*

*Kimine saz vermiş çalar eğlenir,
Kimi zevk içinde giller eğlenir,
Veysel gözyaşını siler eğlenir,
Yeter gayrı yumma göziin kör gibi.*

Âşık Veysel, Karayaprak köyünden Gülizar adlı bir kadınla evlenir. Aynı zamanda, dost meclislerinde, âşık bayramlarında sazı eşliğinde şiirler okumayı sürdürür. Çok beğenilir, alkışlanır ama ünü ancak kendi civarında duyulmuştur.

Âşık Veysel, bu arada Atatürk için bir destan yazar ve Ankara’ya gidip Ata’ya kendi sazıyla sunmak ister. En vefalı arkadaşı İbrahim ile yola çıkarlar ama ceplerinde para yoktur. Günlerce yaya olarak köyden köye yürürler oralarda konaklarlar. Ankara’da kime başvurdularsa Atatürk’e ulaşamazlar. Sonunda bir tanıdık yardımıyla Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi’nde destanı yayınlattılar, beklerler ki Atatürk okuyacak ve bunları çağırarak. Mustafa Kemal’den hiç ses çıkmaz, köylerine dönmek isterler, paraları yoktur. Milletvekillerinden Necip Ali Bey yardım eder, Halkevi’nde bir konser düzenletir, Veysel saz çalar, şiirlerini okur, oradan toplanan parayla köylerine dönerler.

Şair, oyun yazarı, folklor araştırmacısı Ahmet Kutsi Tecer (4 Eylül 1901 Kudüs / 22 Temmuz 1967 İstanbul), 1930 yılında Sivas Lisesi edebiyat öğretmenidir, bir yıl sonra da Sivas Milli Eğitim (Maarif) Müdürlüğü’ne atanır. Bu görevde bulunduğu dört yıl boyunca yörede birçok etkinlikler düzenler. Halk Şairlerini Korusu-

ma Derneği'ni kurar, onlar için geceler düzenler, bayram günleri uygular, yarışmalar yaptırır. En önemlisi Âşık Veysel'deki büyük yeteneği, gönül varsıllığını, sanatçı ruhunu keşfedip ortaya çıkarır, onun elinden tutar, halk şiirini sevenler tarafından ilgi görmesine neden olur. Şair, onun desteğiyle ülkemizin il ve ilçelerini dolaşır, halk tarafından benimsenir. Âşık Veysel, yaşamında karamsarlığa düşmemiş, şiirlerinde aşka, sevdaya, güzelliğe, kavuşmaya da yer vermiştir:

ALA GÖZLÜ BENLİ DİLBER

Ala gözlü benli dilber / Bir gün gel sen bize doğru
Seni sevdim can ü dilden / Çekme kendin naza doğru.

Ne pervam var ne de perdem / Sanma beni hali bir dem
Söyler seni teller her dem / Kulak versen saza doğru.

Aşığa Zülfikar isen / Gülsen de güle zar isen
Hakikatli bir yar isen / Ben geleyim size doğru.

Gönülleri bir edelim / Gayrileri biz edelim
İkimiz de bir gidelim / Yürüyelim ize doğru.

Bir gün için feryad-ı zar / Bülbül eder her dem seher
Aç sinemi gel gör ne var / Arttı derdim yüze doğru.

Kâfi derim bir dert katma / Veysel'i yabana atma
Kerem eyle çok uzatma / Kavuşalım yaza doğru.

Dünyası karanlık olsa bile, o, gönül gözü ile aydınlığı algılar. Kişiler arasındaki anlaşmazlıklar, çekememezlik, kıskançlık, nefret, intikam duyguları dizelerinde belirttiği gibi onu çok derinden yaralar, yine de ünlü şiirinde onun ilk sözü "güzellik" son sözü "aşk"tır:

GÜZELLİĞİN ON PARA ETMEZ

Güzelliğin on para etmez / Bu bende ki aşk olmasa
Eğlenecek yer bulaman / Gönülündeki köşk olmasa
(...) Kim okurdu kim yazardı / Bu düşümü kim çözerdi

Koyun kurt ile gezerdi / Fikir başka başka olmasa
(...)
Senden aldım bu feryadı / Bu imiş dünyanın tadı
Anılmazdı Veysel adı / O sana âşık olmasa.

İstanbul Radyosu'nda türkülerini seslendiren Âşık Veysel'in yaşamı, Metin Erksan'ın yönettiği, B. Rahmi Eyüboğlu'nun senaryosunu yazdığı "Karanlık Dünya" adlı filmde alınmıştır.

Kendisine 1965 yılında özel kanunla emekli maaşı bağlanmış, 21 Mart 1973 günü doğduğu köy olan Sivrihisar'da, sonradan müze olarak düzenlenen evinde, akciğer kanseri nedeniyle, yaşama gözlerini yummuştur. Her yıl haziran ayında köyünde, adına kültür ve sanat şenliği düzenlenmektedir. Öz, biçim, biçem, deyiş açısından halk şiiri geleneği içinde, yaşama sevinci, iyimserlik, umut, hüznün, umutsuzluk gibi konuları ustalıklı işleyen Âşık Veysel, kendini seven milyonlarca sanatseverin yüreğinde her zaman yaşayacak, hatırlanacaktır. ■

* Yazar

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın

Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

Açar solar türlü çiçek
Kimler gülmüş kim gelecek
Murat yalan ölüm gerçek
Dostlar beni hatırlasın

Gün ikindi akşam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın.

EMRE ALKİN:

“Dünya aslında sevgi ve aşkın etrafında dönüyor”

Ekonomist Prof. Dr. Emre Alkin, ekonomist olmasından öte, hayattaki ayrıntılardan çok, hikâyenin güzelliğini yaşamayı seven, tasavvuf, edebiyat, felsefe derinliği ile ideal aşk yaşamayı içselleştirmiş bir iyileştirici. Sevgililer gününde sevgi, aşk, ihanet ve aldatmaya dair yeni kitabını raflarda göreceğimiz bir bilge yazar, eğitmen, sporcu, müzisyen, hatip ve yönetici.

Sosyal medyada paylaşımlarıyla da ilgi çeken Emre Alkin’in sevgi ve aşka dair 14 hikâyeden oluşan kitabı 14 Şubat Sevgililer Günü’nde, Doğan Novus’tan raflarda...

Alkin yeni kitabında neden aşkı anlattığını şu cümlelerle açıklıyor: “Çünkü aşk, insanın hissettikleri arasında belki de en sınırsız, en derin, en gizli, en açık, en ateşli, en vahşi ve en masum olanı. Çoğu kişinin yaşadığını sandığı ama gerçekte yaşamadığı bir his... Liam Neeson’ın güzel bir sözü var: ‘Aşk acıtır derler ama doğru değil. İhtiras, kıskançlık veya hırslar insanın canını acıtır. Aşk, belki de insanın canını acıtmayan tek şey bu dünyada.’ Baştan sona katılıyorum. Kıskanmayı aşk sanan var mesela. Hâlbuki âşık olan der ki, ‘Benimle olsun diye ısrar etmem, mutlu olsun.’

Aşk, âşık olduğun için iyi olanı istemektir hep. Onun için ‘iyi’ olmaktır bazen.

Bazen de âşık olduğun için ‘iyi’ olmadığını bilip, kaybolmaktır. ‘Ya benim olacak, ya da ...’ dedin mi, bunun ismi aşk değil. Başka bir şey bu! Âşık olan ‘Benim olsun,’ demez. ‘Senin beni sevebilmenin ihtimali de güzel,’ der.”

Uzun zamandır sosyal bilimlerle ilgilenen Alkin, aşka yönelmesinin nedenini anlatırken kendi yaşadıklarından etkilendiğinin altını çiziyor: “Sosyal Bilimlerle uğraşıyorum uzun yıllardır.

Şimdi de Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı yapıyorum. Aşkın bin bir halini gördüm bu tecrübelerde. Yazıda, şiirde, tablolarda, heykellerde hatta karikatürlerde...

Küçükken, annem ile babamın aşkını da gördüm. Güzeldir bir aşkı seyretmek.

Yaşamak, daha da öte bir his elbette. Aşkın yıkıcı bir şey olmadığını kanıtlamak için yazdım belki de bu hikâyeleri.

Hiç bir hikâyede mesaj vermek istemedim. Ancak kitabı okuyanlar, kendilerini bulacaklar mutlaka. Yaşadıklarını bu sefer de başka bir pencereden izleyecekler. Sevgi, aşk, ihanet ve aldatma hayatın parçası. Kendini kandıranlar da var kitapta elbette. Bu da hayatın bir parçası.”

Aynı zamanda önemli bir ekonomist olan Al-

kin, bir ekonomist gözünden aşkın gayet güzel anlatılacağını söylüyor: “Ekonomiye ciddi katkısı vardır. Dünya aslında sevgi ve aşkın etrafında dönüyor. Bunun farkında değiliz sadece. Giyim kuşamdan birçok meseleye kadar aşk yönetiyor bizi. Ya da aşkın ihtimali... Modayı da o yönlendiriyor, bir futbol takımının transferini de. Âşık olduğu için okul değiştiren bile var. Âşık olduğu için tahtını bırakan, işini bırakan, yaşadığı ülkeyi bırakıp giden de. Bunların hepsinin ekonomik bir karşılığı var elbette. Ancak, âşık olmak paha biçilmez bir duygu. Yaşamadan ölmek büyük talihsizlik olur. Yine de şunun altını çizeyim. Aşk ile ihtiras, arzular, kıskançlık ve sahip olma ile sahiplenme duygusunu birbirine karıştırmamak gerekir.

Aşkta kimse kimseye ait değildir.

Âşıklar birbirine aittir.

Tektir onlar.

Âşıklar ölür ama aşk ölmez.” ■

SEVE SEVE ALDATTIM

“Aşk şudur, Aşk budur...” Sıkılmadın mı dinlemekten bu tarifleri? Sıkıldın tabii... Sana on dört tane aşk hikâyesi yazdım o yüzden.

Her biri birbirinden ayrı. Başkasına delicesine âşık olan da var, kendine âşık olan da. Kendinden başka herkesi kandıran da var, sadece kendini kandıran da... Unutulmaz aşklar da var, unutulup gidenler de...

Tarif yok, ders yok, ana fikir yok... Olduğu gibi oku diye... Kararını sen ver, tarifi sen yap... ya da yapma...

Hikâyenin kahramanlarını tanıırken

“Tam da ben” diyeceksin belki...

“Tam da benimki” de diyebilirsin.

Onu, bunu, şunu değil... “Bizi” yazdım aslında... Üzerine alınan olabilir... Bilemem... Bildiğim tek şey var...

Aşk güzel şey... Acıtan aşk değil...

“Aşk” diye tarif ettiğimiz, aşkla alakası olmayan duygular... Onları da bulacaksınız bu kitapta...

Hepsini anlattım... Sevgiyle ve keyifle...

Emre Alkin

Özde & sözde: Sevgi, Aşk ve Mutluluk

Aşkı becerebilmek mi? Oysa aşk imkânsız ne çok sever. Anın ismidir aşk, iki hovardalık peşindeyken yuvasını yıkma pahasına 'O' kadın için her şeyden vazgeçebilmektir bazen.

Bir başka dünyada ise cinsiyetsizliktir aşk. Kadın ya da erkek olmaktan ötedir, bıyıklı topluluk arasında el ele tutuşabilmenin heyecanını duymaktır. O an zaferini kutlar, kem bakışların korkusundan güvercin gibi atan kalplerde. Çünkü aşk Bandista'nın da dediği gibi, "devrimdir, pasif bir direniştir". Biricik aşkı ölüm savaşı verirken özünü yoklamaktır, belki de yeterince sevmedim diye içten içe vicdanını sorgulamaktır. O kadar narsisttir ki, kendini bile öldürememektir. Sezen söyler hani... "Aşk için ölmeli, aşk o zaman aşk." Oysa bir elin parmaklarını geçmez aşkı için ölenler. Biliyor musun aşk aslında defalarca ölmek ve yeniden doğmaktır. Anka kuşu gibi... Her yitiriş, gücüne güç ekleyen yeni bir ölümsüzlükle geri döner.

En iyi, Artvin'in üçra köyündeki 13 yaşındaki kız bilir aşkı. Sevdiği vardır, köy meydanında gördüğü, görünce de örtüsü altında yanaklarının pembeleştiği, çok da konuşamadığı, aslında hiç tanımadığı... Gözündeki cilveli bakıştır işte aşk! Gün gelir anası onu başkasına verir, belki 5-6 koyun karşılığı. İçine gömüverir aşkını, işte tam da o anda adı 'unutulmaz sevda' olur. Hicrandır aşk.

Vuslata erememek yazdırır adını kocaman harflerle A – Ş – K diye.

Sunay Akın'ın dediği gibi...

"Beni senin gibi bir de annem terk etmişti, ki göbeğimde durur onun yokluğundan bana kalan çukur," öylesine anasız kalmaktır.

Elini boğazına sokup içinden âdeta parçalamak istediğin acıyı, yenilerek, antidepresanlara teslim etmektir.

Çok yüce bir duygudur aşk, Allah'ın adıyla başlayan: Mevlâna'dır, Yunus'tur, İlahi'dir, duadır, devrimdir, çocuktur ama illa ki sanaldır. Gerçekliği bir dövme gibi mezara kadar taşımak zorunda olmak ama o an inkâr etmek, belki de bir kılıf uydurmaktır.

Ah AŞK o kadar sıcaktır ve o kadar gerçektir ki, en baba zula bile vermez Âdem'e aynı hissi.

Sevgi; bir düşmanı bir dosta dönüştürebilecek tek güç, sevgidir.
MARTIN LUTHER KING, JR.

Yaptığım tek doğru şey en büyük yanlışımды. Çünkü yanlış kişiyi doğru AŞK ile sevmiştim.

FUZULİ

'Kursak' diye bir yer var. Heveslerim... Hayallerim... Sevdiklerim... Hepsini orada.

CAN YÜCEL

Tüm dünya için sadece bir kişi olabilirsin, fakat bazıları için sen bir dünyasın.

GABRIEL GARCIA MARQUEZ

Her şeyin en iyisine sahip olan değil, sahip olduğunun tadını çıkararak mutludur.

VLADIMIR NABOKOV

Bazılarının
yüreğe iyi gelen
bir yanı vardı,
armağan gibiydiler.
KÜÇÜK PRENS

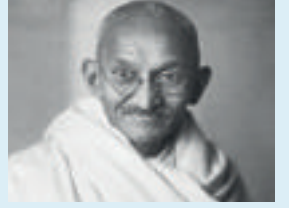

Önemli olan sözler değil,
davranışlardır.
Sevdiğini söyleyen biri
yerine, sevgisini gösteren birine
inanın...

ERICH FROMM

Nefreti yaymak kolaydır, ama sevgiyi
yaymak zordur.
Vicdansız olmak
anlıktır, ama yürekli ol-
mak sonsuzdur.

MAHATMA GANDHI

Gitme zamanı
gelmişse, 'dur'
demenin; zaman
geçmişse, 'dön' demenin
ve aşk bitmişse 'yeniden'
demenin hiçbir anlamı
yoktur.

MARQUEZ

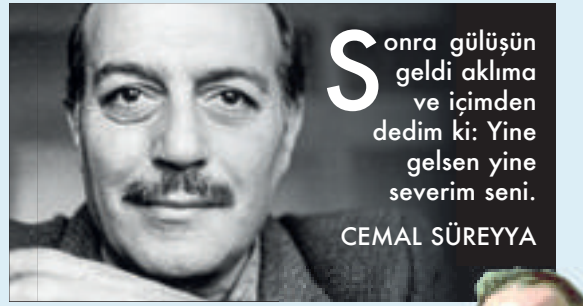
Sevmek zaman ayırmaktır,
Boş zamanları doldur-
mak değil...

ROBIN SHARMA

İnsanın unutamayacağı
bir güzellik var, o da
bir insanın bir insandan
gördüğü yürekten sevgidir.

YAŞAR KEMAL

Sonra gülüşün
geldi aklıma
ve içimden
dedim ki: Yine
gelsen yine
severim seni.

CEMAL SÜREYYA

Ne kadar sevi-
yorsun dersin;
o kadar işte:
Tavanı kadar sokağın
ve dibi kadar cehen-
nemin.

NÂZİM HİKMET

Bir insan birisini
seviyorsa... Olduğu
gibi sever, olmasını
istediği gibi değil.

LEV TOLSTOY

Gönlü geniş
insanları
seviyo-
rum. Vefakâr in-
sanları, kusur ka-
patanları, kendi
gibi davrananları,
başkası olmayan-
ları seviyorum.

HARUKI
MURAKAMI

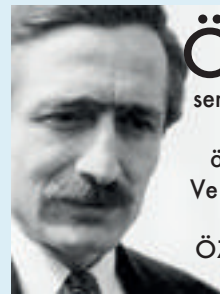

Yüzü güzel olana
kırk günde doyar-
sın da,
Gönlü güzel olana kırk
yıldadır doyamazsın.

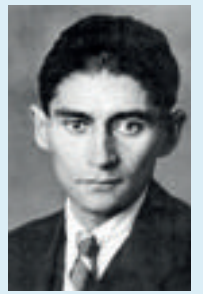
ÂŞIK VEYSEL

Gitmek istiyorsa
bırakacaksın,
gitsin!
Aklı seninle
olmayanın,
bedeni
yanında
olsun ister misin?
CAN YÜCEL

Öylesine güzel
seviyorum ki
seni, öylesine saf,
öylesine temiz,
öylesine derin...
Ve öylesine değil!
Ölesiye...
ÖZDEMİR ASAF

Milena,
yardım
et ba-
na... Söyleyebil-
diklerimden daha
fazlasını anla!
FRANZ KAFKA

Benim
kelime
hazinem
çok geniştir, derdim.
Senin bir kelimeye
yetemedim: 'Git', ne
demektir sevgilim?
NÂZİM HİKMET

Apollonia Ulusal Parkı – Arsuf

Tarih ve arkeoloji ile ilgilenenlere İsrail, gezilecek eşsiz olanaklar sunar. Ancak, Tel Aviv'den beş dakika uzaklıkta, Herzliya Pituah kıyısında yer alan üç bin yıllık paha biçilmez değerde tarihî kalıntılardan, bırakın yabancı turistlerin, yerli halkın da pek fazla haberi yok. “Apollonia (Arsuf) Ulusal Parkı” içinde yer alan bu tarihî kalıntılar arasında Haçlı Şövalyeleri tarafından oluşturulan yerleşim bölgesinin kapsamı ve genişliği karşısında insan hayrete düşmekte. Mekân sadece arkeolojik değeri yönünden değil, gezi alanları ve deniz manzarası ile de büyüleyici...

Kalenin penceresinden görülen liman kalıntıları

19. yüzyıl sonunda bazı kitaplarda varlığından söz edilmekle birlikte Tel Aviv Arkeoloji Bölüm Başkanı Prof. İsrail Roll (1937-2010) ve ekibi tarafından 1998 yılında kazılarak ortaya çıkarılan bu eski kent kalıntıları, tabii ki sadece Haçlılar Dönemine ait değil. Doğal bir su kaynağının da yer aldığı alanda, 2.500 yılı aşkın bir süredir farklı medeniyetlerin oluşturdukları yerleşimlerin kalıntıları yer almakta. Alanda yer alan ilk kalıntılar, Finikelilere ait ve MÖ 6. yüzyıldan kalma. Finikeliler bu yerleşim bölgesine, tanrılarının biri olan "Reshef" adına "Arsuf" adını verdiler. Finikeliler denizden yararlanarak topladıkları salyangozlardan kırmızı boya elde ettiler ve doğal bir rihtim işlevi gören sahilden gemilerle mallarını Akdeniz'de kıyısı bulunan ülkelere ihraç ettiler.

Finikelilerin bölgeye egemen olduğu Pers İmparatorluğu döneminden sonra Helenistik dönemde (MÖ 332 - 63) Yunanlılar yerleşim bölgesini Apollo tanrısı ile özdeşleştirdiler ve mekâna "Apollonia" adını verdiler. (MÖ 140 - MÖ 37)

Sonrasında, tarihçi Yosef Ben Matatyahu'ya göre, Haşmonayim Krallığı döneminde, "Apollonia", MÖ 37'de Hirodes tarafından ele geçirilene kadar, 103 sene Yahudi Devleti'nin egemenlik sınırları içinde kaldı. Roma İmparatorluğu döneminde (MÖ 63 - MS 324) Apollonia son derece gelişti ve gerçek antik bir kent konumuna ulaştı. Gerek Helenistik, gerekse Roma döneminde kentte Şomronların ve Yahudi bir azınlığın yaşadığı bilinmektedir. Kentin güneydoğu istikametinde çok ihtişamlı bir kilise yer almaktaydı.

Bizans döneminde (MS 324 - 638) kent en parlak günlerini yaşadı. Kumaş, cam imalatı, tarımsal ürünlerin ihracı sayesinde üst düzey ekonomik bir refaha ulaşıldı. Kenti kaleler korumamaktaydı ve su gereksinimi hendeklere dolan yağmur suyundan elde edilmekteydi.

Endülüs Emevileri döneminde (MS 638 - 1099) kent Müslümanların eline geçti. Emeviler kente "Arsuf" adını verdiler ve Bizans donanması saldırılarına karşı korunmak üzere kalelerle çerçevelediler. Bunun sonucu olarak da 280 dönümlük bir alanı kapsayan yerleşim bölgesi 90 dönüm ile sınırlandı ve konut yapımında büyük bir

Surların önünde Haçlıların
temsili heykelleri

sıkışıklık yaşandı. Tüm bu veriler, kazıların hangi döneme ait olduğunun belirlenmesi ile ortaya çıkarılmaktadır.

1099 yılında Haçlılar Kudüs'ü ele geçirdi ve Katolik Kudüs Patriği Dagobert Pisali'nin itirazına rağmen Haçlı komutanı Bauouin Bourglu kendini Kudüs Kralı olarak ilan etti. Bourglu, Arsuf'u kuşattı, ancak kenti ele geçirmeyi başaramadı. Bu kez 1101'de, Ceneviz filosunun desteği ile Haçlılar, Akdeniz sahilinde yer alan Arsuf ve Caesarea* (Keysarya) kalelerini eline geçirdi. Yardımlarının karşılığı olarak da bu limanlar için Cenevizli tacirlere ticari imtiyazlar verildi. Haçlılar kente "Arsur" adını verdiler.

12. yüzyılda kent Asil** Haçlıların başkentine dönüştü. Emevilerin inşa ettikleri kaleler daha da güçlendirildi, kurumuş olan hendekler de savunma amacıyla yeniden kazıldı. Selahaddin Eyyubi Kudüs'ü ve bölgeyi ele geçirinca Arsuf 1187'de dört yıl için bir kez daha Eyyubilerin eline geçti. Alman İmparatoru'nun 100 bin kişilik bir ordu göndermesine rağmen Eyyubi, İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard'a karşı başarılı oldu. Ancak 1191 yılında, Haçlıların Arsuf'u geri almaları üzerine tüm bölge yüzyıllık bir süre için Haçlı egemenliği altında kalmaya devam etti. Haçlı dönemi 1099 - 1291 yıllarını kapsamaktadır. 1265 yılında Memluk Sultanı

Baybars çok güçlü bir ordunun başında yer alarak Arsuf'a saldırdı. Haçlı ordusu 40 gün dayanabildi ve kenti terk etmelerine izin verilmesi koşulu ile teslim olmayı kabul etti. Ancak Memluk ordusu kente girdiğinde Sultan yenik düşen Haçlılara her yeri yakıp, yakmalarını emretti.

Mekân ziyaret edildiğinde, oda gibi bir bölmede hala surlar arasında

Kullanılmayan
2200 adet gulle

denizden gelen gemilere fırlatılmak üzere hazırlanan ve bir kısmı yanık olan güller görülebilir. Bu bölmede 2.200 adet gulle yer almaktadır. Memluk hâkimiyetine karşı Haçlılar kenti ele geçirmek için yeni bir sefer düzenlediler. Bu sefere ilerde İngiltere Kralı olacak olan Prens Edward da katıldı. Ancak salgın dolayısıyla sefer sonuçsuz kaldı. Bu kez Prens Edward kendi komutanlığı altında bir sefer düzenledi. Ne var ki, bu da öncekiler gibi başarısız oldu. Prens Edward'ın başında yer aldığı sefer Haçlıların Orta Doğu'ya düzenledikleri son seferler oldu. Memluklar kenti yeniden inşa etmediler ve sadece askeri bir karargâh olarak kullanmakla yetindiler. Bu durum 1515'dan 1917 kadar devam edecek olan Osmanlı döneminde de değişmedi ve Apollonia veya Arsur veya Arsuf yerleşim yeri olmak özelliğini yitirdi. ■

* Caesarea, Hayfa ile Natanya kentleri arasında yer almakta olup gerek denizi, gerekse tarihî kalıntıları ile ünlüdür. Kentin Roma döneminden kalma anfitiyatrosunda Shlomo Arzti, Yehudit Ravitz, Mashina, Deep Purple, Björk gibi pek çok ünlü sanatçının katıldığı konserler düzenlenir. Kentte eski Devlet Başkanı Ezer Weizman, Başbakan Binyamin Netanyahu gibi devlet adamlarının villaları da yer almaktadır.

** Haçlı seferlerine asiller gibi halk da katıldı. Hatta çocuklardan da bir ordu oluşturularak 7. Haçlı Seferi düzenlendi.

Üretimin Geleceği Üzerine...

Üretimin Geleceği, Orta Doğu ekonomilerinin yatırım sahalarını genişletmeleri konusunda bir çözüm sağlayacak mı?

Yeni üretim teknolojilerinin yakınsaklığı, Orta Doğu ekonomileri için hem fırsatlar sunmakta, hem de tehditler oluşturmaktadır. Onlar, buna adapte olup harekete geçebilecekler mi? Orta Doğu'da ekonomik faktörler değişiyor. Son iki senedir petrol gelirleri azaldı, bu da 'ekonomideki çeşitlendirme' gündemini hızlandırmaktadır. GCC (Gulf Cooperation Council - Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi) ülkelerinin hepsi, yatırım sahalarının çeşitlendirilip genişletilmesi ile ilgili merkezi konuda, uzun vadeli planlarını tasarlıyor. Hepsinin niyeti açık: yatırımcıyı çekmek, küçük - orta ölçekli girişimleri ve özel sektöre ait işleri büyütme ve petrol dışı gelirleri, gayrisafı yurt içi hasılayı ve ihracatı arttırmak.

Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu, A.T. Kearney'in işbirliğiyle geliştirdiği, üretimin geleceğine ait bulgu ve önerileri sergilemekte. Bunlar da kısaca, üretim ve 'kaynak-yapım-teslimat' imalat zinciri konusunda nasıl düşünmemiz gerektiği hakkındaki radikal değişimle ilgili. Bu değişim, beş ana teknolojinin (IOT - internetle çalışan aletler, AI - yapay zekâ, gelişmiş robotlar, giyilebilir teknoloji ve 3 boyutlu baskı) birbiriyle yakınlaşmaları sonucu oluşan endüstriyel aksaklıktan kaynaklanmaktadır. "Dördüncü Endüstri Devrimi"nin bir parçası olarak dünya çapında bunun ne anlama geldiği Davos'ta büyük ilgi yaratsa da, bu konu Orta Doğu bölgesindeki ekonomiler için daha zorlayıcı bir soru oluşturmaktadır.

Üretimin Geleceği, Orta Doğu ekonomilerinin yatırım sahalarını genişletmeleri / çeşitlendirmeleri konusunda bir çözüm sağlayacak mı?

Dahası, bölge ekonomilerinin değişiminde bir tehdit mi, yoksa fırsat mı sunacak? Sonuçta bu sorunun cevabı, ülkelerin buna ne kadar hazırlandıklarına ve gerçekleştirecekleri stratejilere, eylemlere

bağlı olacak.

Orta Doğu, madeni kaynaklara fazla bağımlı olmayan, daha istikrarlı bir ekonomik gelecek yaratmak için cesur adımlar atarken bazı önemli noktaları da göz önünde bulundurmalı:

- GCC (Gulf Cooperation Council - Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi) rekabet edebilir bir sanayi zemini ve eski varlıkları kullanan rakipler oluşturabilir mi?
- Sanayilerin mevcut durumuna göre, bölge bugünün teknolojilerini görmezden gelip alternatif olarak sadece geleceğe mi bahis oynamalı?
- GCC, üretim teknolojileri için zengin inovasyon ekosistemi geliştirebilir mi?
- Yabancı yatırımcılar, GCC'nin endüstriyel geleceği üzerine bahis oynar mı?
- İşgücünün, geleceğin fabrikasında çalışacak becerileri olacak mı? Ve GCC hükümetleri, halklarının gelecekteki beşeri sermayelerini oluşturacak akıllı ortaklıkları gerçekleştirebilecekler mi?
- Bu geçiş dönemi sırasında, -özellikle çeşitlendirme ve iş yaratma günümüzde bu kadar önemli ekonomik hedefler iken-, istihdam üzerindeki etkisi ne olacak?
- GCC, acaba maliyet, beceri ya da yenilikçilikte rekabetçi olabilecek mi?
- GCC, görevli sanayileşmiş ülkeleriyle oyuna yeni katılacaklar arasında etkin bir nokta bulabilir mi?

Yüksek hürs ve arzu, hareket kabiliyeti ve yerinde finansmanla birlikte, Üretimin Geleceği, Orta Doğu ülkelerine ekonomik bünyelerinde önemli değişiklikler yapma fırsatı sunuyor. Bölgede, sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek için hükümetlerle girişimcilerin işbirliği içine girmeleri gerekiyor - bunun zamanı da şimdi.

Bu mücadeleyle nasıl baş ettiklerini izlemek, etkileyici olacak... ■

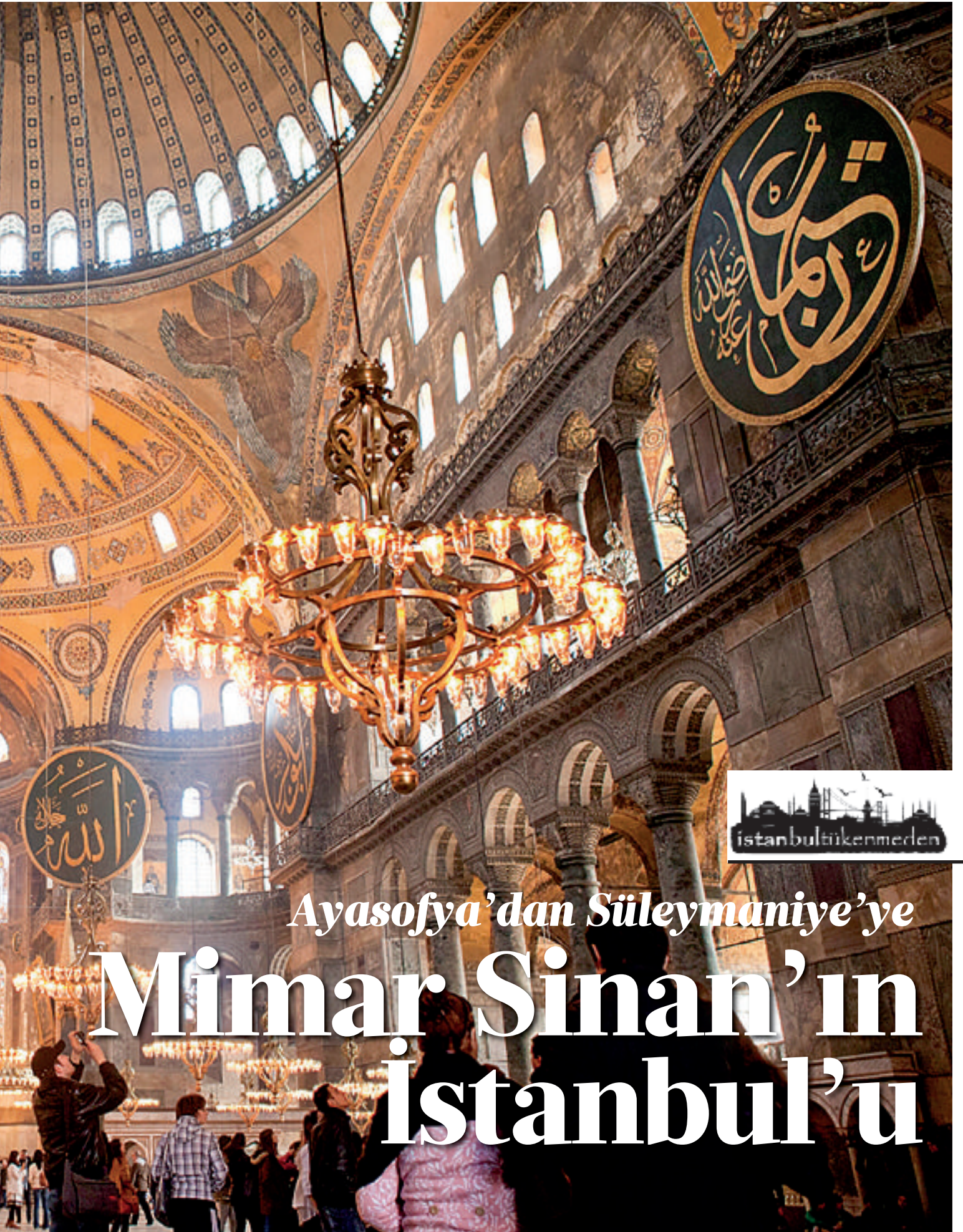
ROBERT E. "BOB" WILLEN

New Yorklu futbolcu, kaleci. 1987'de Yılın Kalecisi seçildi. Fizik dalında ön lisans, Havaçılık Mühendisliği ve İş Yönetimi dallarında lisans eğitimi aldı. Aralıklarla da olsa, 1985'ten bu yana, dünyaca ünlü A.T. Kearney danışmanlık şirketinde ortak. ABD'de kamu sektörleri konusunda önde gelen bir sima olan Willem 2013'ten bu yana Otomotiv ve Havaçılık - Savunma uygulamalarında lider bir isim. Willen 2015'ten beri A.T. Kearney'in Orta Doğu Genel Müdürü.

KENTİN İZİ

Mois GABAY

Ayasofya'dan Süleymaniye'ye

Mimar Sinan'ın İstanbul'u

MİMAR SİNAN

Şaheserlerinden Süleymaniye Camii'nin hemen arkasında Müftülük binasına doğru yürüdüğümüzde Mimar Sinan'ın sade ve mütevazı türbesi karşımıza çıkar. Peki, Osmanlı'nın 300'den fazla eserinde imzası bulunan, bugün Osmanlı Mimarisi adını verebildiğimiz yapıların mimarı Sinan kimdir?

1490 yılında Karaman'da doğmuş, muhtemelen Ermeni gelip, devşirme olarak Yeniçeri ocağına alınan başarılı bir askerdir. 1538 yılında Osmanlı'daki o dönem mimar eksikliği nedeniyle, ileri yaşta kendisine baş mimarlık teklif edilmiştir. O zamana kadar Sinan, Kanuni ile dört sefere çıkmıştır. İstanbul'daki ilk önemli eseri, baş mimarlıktan bir yıl sonra inşa ettiği Haseki Hürrem Camii ve Külliyesi'dir. Süleymaniye Camii ise 1550-1557 yılları arasında yapılmıştır. Sinan, Kanuni'den de uzun yaşayarak hem II. Selim hem de III. Murat zamanında imparatorluğa birbirinden güzel eserler vermeye devam etmiştir. Yanında kalfalık yapan Mehmet Ağa ve Davut Ağa da, sonraları Sinan'ın geleneğini devam ettirmişlerdir. Sinan'ı bu kadar ilginç yapan bir diğer unsur ise, bu kadar fazla sayıda eser veren bir mimarın kendini çok az tekrarlamasıdır. Asıl şaheseri 8 payandalı Edirne Selimiye Camii'ni tamamladığında Sinan 80 yaşını geçmişti. Anıtsal eserlerinde, bir yandan Ayasofya'yı geçme gayesi devam etse de, Ayasofya'nın mimari üslubu ve eşsizliği Sinan'a baştan beri yol göstermiştir. İşte bu sebeple de Mimar Sinan'ın İstanbul'unu incelerken Ayasofya'dan, hatta ondan da öte Hipodrom'dan söz edebiliriz. At meydanındaki Theodosius sütunu bizlere dört ayak üzerinde durmanın ilk örneklerinden birini gösterir. Mimar Sinan gerek Ayasofya'ya yaptığı eklentilerle, gerekse de Ayasofya'yı model alıp bu mimariyi geliştirmesi ile Osmanlı Mimarisi'ne damga vuran, çağının ötesinde çalışmalara imza atan en önemli mimarımızdır.

SEMBOLLERİN AYASOFYA'SI (Megale Ekklesia)

Anadolu'daki tüm eserleri kefenin bir yanına koysak, diğer yanına da Ayasofya'yı koysak, Ayasofya her daim ağır basar. Çünkü Ayasofya yalnızca kendine benzeyen şehir İstanbul'un en önemli mabedi, manada, hacimde ve görkemde dünyanın halen en zengin eseridir. Şüphesiz Ayasofya'yı bu denli görkemli yapan en önemli unsur hem bazilikanın, hem merkezi planın, bunun da ötesinde birçok mimari üslubun o dönemde bir arada kullanılmasıydı. Ayasofya her anlamda simge demektir. İnsanoğluna itibarının geri verildiği en önemli yapıdır. İşte bu yüzden Ayasofya'yı anlatırken klasik bir mimari anlatımı

veya tarih anlatımı değil, mitolojiden, ezoterizme birçok alandan aynı anda söz etmek gerekir. Hem konumuz hem de zamanımız gereği sizlere bu eşsiz eserdeki birkaç ipucunu verip eğer halen gezmediyseniz heyecanlandırmak adına Ayasofya'ya davet edeceğiz.

Bu büyük anıtın bulunduğu yerde daha önce aynı adı taşıyan iki kilise yapılmış ama bunlar çeşitli nedenlerle yok olmuştu. Onların bazı kalıntıları bahçede görebilmek mümkündür. Iustinianos, siyasi Roma İmparatorluğu'nu yeniden bir araya getirme amacıyla generali Belisarios'u İtalya ve Kuzey Afrika'ya yollarken, bu iddialı planlarına uygun bir biçimde başkentinde o zamana dek görülmemiş büyüklükte bir kilise yaptırmaya girişti. Matematikçi Tralles'li Anthemius ve Miletus'lu geometri bilgini Isidoros'u kilisenin mimarları olarak görevlendirdi.

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldıktan sonra Bellini'ye portresini çizdirirken, bir anlamda da Ayasofya'nın yeni mirasçısı olarak tüm dünyaya, iki deniz ve üç kıtanın hâkimiyim mesajını vermekteydi. Nitekim Fatih Sultan Mehmet Ayasofya'yı bir camiye dönüştürürken mekânın ismini değiştirmemiş ve en kutsal cami olarak kabul edilmiştir. Nasıl ki, Iustinianos Ayasofya'ya adımını attığı anda, "Seni geçtim Süleyman!" dediğinde Kudüs'teki Kutsal Süleyman Mabedi'ni sembolize ederken, Fatih Sultan Mehmet de Troya Savaşı'nı kastederek, "Hektor'un öcünü aldım!" demiştir.

Ayasofya'yı kendi camii olarak kabul eden asıl padişah ise II. Selim'dir. Mimar Sinan'ı Ayasofya'yı incelemekle görevlendirmiş, o dönemde Ayasofya'ya bitişik evler yıkılıp yapı sağlamlaştırılmıştır. Klasik Osmanlı mimarisinin Ayasofya'dan esinlenmesi birçok tartışmayı da bir araya getirmiştir. Batı, Osmanlı'yı sadece kopyalamakla suçlarken, Osmanlı ise bir süre bunun, bir Selçuklu etkisi olduğunu iddia etmiştir.

Ayasofya'nun içindeki birçok sembol içinden en dikkat çekenleri ise şöyledir:

Bazilikal planın anlamı fesleğenden gelmesi ve fesleğenin ise, Hz. İsa çarmıha gerildiğinde orada çıkan ot olmasındandır. Ayasofya'da diğer kiliselerden farklı olarak iki dış narteks olması ise yapıyı güçlendirmek içindir. Tarihte ilk klasik haç formatının ortaya çıktığı yer de Ayasofya'dır. Dış narteks Prometheus İsa'yı temsil ederken, bu bölümde görülen büyük vaftiz tekneleri, ilk Hristiyanların yetişkin

olarak vaftiz edildiğini gösterir. Roma imparatorları bir yılda 17 kez Ayasofya'ya gelir ve her gelişlerinde de taçlarını çıkarıp bir hediye verirlerdi. Çok tanrılı dönemdeki Zeus heykelinin yerini Ayasofya'da İsa betimlemeleri almış ancak özellikle üst galerideki ikonlardan Deisis sahnesinde, halen çok tanrılı dönemin etkileri görülmektedir.

Roma mimarisi dü-

Süleymaniye Külliyesi

şüncede, Osmanlı mimarisi ise uygulamada özgürdür. Bu nedenle kiliselerde güzellik ve üslup ön planda iken, camilerde ise o mekâna işlevsellik katması önemlidir. Bu yüzden de, tıpkı giriş kapısının hemen üzerinde yer alan Süleyman Mabedi betimlemesi gibi her dönem Ayasofya'nın içine simgeler yerleştirilmiştir. Ayasofya'da Nuh'un gemisi parçalarının kullanıldığı, Hz. Muhammed'in tükürüğünün Ayasofya'nın harcı olduğu veya Ağlayan Sütun'un yine Justinianus'a iyi gelen melek olduğu gibi tabirler bu simgeselliğin farklı dinlerde yorumlamalarıdır. Ayasofya'nın zemininde görülen 4 şerit, 4 kutsal ırmak ve tüm zemin de, cennet bahçesini simgeler.

Süleymaniye Külliyesi

Süleymaniye, Ayasofya'ya erişmek ve belki de onu aşmak üzere yapılmış bir girişimdir. Birçok kaynakta, Sultan Kanuni Sultan Süleyman'ın önceleri kendisine cami olarak Şehzade Camii'ni seçtiğini, ancak sefer sonrası genç yaşta ölen oğlu Mehmet'in anısına bu eseri ona bıraktığını yazar. Zaten, Süleymaniye'nin İstanbul'un diğer yedi tepesini kaplayan Sultan Camileri yanında biraz sapa kalması da bunun bir göstergesidir. Süleymaniye'ye her ne kadar Mimar Sinan, 'kalfalık eserim' dese de, birçok ayrıntının ustaca kullanılmış olması, doğu-batı ekseninde iki yarım kubbe ve kuzey ve güneydeki iki büyük kemerle planı Ayasofya'ya benzetmesi ise başlı başına bir şaheserdir. Kemerli duvarların Ayasofya'daki zayıflığı gözlemlenerek, destek büyük ölçüde yarım kubbelere ve az miktarda da payandalara verilerek Ayasofya'daki birçok hata burada çözülmüştür. Tıpkı Ayasofya'da olduğu gibi bu camide de kullanılan mermer sütunlar, bütün ülke taranarak çeşitli illerden getirilmiştir. İran Şah'ının, Sultan Süleyman'la alay edercesine cami yapımında kullanılmak üzere altın göndermesi, caminin inşasının uzun sürmesinden dolayı yaşanan sıkıntılar ve Süleyman'ın kızıp altını eriterek minarelerden birinin

harcına koyması gibi olaylar gerçekten uzak olsa da camiye anlam katan efsanelerdir. Hürrem Sultan'ın, yaptığı yardımlardan dolayı İran Şahı'nın eşine teşekkür eden mektupları arşivlerde mevcuttur. Kandillerin isinin belirli noktalarda hesaplamalarla toplanması, kubbe kavislerinin birbirinin üzerinde estetik bir şekilde aşağı doğru devam edişi, iç mekândaki genişlik duygusu, mekânı kursuz kılan özelliklerden sadece birkaçıdır. Toplam 10 şerife sayısı Süleyman'ın 10. padişah oluşunu, 4 minare ise İstanbul'da hüküm süren 4. padişah olmasını simgeler. Mimar Sinan, minareleri aynı boyda inşa etmeyerek hem denizden bakıldığında muhteşem bir estetik, hem de bir piramit etkisi yaratmıştır. Şüphesiz Süleymaniye Külliyesi darüüşşifası, imareti, tıp medresesi, sani medresesi, sıbyan mektebi, Kanuni Sultan Süleyman ve Hürrem Sultan'ın türbesi, türbeleri, darülhadisi, hamamı ile Sinan'ın mimari üslubunu en belirgin gösteren şaheserlerden biridir.

Mimar Sinan'ın en önemli işlerinden biri olan İstanbul'un suyollarının belirlenmesi ve getirilmesi, o zamanlar 50 milyon kuruşa mal olmuşken, Süleymaniye Külliyesi'ne 55 milyon kuruş harcanması bile bu esere ne denli önem verildiğinin kanıtıdır.

99 yaşında hayata gözlerini yuman Mimar Sinan, çağının Euclides'i olarak anılırdı. Nitekim gençliğinde ustası Marangoz Neccar'ın yanında yetişen ve geometriyi en iyi şekilde kullanan Sinan'ın türbesinde, minik bile olsa bir kubbenin bulunması, onun, padişahların yanında ne kadar prestijli olduğunu göstermektedir.

Hem Ayasofya'yı, hem de Süleymaniye ve Mimar Sinan'ın diğer tüm eserlerini günlerce konuşmak, incelemek mümkündür. Dileriz sizler de yaşadığınız şehrin ne denli gizemli eserler barındırdığının bilincinde, İstanbul tükenmeden "Mimar Sinan'ın İstanbul'u" turlarımızdan birine katılır ve bu eşsiz eserleri uzman rehber ve sanat tarihçilerimizin anlatımları ile yeniden keşfedersiniz. ■

TU BIŞVAT

Adamın biri çölde aç, susuz ve bitap bir şekilde ilerlerken birden lezzetli meyveleri olan ve geniş yapraklarının büyük gölgelik alanlar yarattığı bir ağaca rastlamış; ağacın tam yanından da bir dere akıyormuş. Adam sevinçle ağaçtan meyveler yemiş, dereден su içmiş ve gölgenin altında oturup dinlenmiş. Oradan ayrılacağı sırada ağaca döne-

rek seslenmiş:

“Ağaç, ey ağaç, seni ne ile kutsasam acaba?”

Meyvelerinin tatlı olması için mi kutsasam? Ama meyvelerin zaten tatlı. Gölgen bol olsun diye mi kutsasam? Ama zaten bol bol gölgen var. Tam yanında bir dere aksın diye mi kutsasam? Ama yanında bir dere akıyor zaten.

Senin için yapabileceğim tek bir kut-

sama var: Tohumlarından çıkacak tüm ağaçların senin gibi olmaları, *T-nrı'nın isteği olsun...*”

Bu yıl resmi takvimde 11 Şubat gününe denk gelecek olan 15 Şevat tarihi Roş Aşana'dır, yani bir Yahudi yeni yıldır. İnsanlar için yeni yıl değil tabii, o genelde Eylül ayında bir güne teka-bül eder; bu, Ağaçlar için Yeni Yıldır. Ağaçların yeni yılını meyve yiyerek

kutluyoruz, özellikle Eretz Yisrael için önemli meyveleri yiyerek. Mistik eğilimleri olanlar şenlikli bir "Seder"e otururlar; modern İsrail'de bu gün bir Ağaç Bayramı statüsü kazanmıştır ve yaygın bir şekilde ağaç dikerek kutlanmaktadır. Midraş'ta incir ağacı diken yaşlı bir adamın hikâyesi anlatılır. Harcadığı bu emeğin meyvelerini yiyecek kadar ömrü olacak mı diye soranlara o şu cevabı verirmiş: "Ben, hazır tatların bulunduğu bir dünyaya doğdum. Atalarım benim için ağaçlar dikmişlerdi, şimdi ben de çocuklarım ve torunlarım için dikmekteyim..." Ağaç dikmek bir inanç adımdır. Bir fidan ektikten sonra gelecek aylar ve yıllar içinde nasıl büyüyeceğini

"Ağaç, ey ağaç, seni ne ile kutsasam acaba?"

tutabilmenin oldukça az imkânı vardır; bu yüzden gelecekte ortaya çıkacak tablo sahiden bir mucize olarak nitelenebilir.

En iyi büyüme özelde elde edilir. Yerin altında, parlak ışıklardan ve çabuk sonuçlar elde edilmesi için yapılacak akılsız taleplerden uzakta, sabit ve sürekli bir biçimde gelişme ve olgunlaşma sağlanabilir.

takip edemeden çekip gitmek, hem ruhsal bir sükûneti hem de T-nrı'ya olan köklü bir inancı gerektirir. Muhtemel sonucu birçok faktör etkileyebilir ve bunları kontrol altında

İbrani takvimine göre Şevat ayının 15. günü Yahudilerce bitkilerin yeni yılının başlangıcı kabul edilir. Geleneğe göre ağaçlar ve öteki bitkiler bu tarihte uyanıp yeniden hayat bulmaya başlar ve içlerine su yürürken verimli bir tarım dönemine hazırlanırlar. Bu tarih her yıl Yahudiler tarafından bir bayram olarak kutlanır. Sefaradlar arasında "meyve bayramı" olarak kutlanan Tu Bişvat'ta, evlerde kurulan sofralarda yaklaşık 15 çeşit meyve bulundurulur, yenen her meyve için bir dua okunur ve kutsanır. Ayrıca "Maot Perot" (Meyve Parası) denen bir para toplanır ve ihtiyaçlılara dağıtılır. Eski çağlarda Kutsal Topraklar'da doğan her Yahudi çocuğu için bir ağaç fidanı dikilirdi; çocuklar ve ağaçlar büyüdüğü her çocuk kendi ağacını sulardı. Bugün çocuklar sürekli olarak ve özellikle Tu Bişvat'ta fidan dikmeye özendirilmekte.

Kaynakça: "Yahudilikte Kavram ve Değerler", Gözlem Yay., 2001.

Dahası, bir tohumun yeni başlangıçlar yaratabilmesi için çürümesi gerektiği gibi, kendi kendine büyüme ve kişiliği geliştirme konusunda kararlı olan bir kişi, eski "ben", ego ve kişisel farkındalığı tümüyle silecek devrimsel değişiklikler geçirmeye hazır olmalıdır. Ancak tevazu ve kabullenmenin bulunduğu bir ortamda yeni "ben" gelişebilir.

Nihaî sonuçlar gerçekten şaşırtıcı olabilir: gelişme ve olgunlaşmaya açık, gereksiz özelliklerinden budanmış, Tora ile zenginleştirilmiş bir beslenme ile bir tohumdan yüz katı verim alabiliriz. Yeni kişilik, verimli ve gururlu bir şekilde, kendinden sonraki nesiller için bir gelişim ve süreklilik kaynağı olmayı sürdürür. ■

*Aşkenaz Cemaati Hahamı
Çeviri: Viktor Bensusan

TARİHTE BU AY

Metin DELEVLİ

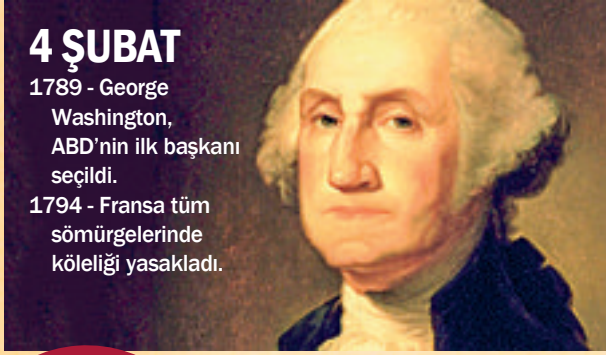
1 ŞUBAT

1915 - 20th Century Fox film şirketi kuruldu.
1979 - Milliyet Gazetesi genel yayın yönetmeni Abdi İpekçi, suikast sonucu öldürüldü.

2 ŞUBAT

1935 - Ayasofya Müzesi halka açıldı.

4 ŞUBAT

1789 - George Washington, ABD'nin ilk başkanı seçildi.
1794 - Fransa tüm sömürgelerinde köleliği yasakladı.

3 ŞUBAT

1933 - Ankara-İstanbul arasında ilk deneme uçuşu yapıldı.

5 ŞUBAT

1956 - Meriç ve Tunca nehirleri dondu; Yeşilköy ve Mecidiyeköy'e kurtlar indi ve İstanbul halkı ekmeksiz kaldı.

6 ŞUBAT

1928 - Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Laiklik ilkesi kondu.

7 ŞUBAT

1971 - İsviçre'de kadınlara seçme hakkı verildi.
1995 - Uzay mekiği Discovery, Rus uzay istasyonu Mir ile tarihi buluşmasını gerçekleştirdi.

8 ŞUBAT

1935 - Türk kadını ilk kez milletvekili seçme seçilme hakkını kullandı. Meclise 18 kadın milletvekili girdi.
1951 - Atatürk'ün manevi kızı ve Türkiye'nin ilk kadın pilotu Sabiha Gökçen Kore Savaşı'na katılmak için başvurdu.

9 ŞUBAT

1925 - Technion Üniversitesi Hayfa'da açıldı.

11 ŞUBAT

1809 - Robert Fulton, buharlı geminin patentini aldı.
1979 - 15 yıllık sürgün hayatından sonra ülkesine 9 gün önce dönen Ayetullah Humeyni yanlıları İran'da yönetimi ele geçirdi.

12 ŞUBAT

1929 - Stalin tarafından sürgün edilen eski savaş komiseri Troçki, "İlyiç" adlı bir şileple İstanbul'a geldi.

10 ŞUBAT

1911 - Hahambaşı'nın talebiyle Pesah'ta matsa ve kaşer yiyecek alabilmeleri için Yahudi askerlere harçlık verilmesi kararlaştırıldı.
1996 - IBM'in süper bilgisayarı Deep Blue, Garry Kasparov'u satrançta yenmeyi başardı.

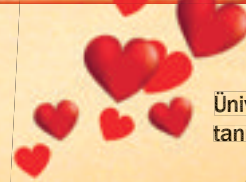
13 ŞUBAT

1633 - Galileo Galilei, engizisyon mahkemesinde yargılanmak üzere Roma'ya geldi.
1894 - Auguste Lumière ve Louis Lumière, sinematograf'ın patentini aldılar.

14 ŞUBAT

496 - Sevgililer Günü; kökeni Roma Katolik Kilisesi'ne dayanan bu gün, Valentine isimli bir din adamının adına bayram günü olarak ilan edildi.
1876 - Alexander Graham Bell, telefon patenti için başvurdu.
1946 - İlk genel amaçlı elektronik bilgisayar ENIAC (Electronic Numerical Integrator and Computer), Pennsylvania Üniversitesi'nde (ABD) tanıtıldı.

You Tube

15 ŞUBAT

2005 - Video paylaşım sitesi YouTube kuruldu.

16 ŞUBAT

1925 - Sonraları "Türk Hava Kurumu" adını alacak olan "Türk Tayyare Cemiyeti" kuruldu.

17 ŞUBAT

1867 - Süveyş Kanalı'ndan ilk gemi geçti.
1926 - Medeni Kanun kabul edildi.

18 ŞUBAT

1451 - Fatih Sultan Mehmet ikinci kez tahta çıktı.
1475 - İlk İbrance kitap Reggio di Calabria, İtalya'da basıldı.
1952 - TBMM, Türkiye'nin NATO üyeliğini onayladı.

19 ŞUBAT

1878 - Thomas Edison fonografin patentini aldı.
1959 - Birleşik Krallık, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını tanıdı. Bağımsızlığın resmî olarak ilan edilmesi 16 Ağustos 1960'da oldu.

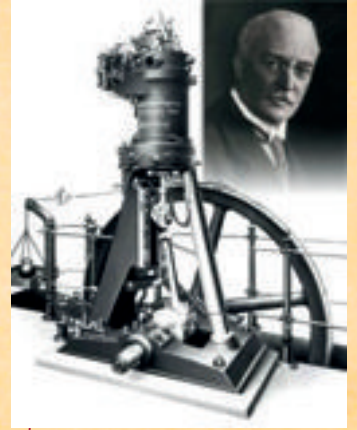
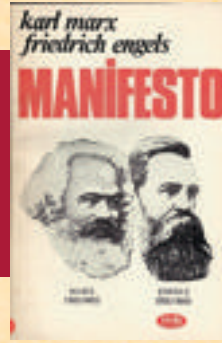
20 ŞUBAT

1914 - İstanbul'da ilk elektrikli tramvay sefere başladı.
1970 - Boğaziçi Köprüsü'nün temeli törenle atıldı. Köprü, 29 Ekim 1973'te açıldı.

21 ŞUBAT

1848 - Karl Marx, Komünist Manifesto kitabını yayımladı.
1947 - Edwin H. Land polaroid makinesinin proto-tipini tanıttı.

22 ŞUBAT

1819 - İspanya, Florida'yı ABD'ye 5 milyon dolara sattı.
2001 - Merkez Bankası, dalgalı kura geçişin ilk gününde doların fiyatını 689.000 liradan 964.000 liraya çıkardı. Faizler tarihin en yüksek seviyesi olan %5.200'leri gördü.

24 ŞUBAT

1942 - Romanyalı 769 Yahudi'yi taşıyan "Struma" vapuru, Karadeniz'de batırıldı; sadece bir yolcu kurtulabildi.
1987 - Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde Gorbaçov ilk kez "Glasnost"tan (açıklık politikası) söz etti.

23 ŞUBAT

1893 - Rudolf Diesel, dizel motorun patentini aldı.
1945 - Türkiye Büyük Millet Meclisi, Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etti.
1994 - Cep telefonu şebekeleri hizmete açıldı.

27 ŞUBAT

1863 - Türkiye'de bilinen ilk resim sergisi, Osmanlı padişahı Abdülaziz'in de desteğiyle İstanbul'da açıldı.
1964 - Coca-Cola, dünya üzerindeki 1109'uncu fabrikasını İstanbul'da açtı.

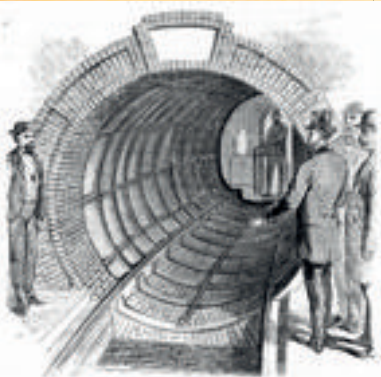
25 ŞUBAT

1836 - Samuel Colt, ürettiği silahın patentini aldı.

26 ŞUBAT

1870 - New York'ta ilk metro çalışmaya başladı.
1926 - Televizyon icat edildi.

28 ŞUBAT

1935 - DuPont'ta çalışan Birleşik Amerikalı kimyacı Wallace Carothers, naylonu icat etti.

29 ŞUBAT

1916 - Güney Carolina'da fabrika ve madenlerde çalıştırılabilecek çocuk işçiler için en düşük yaş sınırı 12'den 14'e yükseltildi.
1980 - Sadece 29 Şubat günlerinde yayımlanan La Bougie du Sapeur gazetesinin ilk sayısı çıktı.

ŞİFA
Tina VARON

Banu Çadırıcı

& Yoga Terapi

“Yaşamın geçici, ölüm anının ise belirsiz olduğunu öğrendim. Zaman kısa ve her anı kıymetli. Bitmeden önce, onu nasıl kullanacağımız ve neyi başarmak istediğimiz konusunda dikkatle düşünmeliyiz.”

Gary Kraftsow

Yoga; kökeni Hindistan'a dayanan köklü bir felsefe, bir yaşam biçimi... Amacı nefes ve hareket, beden ve ruh aracılığıyla evrenle aramızdaki birliği, bütünlüğü sağlamak. Bu da her şeyden önce kişinin kendini tanıması ile mümkün. İnsanı her yönüyle ele aldığı için, yoga, uygulayıcılarının hayatında kökten değişimler yaratıyor. Ruhsal olarak daha huzurlu, bedensel olarak daha sağlıklı, farkındalık ve daha yargısız bireyler olmalarını sağlıyor. Etkilerini kendimde yaşamış biri olarak, bu alanda bilgisi, deneyimi ve yogayı hayata geçirme şekliyle takdir ettiğim, Yoga Terapist Banu Çadircı'yla keyifli keyifli söyleştik...

Yogaya ne zaman nasıl başladınız?

Yogaya 2000 yılında başladım. O dönem bir ilaç sektöründe ürün müdürü olarak çalışıyordum. İşin stresi ile başa çıkmakta zorlandığımı fark edince, kendimi rahatlatmak için yöntemler aradım. Yoga, etkisini hemen gösterdi. İki ay boyunca hiç ara vermeden derslere katıldım. Sonrasında da devam ettim.

Temel eğitimden sonra her hocanın, yoganın belli bir uygulama çeşidine doğru yöneldiğini

görebiliyoruz. Sizin için bu süreç nasıl gelişti?

2006 yılında yoga hocalığı için temel eğitimi alırken, Yoga Terapi'nin ilgi alanını sorguluyordum. Derslerimde sadece belli yoga duruşlarını yaptırıyor olmak bana yeterli gelmiyordu. Bel ağrısı, boyun fıtığı ve bunun gibi rahatsızlıkları olanlara da faydalı olmak istiyordum. Eğitimden hemen sonra ders vermeye başladım. Ders verdikçe, bilgimin yetersiz kaldığını, derinleşmek ihtiyacımın arttığını hissettim. Türkiye'de bilgi ve uygulama bu konuda kısıtlıydı o dönemde.

O zaman yurtdışına yöneldiniz...

2009 yılında, sorularıma cevap bulmak için Amerika'ya gittiğimde, kitapçılar ilk uğradığım mekânlar oldu. Amerika yoga eğitimi, öğretmen seçimi ve kaynak konusunda çok zengin bir ülke. Yogaya ilgi çok fazla. O anki heyecanımı tahmin edersiniz. Eğitimini aldığım ve halen birlikte çalıştığım Gary Kraftsow'un kitabında tüm sorularıma cevap buldum. Onu ve bilgisini daha iyi tanıyabilmek için iki sene boyunca workshop'larına katılmaya karar verdim. 2011'de California'da Watsonville'de aslen bir aşram (Sanskritçede, orman içinde ya da dağda, eğitim ya da inziva amacıyla yaşanan yer) olan Hanuman Tapınağı'nda dört yıl süreyle eğitime katıldım.

İlk önce 500 saatlik Viniyoga (Sanskritçe'de farklılaştırmak ve adapte etmek) temel eğitimi aldım. Hocamın anlatımıyla: "Viniyoga; asana (yoga duruşları), Pranayama (nefes teknikleri), meditasyon, ritüel ve mantralar (kelimeler ve oluşan titreşimlerden faydalanarak kişinin daha yüksek bir bilince ulaşmasını amaçlar) yararlanarak yoga uygulamasını geliştirmek için bir metodolojidir." Sonrasında da yine iki yıl süren Yoga Terapist eğitimi aldım. Çaba gerektiren, uzun bir süreçti. Üniversitede bile bu kadar çalıştığımı hatırlıyorum.

Yoga Terapi'yi daha iyi anlamak adına sağlık yogasıdır diyebilir miyiz?

Evet diyebiliriz çünkü yoganın şifalandırıcı bir özelliği var. Yoga Terapi de yoganın bir alt kolu. Yoga Terapi yapısal, fizyolojik ve psiko-duygusal yaşama denge getirmeyi araştırıyor. Beden dengeye gelmeye başladığında da kalple bağlantı kurmaya başlayarak, yaşamı bizim için değerli kılan, en derinliğini ortaya çıkarmaya başlıyoruz.

Yoga Terapiyle şifalanma süreci nasıl işliyor?

Yoga Terapi öğrettikçe, herkes için tek bir reçete olmadığını iyice anladım. Her bir öğrenci birbirinden farklı olduğundan ihtiyaçları da çok farklı. Yoga Terapist olarak örneğin, yüksek tansiyon sıkıntısı olan biriyle çalışıyorsam, önce soru sorarak, kas-iskelet sistemi, fizyolojik ve psiko-sosyal konularda etraflıca bilgi almaya çalışıyorum. Burada öğrenciye alan yaratarak, sözünü kesmeden, varsayımda bulunmadan, sadece can kulağıyla dinliyorum. Bunu, Vijnana Darsana yani gözlem izliyor. Gözlemede, kalçalardaki elevasyona (tek kalçanın diğerine göre yukarıda olması), cilt rengi, nefesin kokusu, nefesteki değişiklik, konuşurken beden ifadesindeki

değişiklik ve koldan dosha (vücuttaki temel, psiko-lojik, biyolojik, kimyasal özellikler grubu) belirlemeye kadar, her bilgiyi almaya çalışıyorum. Asana, asana içinde nefes adaptasyonu ve nefes çalışmasını öğrenmenin ihtiyaçlarına uygun adapte etmeye çalışıyorum. Çoğu öğrencim,

Yoga Terapi'de yaptığımız hareketleri tamamen fizik tedavi hareketlerine benzetiyor ve üstüne üstlük bizim nefesle yaptığımızı söylüyor. Kesinlikle doğru bir tanım. Kasgevşet sayesinde kasın rahatlamasını sağlıyoruz ve çalıştığımız bölgeye olan dolaşımın artmasına çalışıyoruz. Dolaşımın artması o bölgeye olan kan akışının ve oksijenlenmenin artması

“Eğer suya ulaşmak istiyorsan, aynı kuyuyu kazmaya devam et.”

demek oluyor. O da beraberinde, kronik kaslı kasların rahatlamasını ve az çalışan kasların çalışmasını sağlıyor.

Yoga Terapi uygulamasıyla hangi sağlık sorunlarına yardım alabiliyoruz?

Çalıştığımız üç ana konu var:

1) Kas - iskelet sistemine bağlı yapısal kondisyonlar: Bel ağrısı, fitik, siyatik, kalça ve dizdeki sıkıntılar, üst sırtla ilgili kondisyonlar, boyun fitikleri ve skolyoz.

2) Fizyolojik / kronik rahatsızlıklar:

Uyku sorunları, kanser, MS, parkinson, IBS, reflü ve kabızlık gibi sindirim sistemiyle ilgili rahatsızlıklar, astım ve koah gibi solunum sistemiyle ilgili rahatsızlıklar, yüksek tansiyon, artrit, hipotiroid, tip 2 diyabet, migren ve baş ağrısı.

3) Stres yönetimi, anksiyete, panik, depresyon gibi duyu durumuyla ilgili rahatsızlıklar

Aslında her şey parasempatik ve sempatik sinir sisteminin dengeye gelmesiyle bağlantılı.

Stres için, Yoga Terapi Çözümleri başlıklı bir workshop yapıyorum. Yaşadığımız ülke ve şehir şartlarında stressiz yaşam nerdeyse imkânsız. Sağlıklı kalmak istiyorsak bu durumla başa çıkma becerisi geliştirmemiz şart. Bir de tabii ki, kendini tanıma sürecini başlattığı için, alışkanlıkların (bağımlılıklarımızın) bırakılması konusunda da Yoga Terapi çok etkili.

Şunu önemle belirtmek isterim ki, Yoga Terapi hastalıklara çözüm sunmuyor. Sadece semptomların azalması veya mümkün

olursa ortadan kalkması için kullanılıyor. Yani, Batı tıbbi tedavileri devam ederken destekleyici ve tamamlayıcı bir unsur oluşturuyor.

Çalışmalarda derinleşmek isteyen öğrenciler için önerileriniz nelerdir?

Öğrenciler için yoga kampları düzenliyoruz. Kampta yogayla birlikte tatil de yapmış oluyorlar. Dersler, sabah ve akşam günde iki kez tekrarlanıyor. Şimdiye kadar yoga kampına katılma-

dıysanız size uyan bir hocayla kampı deneyimlemenizi tavsiye ederim. Seçtiğiniz hoca, öncesinde birlikte çalıştığınız bir hoca olmasında fayda var. Doğayla baş başa kalmak, içe dönmek, uygulama yapmak ve aynı zevki paylaştığımız insanlarla bir arada olmak için güzel bir fırsat. Çalışmaların ve ortamın, farkındalığı geliştirmeye katkısı oluyor. Kendinizle ilgili pek çok ipucu yakalama imkânı doğuyor.

Yoga Terapi çalışmasında nefes ve meditasyonun yeri nedir?

Yoga Terapi bütünsel bir çalışma. İçinde asana (duruş), asana içinde nefes adaptasyonu, çeşitli nefes çalışmaları, meditasyon, rehberli gevşeme, ritüeller, mantra (meditasyonda kullanılan, zihni özgür kılan, ses titreşimi) söyleme, niyasa (ellerle bedene dokunmak), mudra (el parmaklarının birbirleriyle olan teması ve bundan doğan etkiler) uygulaması var. Her birini ayrı ayrı uygulamak mümkün. Ancak bütünsel olması açısından belli

bir disiplin içerisinde uygulanıyor. Basit bir örnek vermek gerekirse, omuzunuz ağrıdığı anda sadece belli duruşlar yapmak, ilaç kullanmak yeterli olmuyor. Bazen duyu dünyanızda bir şeyler dikkate alınmayı bekliyor. Uygulama bütünsel olarak yapıldığında, etkisi zihinde, bedende ve ruhta görülüyor. Öğrenci her üçüyle bağlantıda oluyor. İyileşme hızlanıyor. Tabii herkesin kendi hızı ve zamanı var.

Kişinin belli bir süre bir hocayla uygulama yaptıktan sonra evde kendi başına çalışması güvenli midir?

Belli bir süre sonra evde başlamak gerekiyor tabii. Bu, diğer dersleri destekler ve sizi disipline eder. Kendi kendinize uygulama yetiniz gün geçtikçe gelişir. Çok basit hareketlerle başlamayı öneririm. Yatakta, yerde uzanarak ya da ayakta birkaç hareketle başlayıp zamanla arttırabilirsiniz.

Ülkemizde Yoga Terapi'ye ilgi artıyor mu?

Evet, çok şükür bir süredir ilgi başla-

dı. 2009'dan beri sadece Yoga Terapi dersi veriyorum. Öncesinde farklı tarzlarda yoga öğretiyordum. Başladığım zamanlarda iki kişiyle grup dersi yapmak zorunda kaldığımı hatırlıyorum. Şimdi hem dersler kalabalık hem de öğrenciler neden bu derse geldikleri konusunda daha bilinçli. Öğrenciler genelde kadınlardan oluşuyor.

Doktorlar ve fizyoterapistler derslerinize katılıyor mu?

Hem derslere hem eğitimlere katılıyorlar. Bu da beni çok mutlu ediyor. Şöyle söyleyeyim, her beş katılımcıdan biri doktor. Bu oldukça yüksek bir oran. Eğitimler sırasında karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımları hepimizi besliyor.

Öğrencilerinize sağlıklı beslenme konusunda önerileriniz oluyor mu?

Sağlık için bütünsellik deyince, sağlıklı gıdalarla beslenmek bunun önemli bir parçası haline geliyor. Yoga ve Ayurveda (sağlıklı yaşam uygulamaları: masaj, meditasyon, yoga, diyet ve bitkisel çözümler) birbirine kardeş bilimler. Geçmişte yoga hocası olmak isteyenlerin Ayurveda ve astroloji konusunda eğitilmiş olmaları zorunluydu. Eğitimim sırasında Ayurveda bilgileri aldım. Buna, değişik beden tiplerine göre beslenme önerileri, nabız kontrolü, dile bakarak teşhis gibi yöntemler dâhildi.

Yoga Terapi eğitmeni olmak size neler kattı?

Aldığım eğitim, özellikle de Gary Kraftsow'la çalışmak bana çok şey kattı. "Eğer suya ulaşmak istiyorsan, aynı kuyuyu kazmaya devam et" beni çok etkileyen sözlerinden biriydi. Gerçekten bu önerinin faydasını gördüm. 2009'dan beri eğitim almama rağmen, hala ondan öğreneceğim daha çok fazla şey olduğunu hissediyorum. Viniyoga eğitimi, hocalığımı tekrar gözden geçirmemi sağladı. Bedenleri ve ders sırasında ifadeyi bu eğitimde öğrendim. Farklı bedenler için asana (yoga duruşları) adaptasyonunun anlamını öğrendim. Öncesinde, yoga duruşlarının dergilerde gördüklerim gibi olması gerektiğini düşünüyordum. Sonrasında bedenime iyi gelen duruşu yapmanın önemini anladım. Nefes ve hareketin senkronizasyonunu öğrendim. Viniyoga'nın güçlü bir gelenek olması hoca olarak da kendime güvenimi arttırdı. Çünkü biliyorum ki, bu gelenek, Krishnamacharya'dan (modern yoganın kurucusu olarak tanı-

Yoganın şifalandırıcı bir özelliği var.

nır) Desikachar'a (oğlu) ve Gary Kraftsow'a kadar uzanan kökleri, çok eskiye dayanan bir bilgi. Bunun bir parçası olduğum için şükran duyuyorum.

Öğrencilerinizle iletişimde nelere önem veriyorsunuz?

Yoga Terapisti olarak çalışırken, amacım öğrencilere bir şey öğretmek değil. Öğrenciye kendi bedeninden sorumlu olduğu ve ona iyi bakarsa olumlu karşılık alacağı fikrini benimsetmeye ve kendi kendine uygulama yapması için yüreklendirmeye çalışıyorum. Bedenlerinde var olan bir gerginliği, duygusal yükleri rahatlatmaya ve kendileriyle ilgili olana bakmaya başlamaları için ışık tutmaya çalışıyorum. Bu görüşte, farklı bedenlerden oluşuyoruz. Sadece fiziksel beden değiliz. Yani sadece kas ve kemik değiliz. Bunun ötesinde nefes (pranayama koza) ve enerji bedeni (pramaya koza), zihin bedeni (manomaya koza), değer-

ler ve öncelikler bedeni (vijñanamaya), koşulsuz mutluluk yani içimizdeki huzur (anandamaya koza) dediğimiz bedenlerimiz de var. Aslında yaptığımız her ders, bütün bu kozaya hitap ediyor. Gary Kraftsow bunu şöyle tanımlıyor: "Odanın bir sürü kapısı var. Biz o odaya farklı bir kapıdan giriyoruz. Kimi fiziksel uygulamaya yatkın olur, diğer çalışmalarla ilgilenmez. O zaman onun odasında fiziksel kapıdan yani asana kapısından (duruşlardan) gireriz. Nefesle ilgileniyorsa, onun odasına nefes kapısından gireriz." İşte bütün bu kozaları etkilediği için yoga ve Yoga Terapi bedeni, zihni, ruhu ve kalbi şifalandırıyor. Beden, zihin, kalp ve ruhu doğru bir şekilde beslemek yaşam enerjimizi yükselterek dengede, sağlıklı mutlu ve tatmini yaşayan bireyler olmamızı sağlıyor, o yüzden çok değerli. ■

Kaynak: Yoga Journal Türkiye

Dosya: Yoga Terapi | Ayzen Atalay Durmuşoğlu

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

SAİME ERGÜL

"Bel ve boyun fitiğinin yanı sıra bir de boynumda düzleşme problemim vardı. İki yıl boyunca fıtık için fizik tedavi gördüm fakat sıkıntılarım devam ediyordu. Banu Hocayla Yoga Terapi derslerine başladıktan sonra sıkıntılarımı unuttum."

AYSUN ÇELİKOK

"Banu Hocamın derslerine başladığım ilk günlerde bile, dersi işleyişi ve sezgisel yaklaşımları, kısıdan bana kendim için iyi bir şeyler yapıyor olduğumu öğretiverdi. Daha ilk dersten sonra sevgili kaslarım ve eklemelerim, 'sen bizimle azıcık ilgilen, biz seninle kocaman' sloganı ile beni karşıladılar. Yoga Terapi ile sadece bu günümü keyifli geçirmekle kalmıyorum, gelecek yaşlarımı ayakta karşılayıp onlarla su üstünde mantar misali keyifli yolculuklar yapmayı planlıyorum."

CANAN SANAN

"Bedenimin aklın kısıtlamasından yavaş yavaş kurtulmaya karar verdiğini ve özgürlüğünü ilan etmeye başladığını gözlemliyorum. Derin twistlerde, sorunlu olan omzum eskiden havada asılı kalmayı tercih ederken şimdi usulca kendini yere bırakıyor... Üstelik kendiliğinden... Bedenimin, aklımın ve ruhumun birlikte çalışmalarını izliyorum... Bu bütünlenmişlik duygusu bana keyif ve neşe veriyor."

**Ariel Milan Karmeli
umut veriyor:
Travmalar,
İlişkiler ve Aşk**

Aşk'ın Dönüştürücü Gücü

Reflective Guidance - Yansıtıcı Rehberlik adı altında şifa amaçlı danışmanlık yapan Karmeli, danışanlarını iç seslerini dinlemeleri için cesaretlendiriyor ve aradıkları cevapları kendilerinin bulmasını sağlıyor. Sezgileri oldukça güçlü olduğu için, sorunu anlayıp uygun sorular soruyor. Travmalar ve ilişkiler uzmanlık konuları arasında. Vücut, bilinçaltı ve ikisinin kombinasyonu ile çalıştırarak danışanlarına yeni farkındalıklar kazandırıp şifa bulmalarına yardımcı oluyor. Karmeli, profesyonel hayatına önceleri strateji danışmanı olarak başladı. Gerçek ve anlamlı iletişimlere her zaman tutkusunu vardı. Zamanla şifa amaçlı danışmanlığa yönelerek geniş kapsamlı eğitimler aldı. Bunların arasında Travma Tedavisi (Somatic Experiencing TM), Aile Konstelasyonu, Bio Enerji / Nefes ve Primal Terapi var.

Almanya'da doğup büyüyen Karmeli çalışmalarını, bugünlerde yaşadığı Tel- Aviv'de sürdürürken, dünyanın çeşitli şehirlerinde de atölye çalışmalarını yapmakta.

İstanbul'da "Sevginin Uyanışı" adlı iki günlük atölye çalışmasına katıldığım Ariel Milan Karmeli ile bu kez bambaşka bir ortamda, Tel- Aviv'deki kliniğinde buluştuk. Travmaların yarattığı etkilerden ve tedavisinden kısaca söz ettikten sonra, İlişkilerin ve Aşk'ın iyileştirici özellikleri hakkında umut veren bir söyleşi yaptık.

YAŞAMIN KAÇINILMAZI: TRAVMALAR

İnişler ve çıkışlarla dolu olan yaşam yolumuzda travmalar da hayatımızın gerçeklerinden. Kontrolümüzün dışında kalan olaylar başımıza gelebiliyor. Örneğin, savaş, terör, hastalık, kazalar, doğal afetler, fiziksel, duygusal ve cinsel taciz, çocuklukta ihmal edilmek gibi... Bu istenmedik olayların üstesinden gelemeyip, hatı inkâr edip, duygusal yaralar alırız. "Travmalar yaşam kalitemizi etkiliyor olsa da üstesinden olabildiği kadar gelebilmek mümkün" diyor Ariel Milan Karmeli. Travma ilk önce bedenimizde, sinir

sistemimizde oluşur. Daha sonra zihnimizi ve davranışlarımızı etkiler.

"Travma denilince akla sadece korkunç olaylar geliyor. Herkesin yaşamında bir şekilde başına gelebilen bir şeydir, travma. Örneğin, karşıdan karşıya geçerken bir arabanın size çarpmasından kıl payı kurtulmanız travma etkisi yaratabilir. Vücut bununla, derin nefes alıp vererek başa çıkabilir ve dengelenebilir. Travmaların üstünde çalışmazsak ve geçitirirsek, vücudumuz başa çıkamaz. Travmanın neden olduğu duygu ile kalmak gerekir, vücut başa çıkana kadar. Köpekler bir kavgadan sonra bedenlerini silkeleyip olayı orada bitirebiliyorlar, çünkü onlarda toplum baskısı yok. Bizler ise yere düşer, canımız yansa bile ayağa kalkar yürürüz. Duygularımızı bastırmayı, çok üstünde durmamayı öğrendiğimizden, utanç ve suçluluk hissetmek istemediğimizden geçer gideriz. Kaza geçirdiğimiz zaman, taciz gördüğümüz zaman bir şey olmamış gibi yaşama devam ederiz, çünkü utanç ve suç-

luluk duyarız ve bu bize çok ağır gelir. Bu, travmayı üzerimizden atmak için engel yaratır. Stres, endişe ve travmaya her zaman, önce sinir sistemimiz tepki verir ve bunların üzerinde durmazsak fiziksel sorunlar ortaya çıkıyor. Utanç ve suçluluk duygularını bastırmak için stratejiler geliştirip çeşitli davranış kalıplarına giriyoruz. Bu olayları ve yarattığı duyguları ne kadar inkâr ederseniz o kadar çok fiziksel sorunlar çıkıyor. Yanımızdaki pencere aniden rüzgârdan açılıp başımıza çarparsa, bir daha pencere yanına oturmak istemeyiz, hatta bazı olaylardan korunabilmek için gideceğimiz yerleri sınırlar ve izole yaşayabiliriz. Oysaki toplumdaki izole olmak hastalık yaratır. Kendimizi, yaşam döngüsünün dışına atarız. Kendimizi yargılar ve iyi bakmayız. Vücut her zaman hatırlar; iyiyi de kötüyü de. Bir koku, bir renk bile iyileşmeyen travmamızı tetikleyebilir oysa. Bir yemeğin kokusu bize büyükannemizin yaptığı bir yemeği ve güzel anları hatırlattığı gibi, kırmızı bir tişört de kötü ama kapattığımız bir anıyı tetikler. Travmayı kabul edip üstesinden gelebilirsek bedenimizde bir bütünlük olur ve dolayısıyla yaşam kalitemiz de artar. Eğitimi aldığım Dr. Peter Levine tarafından geliştirilen Somatic Experiencing TM metodu ile bedenin travmayı tolere etmesini, bastırılan duyguları tek tek ortaya çıkarıp danışanın iyileşmesini sağlıyoruz. Bu yöntem, sarsıcı olaya geri dönerek, bedende hissedilen yerleri fark ettirerek, gerekirse dokunarak ama daha çok sözel çalışılarak uygulanıyor.”

İLİŞKİLER VE AŞK TRAVMALARA ŞİFA OLABİLİR Mİ?

Ayakta kalmaya, travmayı atlattırmaya ne kadar çalışırsak çalışalım, bunu tek başına başarabilmek daha zordur. İnsanlar arası bağ ve destek, iyileşmek açısından çok gereklidir.

“Güven duyabildiğimiz kadar duygularımızı dürüstçe ifade edebiliyoruz. Güvenmediğimizde ise duygularımızı sır gibi saklıyoruz. Örneğin, bir trafik kazası yaptıysam ve biri bu yüzden yaralandıysa suçluluk hissederim. Her zaman travmanın etrafında inanç kalıpları da oluyor. Taciz gören kişi, “Ne yaptım, neden bu olayı kendime çektim” diyerek yine suçluluk ve utanç duyar. Bu yüzden de kendimize saklarız. Şifa, güvenli ortamlarda ge-

Suzi Sabaner ve Ariel Milan Karmeli

lir; bütün duyularımızın ve duygularımızın üzerine giderek, tüm kırılma noktalarımıza rağmen...

Yakın ilişkilerde şifa bulmak için büyük potansiyel var. Gerçek benliğimize kavuşabilirsek bu gerçekleşebilir, çünkü kişiliğimiz oldukça karmaşık. Yaşamımız boyunca sır ve saklama yolu ile başa çıkmaya çalışırız. Bir, insanlara göstermek istediğimiz “ben” var; bir de sakladığımız “gerçek benliğimiz” var. Yakın ilişkilerde -arkadaş, aile- gerçek kimliğimizi ortaya çıkarıp gerçekten kim olduğumuzu gösterebilirsek çok büyük bir iyileşme olanağı var.”

Çift ilişkileri, yaraları sarabilir mi?

“Sağlıklı bir beraberlikse, kesinlikle evet. Çift ilişkilerinde derine, daha da derine inilebilir. Bu, “sağlıklı” yani saygı, kabul ve güven ortamının bulunduğu bir ilişkiyse, tabii. Hayatın döngüsü içinde ve zorluklarda, bu insan seninle beraber kalırsa, büyük güven yaratır.”

Eğer ilişkimiz yeni ise ve bu saydığınız değerler sağlanamıyor, “iyi” ve “sağlıklı” ilişki olamıyorsa, bir yara

daha alıyoruz. O zaman da yeni bir ilişkiden kaçınılabiliyoruz.

“İyileşmek istiyorsak başka seçeneğimiz yok, kırılma riskini göze almalıyız. Kırılırız, çünkü başkasından destek, kabul almaya çalışırız. İlk önce kendi hakkımızda net olmamız lazım. Bu, çalışma gerektirir, öncelikle kendimize dürüst olup çalışmamız gerekir. ‘Hak ediyor muyum?’ sorusu hemen hemen hepimizde var. Değersizlik duygusunu taşıyoruz. Çok derinlerde yaralarımız var.

Özellikle saygı eksikliği, yakın ilişkilerde sağlıklı bir ilişki oluşmasında büyük engel. Hem erkeklerde hem de kadınlarda kolektif ve bilinç dışı bu durum. Ben erkek olarak bunu DNA’larımda taşıyorum. Kadını benden aşağı görüyorum. Kadınları kontrol etmeye çalışıyorum. Tarih boyunca böyle oldu, hatta şimdi bile böyle. Erkeklerde kadını para ile kontrol etmek hala var. Bazen karşımızdakini gerçekten göremiyoruz. Değer vermediğimiz birini görüp kontrol etmeye çalışıyoruz. Kadınlara ise erkeklerle,

onları manipüle ederek başa çıkmaya çalışırlar; örneğin, oynayarak - önce sevgi vererek sonra geri çekilerek. Bunlar söylenmeyen ama kuşaklar boyu hissedilebilen gerçeklerdir. Saygı duymamak var. Erkeğe de kadına da sorsan, 'Tabii ki saygı duyuyorum' der. Her iki taraf da kuşaklar boyunca gelen büyük acılar taşıyor. Bu gerçeğin farkında olmamız gerekir."

AŞK İLİŞKİLERİNDE ŞİFA BULMAK

"Aşk ilişkilerinin karmaşıklığını ve şifa alma olasılığını daha derin anlayabilmek için ilişki içindeki üç seviyeye bakmamız gerekir: *Bireysel* düzeyde, erkekler ve kadınlar birbirlerinin kişilikleriyle karşılaşurlar; inançları, idealeri, değerleri gibi. Ayrıca, ayakta kalabilmek için geliştirilmiş belirli davranışlar ve duyguları vardır.

Kutuplaşma düzeyinde, erkek ve kadın olmak hakkında öğrendiklerimiz devreye girer. Bize öğretilen koşullandırmalara göre kadın ve erkek olarak davranırız. Bu düzeyde çok acı vardır. Örneğin erkeklerin duygularını ifade etmesi, zayıflık koşulu ilişkide büyük problem yaratır. Kadınlar için ise güçlerini zekâları ile ifade etmek güvenli değildir, çünkü erkeği kendilerinden aşağı hissettirmek istemezler. Bunlar sadece kadın ve erkek olarak değil, insan olarak kendimizi inkâr etmektir. Rol oynamak, anlamlı karşılaşmalara ve kendimizi keşfetmemize fırsat vermez. Sağlıklı ve saygılı ilişki şart ama çok az yaşanıyor. *Kolektif* seviyede ise, her iki tarafta da daha evvel sözünü ettiğim kuşaklar boyu gelen acı ve ıstırap var. Farkında değiliz ama aramızdaki güven ve saygıyı derinden etkiliyor. Bu üç seviye için sorumluluk almalıyız. Aksi halde sağlıklı ilişki

sınırlı ve tatminsiz kalır. Böyle olunca da, birbirimizi nasıl memnun edeceğimize yoğunlaşacağımıza, birbirimizi nasıl kullanabileceğimize yoğunlaşırız. Sadece ihtiyaçlarımıza yoğunlaşmak uzun vadede kızgınlık yaratır. Bütün bunların farkında olarak, sorumluluk alarak, çabalayarak ilişkide anlam ve derinlik bularak arzu ettiğimiz şifaya kavuşuruz. İlişkide değersizlik, sevlilmeme duyguları ve yaralarımız ortaya çıktığı zaman bunlar iyileşmemiz ve büyümemiz için müthiş fırsatlardır."

Dünya'nın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilen "Awakening of Love - Sevginin/Aşkın Uyanışı" atölyesinde Ariel Milan Karmeli de bu uygulamanın rehberleri arasında. Söleşimizi zihin ve kalbi dönüştüren bu çalışmadan söz ederek bitirdik.

SEVGİNİN / AŞKIN UYANIŞI - İLAHİ AŞK

Aşk kabuldür. Gerçeğimize "evet" demek bir Aşk halidir. Otantik olmak, yani gerçek ve özümüz olabilmek, iyileşmenin en önemli unsurudur.

"Bu çalışma her şeyden önce, bizi kendimize dürüst olmamız için cesaretlendiriyor. Güvenli bir ortamda iyileşmemiz için bir köprü görevi görüyor. Bir şey yokmuş ya da olmamış gibi davrandığımız zaman sadece bir yöne bakıyoruz. Kendimize dürüst ve otantik olarak bakmayı seçersek, olduğumuz yerde kalmayıp güçleniriz. Otantik olmak yani gerçek ve özümüz olabilmek iyileşmenin en önemli unsurudur.

Aşk'ın Uyanışı çalışması Aşk Yolu çalışmasının içinde yer alır. Romantik Aşk'la bir ilgisi yoktur. Bu, evrensel Aşk'la ilgili bir çalışmadır. Aşk kabuldür. Olana "evet" demek Aşk hali-

dir. Aşk Yolu programı, tümüyle kabul süreci etrafında çalışır. Ruhsal bir çalışmadır, anda olma çalışmasıdır. Şimdi olanı, şimdinin gerçeğini kabul etmektir. İşte ancak o zaman, bu durum, bizim için var olan yeni bir duruma dönüşebilir. Olanı kabullenmediğimiz zaman Aşk yoktur.

Grup çalışmasının başında herkes birbirini gözlemliyor, yargılıyor, kendini herkesten ayrı hissediyor. İnsanın kendisini ve başkasını yargılaması -ben ondan iyiyim, o benden iyi- başkalarından ayrı olmaktır. Çalışmada kendimizi anlatan paylaşımlar yaparak, kalbimizi açarak, meditasyonlarla yalnız olmadığımızı hatırlıyoruz. Sınırlarımızın ötesinde, dinlerin ötesinde büyüdü, mistik, ilahi bir şeye ait olma hissi... Aşk hissi. Aşk'ı hatırlıyoruz. Evren ile, Tanrı ile kendi özünle temas halindesin. Bir güç hissediyorsun, orada olduğunu biliyorsun ama dokunamıyorsun. Belki yarın yine hatırlamayacaksın. Hatırlamamız gerek, sadece meditasyon veya dua ile değil, kalbimizi açarak. Kendimizle dürüstçe yüzleşerek; düşünce ve davranış kalıplarımızla, stratejilerimizle, kişiliğimizle dürüstçe yüzleşerek. Bütün bunlar çok çalışma gerektirir. Rollerimizle, statülerimizle kendimizi korumaya alıyoruz. Yalnız değiliz, hep beraberiz biz."

Travmalar deneyimleniyor, ancak geçicidir. İyileştirici güce sahip olan Aşk hep vardı ve var olmaya devam edecek. Aşk, ıstıraplara rağmen yaşamı değerli kılan tek hakikattir.

Terez'in toplama kampında mahkûmlar beste yapmaya devam edebilmişlerse,¹ ve yine bir toplama kampında mahkûmlar mizah yeteneklerini kullanarak gülebilmişlerse,² belki de o ilahi Aşk'ı hissettiklerinden, yalnız olmadıklarını bildiklerinden dolaydır. Olumsuzluklara rağmen, Aşk her yerdedir çünkü. Hava alanlarındaki ayrılıp kavuşmalardır, bir bankta el ele oturan pamuk saçlı bir çifttir, içtenlikle hatırının sorulmasıdır Aşk. Bir yabancı'nın gülümseyerek sana kapıyı tutmasıdır. Gün doğumundadır ve hep oradadır.

Zamansız ve sonsuzdur Aşk. Belki de, Aşk'ın sadece bir sevgiliden 14 Şubat'ta verilen çiçek ve hediyelerden ibaret olmadığını fark edip, olgunlaştığımız andır Aşk. ■

Kaynakça:

www.milankarmeli.com

¹ <http://www.birgun.net/haber-detay/amerika-da-bir-turk-sanatci-renan-koen-136317.html>

² "İnsanın Anlam Arayışı", Viktor E. Frankl, 1946

MULINO
BAKERY CAFE

*Aradığınız herşey
aşkta gizli...*

0212 322 41 36 ■ 0537 016 63 67

Göktürk Merkez Mah.İstanbul Cad. No:7 Göktürk Suite Sitesi Eyüp – İSTANBUL

 mulinobakery

 mulinobakery

Kral Penguen

"Nils Olav"

Kral V. Harald, Nils Olav'ın rütbe töreninde, onun "şövalyelik almak için yeterli gurur ve şerefte" olduğunu söyledi.

Tuğgeneral Sir Nils Olav, İskoçya'da, Edinburgh Hayvanat Bahçesi'nde yaşayan bir kral penguen.

Nils Olav aynı zamanda Kralın muhafız ordusunun başkomutanı olarak addedilen Maskotu! Bu isim - 'Nils Olav' ve ona ilişkin rütbeler, 1972'den bu yana kendinden önceki nesillerden aktarılmış... Bu adın şimdilerdeki taşıyıcısı Nils Olav III.

Ordudaki rolü

Roald Amundsen, Norveçli kâşif, 1911 yılında Güney Kutbuna ulaşan ilk kişi oldu. 1913'te, yeni açılan Edinburgh Hayvanat Bahçesi'ne ilk ziyaretinde ilk kral penguenini hediye etti.

Norveç Kralı'nın Muhafız Kıtası, İskoçya'nın başkentinde her yıl Ağustos ayında düzenlenen Edinburgh Uluslararası Festivali kapsamındaki meydan üzerinde yer alan sanatsal performans ekiplerini ve aynı esnada Edinburgh Askeri Bantlarını ortak bir çalışma çerçevesinde 1961'de ziyaret etti.

Bu ziyaret esnasında Teğmen Nils Egelien, Edinburgh Hayvanat Bahçesi'nin konukları olan penguen kolonisine rastladı.

Norveç Kralı'nın Muhafız Kıtası Teğmen - Nils Egelien 1972'de tekrar Edinburgh'u ziyareti esnasında birliğini, bir pengüene sahip çıkmaya ikna etti.

Böylece penguen, korumacı teğmenin adı Nils Egelien ile Norveç Kralı V. Olav'ın onuruna Nils Olav olarak adlandırıldı.

2008'de şövalyelik payesine layık bulunan Nils Olav, Kral Muhafızlarının birliklerini denetliyor.

Sir Nils'e öncelerinde 'Erbaş', sonra da 1982'de Onbaşı rütbesi verilmişti. Muhafız Kıtası'nın her yılki hayvanat bahçesi ziyareti esnasında rütbesi yükseltildikten kısa bir süre sonra yaşama veda etti. Onun yerini alan Nils Olav II, iki yaşındaki bir yakınıydı. O da 1993 yılında Alaylı Başçavuş rütbesine getirildi.

18 Ağustos 2005'te Başkomutan olarak görevlendirildi.

15 Ağustos 2008'de Muhafız Birliği subayları tarafından ziyaret edilen Nils Şövalyelik payesiyle onurlandırıldı. Bu taltifi Kral Harald V tarafından da onaylandı. Norveç Ordusu'nda bu payeye hak kazanan ilk penguen de oldu!

Şövalyeliği onuruna hayvanat bahçesindeki törende 130 kadar Muhafız Birliği subayı hazır bulunurken Kral'ın yayınladığı bildiri de okundu; yüzlerce davetli de olaya tanık oldu. Norveç Kralı Harald V ise mesajında, bir penguen olarak Nils'in her yönüyle şövalyeliğe hak kazandığını vurguladı.

Nils Olav'ın bronz heykeli

2008 yılında bir ziyaret esnasında, Nils

Olav'ın 120 santimetre boyunda bir bronz heykeli Edinburgh Hayvanat Bahçesi'ne hediye edildi. Heykel, Nils'i Muhafız

Birliği mensubu olarak tanımakta ve kolunda da Birliğine ait bandı taşımakta.

Aynı heykel, Huseby, Oslo'da bulunan Kral'ın Muhafız Birliği binasında da yer almakta. Nils, Norveç'te sürekli olarak Kral'ın Muhafız Birliği'nin Maskot'u olarak anılsa da heykelin önündeki plaket onun Başkomutanlığı'nı anmakta. ■

NİLS OLAV

Cinsi:	Kral Penguen
Cinsiyeti:	Erkek
Aidiyeti:	Norveç
Hizmet:	Norveç Ordusu
Hizmet süresi:	1972 - 1987 (ilk) 1987 - 2008 sonrası (ikinci) 2016 öncesi - şu an (üçüncü)
Rütbesi:	Tuğgeneral, Başkomutan ve Maskot
Birliği:	Majesteleri Kral'ın Muhafız Kıtası

PARİS EKOLÜ'NÜN YAHUDİ RESSAMLARI

L'école Juive de Paris

Özgürlüğün ve demokrasinin beşiği olan

Paris, sanatçılar için her zaman bir çekim merkezi olmuştur.

Halen de şehir, bu cazibesini korumak-

tadır. 1900 - 1940 yılları arasında Paris, eleştirmenlerin ve koleksiyoncuların da desteği ile yoğun sanat eylemlerin sürdüğü ve yenilikçi akımların doğduğu uluslararası bir merkez oldu. Sanatçılar, burada buldukları özgür yaşam ve çalışma ortamı içinde sürekli bir sanatsal alışveriş ve tartışma içindeydiler.

Yirminci asırda, Bulgar asıllı Julius Pascin, İtalyan Modigliani, Rusya'dan Chagall ve Mane-Katz, Krakov'dan Kisling, Litvanya'dan Soutine, Lipchitz, Kremegne ve Kikoine; bütün bu sanatçılar birkaç sene arayla, Paris'e geldiler ve yabancı kökenli bir grup olan "L'école de Paris"ye dâhil oldular. Aslında o tarihlerde, milli bir Yahudi sanattan bahsetmek pek doğru olmaz. Kikoine: "Biz Yahudilerin, İtalyanlar, İspanyollar ve Fransızlar gibi bir resim geleneğimiz yok, bunu ancak zekâmızla elde edebiliriz," demiştir. 19. asra kadar Yahudi sanatının temel öğeleri, 7 kollu şamdan, Şabat mumları ve Tora rulolarından ibaretti. Ancak 1900'lerden sonra Yahudi sanatı, dinî geleneklerini geride bırakıp, asrının estetiğine ayak uydurmaya başlayacaktı. Modigliani ve Pascin gibi Sefarad Yahudilerle, orta Avrupa kökenli Aşkenaz sanatçılar arasında belirgin farklılıklar vardı. Sefarad Yahudiler çok daha açık bir ortamda yaşayıp, kimlik-

Bakst, Chagall, Kikoine, Kisling, Kremegne, Lipchitz, Mane-Katz, Modigliani, Pascin, Pevsner, Soutine, Zadkine

lerini kaybetmeden, buldukları memleketin şartlarına uyum sağlamışlardı. Aşkenaz Yahudiler ise, daha çok kapalı gettolarda

yaşamlarını sürdürmüşlerdi.

Değişik ortamlardan gelen bu sanatçıların Paris'e geliş sebepleri aynıydı: Paris'te yaşamak ve sanatlarını bir Yahudi olarak üretebilmek. O zamanlar St. Petersburg Akademisi'ne Yahudiler kabul edilmiyordu. Yahudi olduğu için Kremegne'nin pasaportu yoktu ve gizlice Alman-Rus sınırını geçerek Paris'e gelmişti. Paris'te sanatçıların hangi din ve milliyete mensup olduğuna bakılmadan serbestçe sanatlarını icra edebildiklerini duymuştu. Onu sonradan Soutine ve Kikoine de takip edecekti.

Fransa'da antisemitizm yok denilemezdi tabii. Dreyfus Olayı bu tarihlerde, gazete manşetlerindediydi. Sanatçılar arasında da çok antisemit vardı; örneğin, Cézanne ve Degas gibi. Degas sanatını takdir etmesine rağmen, Yahudi olan Pissarro ile görüşmek istemiyordu. Yahudiler arasında önemli sanat simsarları ve koleksiyoncular da vardı.

Paris bu sanatçılara, zengin müzeleri ile, eski sanatçı ve entelektüelleri ile, estetik üzerine tartışmaları mümkün kılan kafe kültürü ile adeta bir Ali-Baba mağarası gibi sonsuz, zengin ufuklar açıyordu.

"Smilovitch gibi bir delikte yaşadıkdan sonra Paris gibi bir şehrin mevcudiyetini insan tahayyül bile edemez" diyordu Soutine Chagall'a. "Objelerimi Rusya'dan getirdim, Paris onları ışığa boğdu."

LÉON BAKST

1866'da Rusya'nın Grodno şehrinde doğan Bakst, Çar'ın antisemit politikasından sonra, 1909'da Paris'e yerleşir ve 1924'te ölümüne kadar orada yaşar. 18 Mayıs 1909'da Châtelet Tiyatrosu'nda, "Cleopatra" balesi sahnelenir. O gece müthiş bir alkış alan sanatçı kariyerini bu yönde çizer. Bakst 1910'da Rimsky-Korsakov'un "Şehrazat", daha sonraki senelerde Ravel'in "Daphnis et Chloé" ve Debussy'nin "Bir kır perisinin öğleden sonrası" eserlerinin dekorlarını hazırlayarak şöhretini perçinleştirir.

AMEDEO MODIGLIANI

1884'te İtalya Livorno'da doğar. Fransa ve Venedik'te Akademilerde öğrenimini tamamlar. 1907'de Paris'e gelen Modigliani, Montparnasse'a yerleşir; alkol ve uyuşturucuların eşliğinde L'École de Paris'nin en orijinal resmine imza atar. Ünlü bir heykeltıraş olmak ister, ancak alıcılarının resimlerine talip olması, onu bu düşünden vazgeçtirir. Ama resimlerinde boynu uzayan heykelimsi portreler görülür. Nü'lerinde ise kadın figürü, Güzelliğin veya Eros'un sembolü değil sadece bir bedendir. Sevdiği kişilerin portrelerini yapar. Bunların arasında Picasso ve Kisling de vardır. 35 yaşında ölen Modigliani'nin cenazesini yakın arkadaşı olan Kisling kaldırır. Onun büstünü heykeltıraş Lipchitz'in yardımcılarıyla gerçekleştirir. Mezarı, Paris Pierre Lachaise mezarlığındadır.

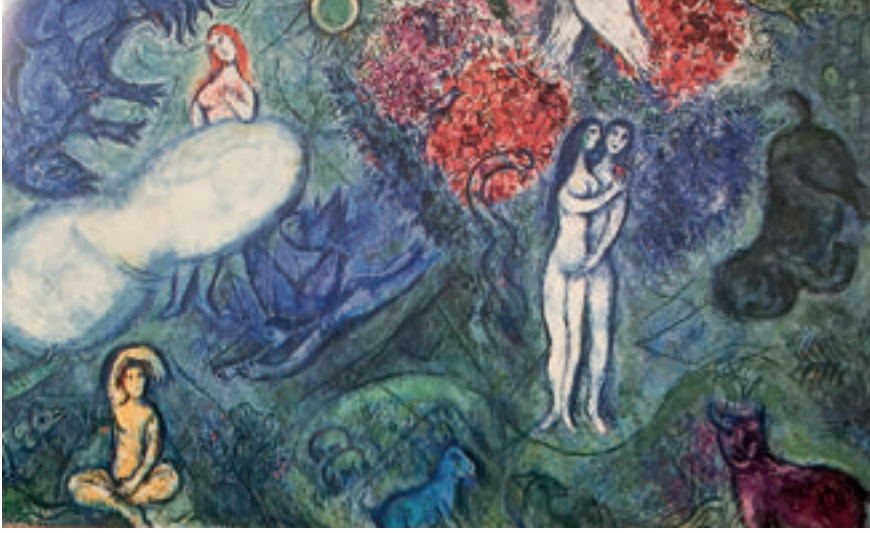
MOISE KISLING

"Çok güzel bir çocukluk geçirdim. Çok mutlu ve neşeli bir insandım. Doğayı, güneşi ve renkleri seviyorum." 1912'de Krakov'dan, iki yanındaki dindar Yahudilerin bıraktığı "papillot"larla Paris'e gelen Kisling kendisiyle ilgili bu açıklamaları yapar. O hayatı seviyor, hayat ta onu seviyordu. Onun için resim yapmak, adeta dinî bir ibadet gibidir. Bütün gece deli gibi içebilir, dağıtabilir ama şövaesine oturunca on iki saat boyunca kımlıdamadan durur. Sanatta ırkçı bir etkiye inanmasa da, "Yahudilerde melankoliye bir meyil var" demekten de geri kalmaz. Eserlerinde hem dünya nimetlerine hem de acılarına karşı bir duygusal bakış vardır. Dünya'daki büyük müzelerin hepsinde onun eserleri mevcuttur.

CHAIM SOUTINE

Eleştirmenler Soutine'in hiçbir geleneğe, hiçbir norma uymayan sanatı için "Resimleri bir hemoraji gibi; sanatçı canını vermeden önce bütün kanını kusuyor adeta" demişlerdir. Resimleri, çekilen acıların, kâbusların bir isyanı, bir çılgınlıktır. Babasının istediği gibi ayakkabı tamircisi olmayı reddeder. Yaşadıkları Smilovitch gettosunda hahamın portresini yapar. Kasap olan hahamın yeğeni, dükkânında asılı etlerin arasında, onu kemeriyle döverek cezalandırır. Skandaldan korkan kasap, okul parasını ödeyerek, onu Vilnius Güzeli Sanatlar Akademisi'ne yollar. 1912'de Paris'e gelen Soutine artık özgürdür. O kasap dükkânında olanları hiç unutmaz. Tablolarındaki kırmızı parçalanmışlıklar hep o hatıraların yansımaları değil midir? Çok duygusal olan Soutine kimi kez birkaç desen çizerken, ilham ateşi ile kısa bir sürede de iki yüz tabloyu bitirdiği de olurmuş.

MARC CHAGALL

1887'de Vitebsk'in Yahudi semtinde doğar. St. Petersburg Akademisinde Léon Bakst, hocası olur. 1910 yılında geldiği Paris'te birçok sanatçı ile tanışır. 1931'de Filistin'e gider ve hazırlayacağı Tevrat resimleri için ilham toplar. New-York ve Paris'teki önemli retrospektif sergilerinden sonra Côte d'Azur'de Vence şehrine yerleşir. En önemli eserleri: Paris'te Opera Garnier, Kudüs'teki Hadassa Hastanesi Vitrayları, Fransa Hükümetine hediye ettiği Nice'teki Chagall Müzesi'nde sergilenen Tevrat resimleridir. 1973'te, Fransa Kültür Bakanı André Malraux'nun himayelerinde açılan müzede yaptığı konuşmasında: "Gençliğimden beri Tevrat'tan çok etkilendim. Şirin en önemli kaynağı olmuştur benim için. Her zaman Sanatta ve Hayatta onun yansımalarını aradım," diyerek Yahudilik bağının ne kadar kuvvetli olduğunu anlatmak istemiştir.

EMMANUEL MANE-KATZ

Hayfa Belediyesi'nin, müzesini açtığı Mane-Katz, 1894'te Rusya'da doğar ve 1913'te öğrenimini tamamlamak için Paris'e gelir. Ailesi onu haham olarak yetiştirmek isterken o hahamların, gettoların, Yahudi geleneklerinin ressamı olmayı seçer. Chagall gibi o da, geldiği "shetl" in resimlerini çizer. Chagall'ın getto betimlemeleri daha çok fantezi kaçan öğelerdir. Mane-Katz'ınkiler ise daha realist ve trajik hatıraların yansımasıdır. Bazı resimlerinde, "Düğün" gibi daha neşeli ve lirik bir atmosfer de görülebilmekte.

JULES PASCIN

Pascin, "Juif errant" - göçebe Yahudi tanımına uyabilecek bir hayat yaşamıştır. Yahudi bir babadan ve İtalyan bir anneden, 1885'te Bulgaristan'da doğan sanatçı, okumak için önce Viyana'ya, sonra Münih'e, oradan da Paris'e gider. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Bulgar uyruklu olduğu için Amerika'ya göç eder ve Amerikan vatandaşlığını alır. 1918'de kendisi gibi ressam olan Hermine David ile evlenir ve Montmartre'taki atölyesinde üretmeye devam eder. Pascin, başarısına rağmen bütün hayatı boyunca huzuru bulamaz. 2 Haziran 1930'da Georges Petit Galerisi'ndeki sergisinin açılışı sırasında, atölyesinde kendini asar.

Paris'e gelerek kendilerini safça bir düşünceyle özgür hisseden sanatçılar, Nazi tehlikesiyle karşı karşıya kalırlar. Kikoine yakasına sarı yıldızı takarken, Kremegne bir çiftlikte çalışarak saklanmak mecburiyetinde kalır. Gestapo tarafından aranan Soutine sürekli yer değiştirir. Chagall, Mane-Katz, Lipchitz, Pascin, Kisling Amerika'ya sığınurlar. Montparnasse'ın seksen ressam ve heykeltıraşının hayatı ölüm kamplarında son bulur. Alman asıllı Yahudi şair Heinrich Heine'nin "Kitapları yakmaya başladık-tan sonra, sıra insanlara gelir" sözleri bir asır sonra gerçek olur. ■

ÇAĞDAŞ SANAT GÖKTÜRK'TE...

istiva
sanat

 [istivasanat](#) [istivasanat](#)

Göktürk Merkez Mh İstanbul Cd Göktürk Suites B Blok K: 1/29 Göktürk - Eyüp - İstanbul
0551 112 18 59 istivasanat@gmail.com

Genco Erkal

“İnsanları etkilemek, biraz sarstmak, düşündürmek, kıskırtmak istiyorum...”

Türk tiyatrosunun hacim kazanması için en büyük rolü (hem hayatta, hem sahnede) oynayan sayılı isimlerin başında geliyor *Genco Erkal*. Popülizme yenik düşmeyen Dostlar Tiyatrosu, kim-ne kadar engel koymaya çalışsa da, dimdik ayakta durmaya devam ediyor. Tıpkı Usta'nın kendisi gibi... Onun için yasaklar, sansürler sanki bir devin önüne konmuş insan yapımı bariyerler gibi. Tüm yaşamına bakınca o bariyerlerin ancak kıymık kadar etkisi olduğunu, asla düşmediğini, kırılmadığını, vazgeçmediğini görmek 'umudun' kendisine ayna tutuyor. Yani hep bir 'çıkış yolu' olabileceğine somut bir gerçeklik yaratıyor. İşte bu duygu da oyunlarının anlarından, seyircinin ruhuna tatlı bir sızıntı ile geçiyor.

Genco Erkal'ın son oyunu olan "Güneşin Sofrasında"nın işi de tam olarak bu diyebilirim. 20. yüzyılın iki büyük yazarını, düşünürünü, dava adamını yani Nâzım Hikmet ile Bertolt Brecht'i bir araya getirdiği "Güneşin Sofrasında", zamansızlığın doruğunda müzikal bir söyleşi ile sahneye çıkıyor.

Usta tiyatrocu Genco Erkal'a oyun boyunca muhteşem sesi ve yorumuyla Tülay Günal eşlik ediyor. Genco Erkal'la, Kenter Tiyatrosu'nda seyircisiyle buluşan Nâzım Hikmet ve Bertolt Brecht'in şiir ve metinlerinden uyarlayıp yönettiği "Güneşin Sofrasında - Nâzım ile Brecht" oyunu hakkında, tiyatrodan ve gelecekte bahsettik. Kurt Weill, Hanns Eisler, Zülfü Livaneli, Fazıl Say, Timur Selçuk, Cem Karaca, Edip Akbayram gibi duayenlerin şarkılarıyla bezenen oyun, her cuma ve cumartesi Kenter Tiyatrosu'nda seyircisi ile buluşuyor.

"Güneşin Sofrasında" oyunu ile tam olarak neyi mesele ediyorsunuz? Hangi zeminde ele alıyorsunuz?

Bu oyunda hayatımı etkileyen, hayranı olduğum, çağımızın iki dev ozanı Nâzım ile Brecht'i bir araya getiriyorum. Meselemiz yaşam, dünyamızın-ülkemizin halleri, savaş-barış, yoksulluk-varsılık, aşk, düşünceleri yüzünden hapiste olma durumu, vatan sevgisi, memleket hasreti... Yani insana özgü olan hemen her şeyi mesele ediyoruz. 50-60 yıl önce yazılmış metinlerin bugün hâlâ güncel olmasına şaşıyoruz. Şiirlerle, şarkılarla, edebi bir kabare oyunu havasında müzikal bir yolculuğa çıkıyoruz.

Oyun fikri nasıl ortaya çıktı? Ne kadar sürede yazdınız?

Bu oyunun ilk biçimi bir Amerika turnesi için tasarlandı. Washington, Chicago ve New York'u kapsayan turnede, caz kulübü salonlarında tek bir piyano eşliğinde sunuldu, büyük ilgi gördü. Bir yıl sonra Kadıköy Lisesi'ndeki Mahmut Muhtar Paşa Konağı bahçesinde bir açık hava tiyatrosu oluşturma projesi için oyun ararken yeniden gündeme geldi. Mekânın özelliklerine göre yeni baştan yazıldı. Müzik eşliği için piyanonun yanı sıra viyolonsel, saksafon, klarnet eklenerek besteler yeniden düzenlendi. Ozanların eserlerine yıllarca verdiğim emekten gelen bir hâkimiyet nedeniyle metnin oluşumu kısa zamanda gerçekleşti. Bir ay yazım, üç hafta provayla oyunu topladık. İnanılmaz bir ilgi gördü. İnsanlar yazın açık havada tiyatro keyfine koştu. Arada yasaklanma gibi tatsız bir deneyim yaşadysak da sonunda tehlikeyi atlattık ve oyunları sürdürdük.

Oyunda Nâzım ve Brecht'in birbirleriyle konuşmasına şahitlik ediyoruz. Bir de siz varsınız; bu isimleri Türkiye'de en çok sizin adınızla yan yana duyuyoruz. Özellikle Nâzım'ı... Bu sevdâ nasıl başladı?

Ben ömrümü bu iki yazara verdim desem fazla abartmış olman sanıyorum. İlk Brecht oyunum Arturo Ui'nin "Önlenebilir Yükselişi"ni 1965 yılında Ankara Sanat Tiyatrosu'nda oynamıştım. Geçen 52 yılda birçok Brecht oyunu sahneledim, uyarladım, oynadım.

Nâzım'a gelince, onunla sahnede ilk buluşmamız 1975 yılındaydı. Ülkemizde ilk şiir-tiyatro denemesi olan "Kerem Gibi"yi Dostlar Tiyatrosu'nda uyarladım, yönettim, oynadım. O gün bugün, Nâzım'la her zaman birlikte yürüdük. Şiirlerinden birçok oyun ürettim, onlar yüzünden yargılandım, yasaklandım, pasaportsuz kaldım.

Gene de bu iki büyük ozanın çektikleri yanında benimki

Genco Erkal ve Tülay Günal

“Köpek balıkları insan olsaydı, küçük balıklar için denizin dibinde sağlam sandıklar yaptırır, içine taze yiyecekler koyar, her zaman taze su bulunmasına dikkat eder, her türlü sağlık önemini alırlardı çünkü sağlıklı ve besili balıkların eti tadı daha lezzetli olur. Köpekbalıkları insan olsaydı, küçük balıklar için okullar olurdu. Küçük balıklar orada köpek balıklarının boğazından nasıl geçeceklerini öğrenirlerdi. Küçük bir balığa, kendini isteyerek feda etmenin en büyük erdem olduğu öğretilirdi orada... Küçük balıkların bir de dinleri olurdu. Bu din küçük balıklara, ancak köpek balıkların karnında gerçek yaşama kavuşabileceklerini öğretirlerdi. Savaşlara da girerlerdi. Ama o savaşa küçük balıkları sürerlerdi. Onlar otururdu ancak savaşı küçük balık yapar. Karşı tarafın balığını öldürene madalya verirlerdi. Köpek balıkları insan olsaydı denizin dibinde de kültürlü ve uygar bir toplum meydana gelirdi.”

hiç kalır. Brecht, Hitler yüzünden ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Yıllarca sürgünde yaşadı. Nâzım ise yaşamının 13 yılını hapse, kalan 12 yılını da sürgünde geçirdi. Vatandaşlıktan atıldı. “Memleketim” diye, diye gurbette öldü.

Nâzım’ın ilk elime geçen kitabını, Kuvayı Milliye’yi okur okumaz ona âşık olmuştum. Bu aşk ilk günkü gücüyle devam ediyor. Fazıl Say’ın Nâzım Oratoryosu gibi eserlerle sürüyor. Onunla öylesine özdeşleştim ki, şiirlerini ben yazmışım gibi hissediyorum.

Oyunun yaratıcısı, yönetmeni ve oyuncusu olarak, bu oyunda en çok hangi kimliğinizi ön planda tutunuz?

Tiyatroda kimlikleri ayıramıyorum. Bir bütün olarak görüyorum. Mekânın tasarımından başlayarak bütün öğeler birbirini tamamlayarak oluşturuyor oyunu. Ama oyun bir kere yaratıldıktan sonra her gece en büyük keyif oyunculuk elbet. Seyirciyle sarmaş dolaş ozanların dizelerini paylaşmak, birlikte soluk alıp vermek, birlikte hüzünlenmek, öfkelenmek, gülüp eğlenmek, başka hiçbir sanat olayında insandan insana bu dolaysız buluşma yoktur. Benim tiyatroya olan tutkumun nedeni de budur.

Brecht ve Nâzım eserlerinde kimleri işaret etmekte, sorumluluğu, sorumluları, nerede aramakta?

Her iki yazar da hep ezilenden yana olmuş, zorbaları eleştirmiş, barışı savunmuş, savaşı, sömürsüz, insana yaraşır bir düzeni özlemiştir. İnsanların özgürlüğüne karşı çıkan, onları ezenler hep hedefte olmuştur. Bunun yanısıra insanın kendi kaderine sahip çıkması, hakları için mücadele etmesi gerektiğini söylerler. Toplumda bozuk bir şeyler varsa bunu gene insanlar düzeltecektir. Onun için harekete geçmek gerekir, oturduğumuz yerden şikayet etmekle hiçbir sonuç alamayız.

Genco Erkal olarak siz oyunları ele alırken hangi çerçeveden yaklaşıyorsunuz?

Ben ülkemizin, dünyamızın, çağımızın önemli saydığımız sorunlarına değinen, üstünde düşünmeye, tartışmaya geçecek konuları gündeme getiren oyunları sunmaya çalışıyorum. İnsanları etkilemek, biraz sarsmak, düşündürmek, kıskırtmak istiyorum. Bunun yanısıra elbet eğlendirmek, bir de özellikle günümüzün biraz karanlık politik ortamında moral vermek, umut aşlamak, direnme gücü oluşturmak istiyorum.

Oyunda ‘özgürlük, insanlık ve barış’ temelinde insani değerlerin yeniden ayağa kalktığını izliyorsunuz. Nâzım’ın şiirleri, Brecht’in oyunlarından bölümler tekrar umut verdi... Umudu besleyen tüm sebepleri tekrar izlemek terapi gibi oldu. Seyircilerden nasıl dönüşler alıyorsunuz?

Aynen dediğiniz gibi. Oyundan sonra insanlar gelip, “Oyun bize ilaç gibi geldi, size bir sarılabilir miyim” diyorlar, işte o zaman dünyalar benim oluyor. Hele bunları söyleyen pırıl pırıl üniversiteli gençlerse, ki bu yakında gençler bizim oyunlara akın akın geliyor; ne mutlu, o zaman umutsuzluğu silkinip atmalıyız üstümüzden diyorum. Umut gençlerde. ■

*Oyuncu, yazar.

Engin Cezzar'ı uğurlarken

“Sanatkâr, toplumda uzun mücadele ve gayretlerden sonra alnında ışığı ilk hissedenden insandır.”

Mustafa Kemal Atatürk

Türk tiyatrosuna yıllarca emek vermiş, usta oyuncu ve yönetmen Engin Cezzar, geçirdiği kalp krizi sonucu 82 yaşında yaşama veda etti.

“Benim hayatım hep dönüm noktalarından oluşuyor sanki...” diyor bir röportajında, “en önemlisi de Türkiye’deki tiyatro yaşamına ‘Hamlet’ ile başlamam...”

Henüz 24 yaşındaydı Hamlet’i oynadığında Engin Cezzar ve dünyada bu rolü canlandıran en genç oyuncuydu.

Tiyatro sevgisi, ortaöğrenimini sürdürdüğü İstanbul’daki Robert Kolej’de başladı. ABD’deki Yale Üniversitesi Tiyatro Bölümü’ne girerek 1957’ye kadar orada öğrenimine devam etti. 1957- 1959 yılları arasında ünlü Actors’ Studio tiyatro okulunda Lee Strasberg’in öğrencisiydi. 1958’de Piscator Workshop tiyatrosunda dünya prömiyeri yaptı ve Kafka’nın “Mezar Bekçisi” oyununda başrol oynadı.

10 - 15 yıl başarılı oyunlar çıkardıktan sonra o korkunç bir krize yenik düşüp tiyatrodan uzak kaldı. Ondan sonra yeniden başladı. Oyunun 169 kez tekrarlanmasıyla Hamlet rolünü en uzun süre oynayan oyuncularından biri oldu Cezzar. 1962’de tiyatro sanatçısı Gülriz Sururi’yle evlendi. Aynı yıl Sururi’yle birlikte Küçük Sahne’de kendi topluluklarını kurdular. Orada sayısız oyun sahneye koydu, birçoğunda da başrolü üstlendi. Ayrıca Dormen Tiyatrosu, Devekuşu Kabare, İstanbul Devlet Tiyatrosu, Antalya Devlet Tiyatrosu’nda çalıştı... 2011 yılında felç geçiren Engin Cezzar, yatağa bağlı olarak yaşıyordu. ■

“Öyle bir Hamlet ki, benim naçizane görüşümle Laurence Olivier’lerle filan âşık atabilir.”

ATILLA DORSAY

“Engin Cezzar olmak ya da olmamak diyen adam benim için hep olacak. Tiyatromuz Hamlet’i, Keşanlı’yı, Düşenin Dostu’nu unutmayacak...”

NEDİM SABAN

“Hey gidi koca Engin, hey!

Yıllarca karşılıklı oynadım. Beraber tiyatrodaki ortaklık yaptık. Hem meslektaşımıdır, hem de önem verdiğim ustalarımın birisidir. Çok üzüldüm yani, çok çok! Büyük bir kayıp... Türk tiyatrosunda çok önemli bir imzası vardır. Kendi üslubu olan bir oyuncu ve yönetmendi. Bütün tiyatro severlerin, bütün sanattan, aydınlıktan yana olanların başı sağ olsun.”

ALİ POYRAZOĞLU

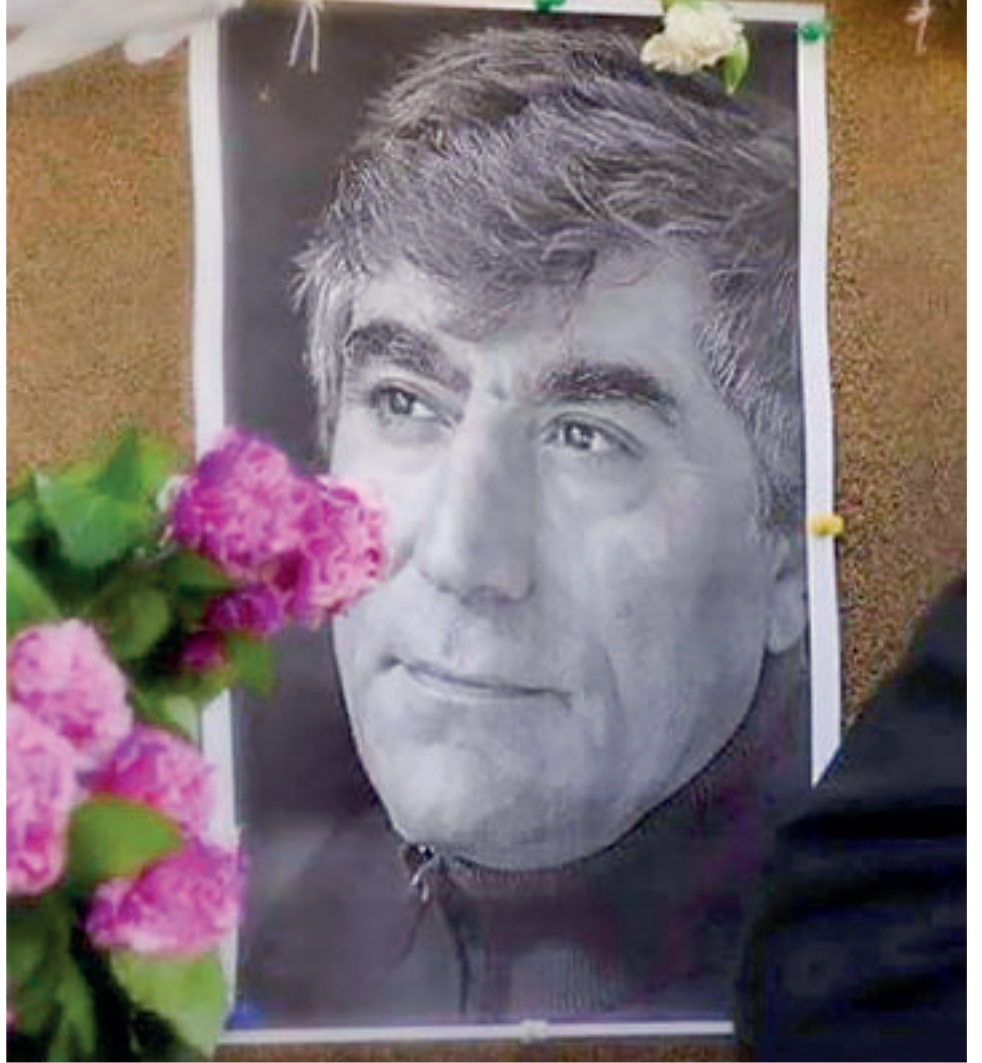
Hrant Dink, "Biliyorum bu ülkede güvercinlere dokunulmaz," dediği hafta, bundan tam on yıl önce, 19 Ocak 2007 tarihinde hain bir saldırıyla katledilmişti. O gün okuldan eve döndüğümde, onu kanlar içinde gazetesi Agos'un önünde yatarken gördüğümde öldüğünü kabullenmemiştim. Cemal Süreya'nın dizelerindeki gibi, bir güvercinin uçuşunu bölüşeceğimiz aklıma gelmemişti. Geçen on yıl zarfında bu ülkede sadece güvercinlerin değil doğruluğun, merhametin, adaletin, barışın hatta çocukların da vurulabildiğine tanık olacağımız da...

Bu sene 19 Ocak'ta, diğer senelere kıyasla çok kalabalık değildik Agos'un önünde. Yine de tüm bu tanıklıklardan sonra dahi her şeyi göze alarak Hrant Dink'i anmaya gelmiş insanlar vardı. Neydi o insanları oraya getiren? Rakel Dink'in, "Gelin, bu ülkede güvercin tedirginliğini birlikte kaldıralım," çağrısı mı? Yoksa, Hrant Dink'in yaşadığı sürece anlattığı hikâyeler sayesinde insanların yüz yıl sonra ilk defa Ermeni halkıyla empati kurabilmeyi başarması mıydı, bilemiyorum. İnsanların duruşlarında, birbirlerine bakışlarında bir kardeşlik özlemini görabiliyordum. Birbirlerine Bachmann'ın şu dizelerini sessizce haykırdıklarını duyar gibiydim.

*"Sevgili kardeşim, ne zaman bir sal yapacağız kendimize
Ve yelken açacağız gökyüzünden
aşağıya?
Yakında bu yük çok ağır gelecek, sevgili
kardeşim
Ve batacağız uçurumlara." ¹*

Hafif çiseleyen yağmur, gökyüzünde koşuşturan kara bulutlar, çatılara konup kalkan sığırık sürüleri eşik ediyordu bu sessiz çığlığa. Şişli'den Taksim'e doğru uzanan, Hrant Dink'in kim bilir kaç kez yürüdüğü bu cadde de eşlik ediyordu bu çığlığa. İnsanlar o gün oraya, yağmura ve soğuğa rağmen kardeşlerini anmaya

Hrant Dink'i anarken

gelmişti. Tıpkı Rakel Dink'in söylediği gibi...

*"Tanrı'yı seviyorum deyip de
kardeşinden nefret eden yalancıdır.
Çünkü gördüğü kardeşini sevmeyen,
görmediği Tanrı'yı sevmez." ²*

Umarım Rakel Dink'in bu çağrısı ansızın karşılaştığımız şafak vaktinde, günbatımlarında sokaklarımıza düşen gölgelerde, çatılarımızı ıslatan ikinci yağmurlarında, okul yolunda kır çiçekleri gibi açmış çocuklarda karşılık bulur. Tıpkı Edip Cansever'in şiirindeki gibi...

*... "Ve ansızın dünyamızı göreceğiz bir
sabah
Göreceğiz ki,
Biz dünyamızı gerçekten görmemişiz
daha
Geceyi, gündüzü, yıldızları
Görmemişiz hiç
Tanışmaya komamışlar bizi güzelim
dünyamızla." ... ³ ■*

Kaynakça:

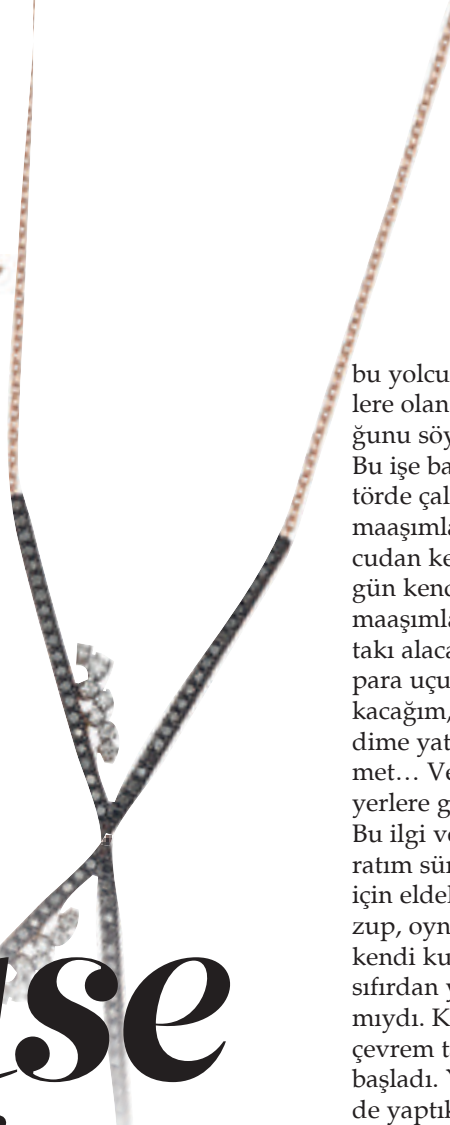
¹ "Sıfırın Eksisi"; Şiir; Ingeborg Bachmann

² İncil, 1 Yuhanna 4:20

³ "Gül Kokuyorsun"; Şiir; Edip Cansever

*Özgün ve zarif
tasarımlar...*

Tasarımcı Cesi Menase ile takı üzerine...

Tasarımın giderek önem kazandığı günümüzde Mago Jewelry, mücevhere kattığı eşsiz bakış açısı ile fark yaratıyor. Mücevherde kişiye özel tasarım şansı da sunan Mago ile, dileyen sevdiğinin yüzünü, ona özel hazırlanan bir takı ile güldürmenin ayrıcalığını yaşıyor.

Cesi Menase ve Eli Roziya ortaklığında hayata geçirilen Mago Jewelry hem şıklığından asla vazgeçmeyen tarz kadınların, hem de kadını mutlu etmekten keyif alan eşlerin, sevgililerin yüzlerini güldürüyor.

Mago'nun hayata gelişi... Takı merakınızı, yolculuğunuzu anlatır mısınız bize?

Takı merakım kendimi bildim bileli var. Özellikle de yüzük; sürekli kullandığım, takmaktan çok hoşlandığım bir aksesuardı her zaman. Dolayısı ile

bu yolculuğun başlamasında yüzüklere olan merakımın ön planda olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bu işe başlamadan önce farklı bir sektörde çalışıyordum. Hiç unutmam ilk maaşımla Nişantaşı'nda bir kuyumcudan kendime bir kolye almıştım. O gün kendime bir söz vermiştim; her maaşımla kendime küçük bile olsa bir takı alacaktım. Böylece kazandığım para uçup gitmeyecek, bayılarak takacağım, kullanacağım şekilde kendime yatırım yapmış olacaktım. Kısmet... Verdiğim söz beni bambaşka yerlere götürdü.

Bu ilgi ve merak önce, kendime yaratım sürecine yöneltti beni. Kendim için eldeki takıları değiştirmek, bozup, oynamak ya da doğrudan yine kendi kullanımına yönelik baştan, sıfırdan yaratmak, yolculuğun ilk adımıydı. Kendim için yarattığım takılar, çevrem tarafından çok beğenilmeye başladı. Yakın arkadaşlarımdan biri de yaptıklarımı beğenince, beni eşi Eli Roziya ile bir araya getirdi. Eli, uzun zamandır pırlanta sektörü içinde varlığını sürdüren, bu konuda oldukça tecrübeli biridir. Hali hazırda da 30 senelik bir pırlanta şirketinin ortağı. Kısaca neden olmasın, neden beraber bir oluşuma girmeyelim dedik ve böylece şimdiki ortaklığımızın, markamızın temellerini atmış olduk. Tam üç yıl önce bu şekilde başladı macera. O zamandan beri de üretim ve yaratım sürecinin birebir içerisindeyim. İşin mutfağında olmaya bayılıyorum.

Marka isminizden bahseder misiniz? Ne demek Mago ve nasıl buldunuz bu ismi?

Kişisel gelişim süreçlerim, yıldızlar, astroloji hayatımın hep içerisinde. Dolayısı ile markaya vereceğimiz ismin yolumuzu ne kadar fazla etkileyebileceğini biliyorum; ya da böyle inanıyorum diyelim.

"Farkında" olmayı seçerek yaşarım; bu sebeple markamızın ismi de gideceği yolun, varacağı noktanın "farkında" olmalıydı.

Ablam İtalya'da yaşıyor. Yaptığımız fikir alışverişlerinden birinde "Mago" ismini o önerdi bana. Mago, İtalyanca 'büyü', 'sihir' demek. Tamamen içimizdeki kıvılcım, etrafımıza saçtığımız ışık, büyü anlamına sahip bir kelime. Böylece ismimize karar vermiş

olduk. İstedim ki duyanda da, satın alanda da, etkileşime girende de kelimenin anlamında olduğu gibi bir etki yaratalım; büyüleyelim.

Mago Jewelry olarak, mücevher sizin için ne ifade ediyor? Ya da bir kadın için ne ifade etmeli?

Mücevher bir kadının tamamlayıcısıdır. Aynı zamanda iç dünyasını en kolay şekilde dışa vurma biçimidir. Karakteri ile ilgili ipuçları verir. Jest ve mimiklerini güçlendirir. Dolayısı ile olmazsa olmazdır. Mago Jewelry olarak kasada saklanan, unutulmuş, mücevherlerden değil, bir kadının yaşamına ışık saçan en parlak, en şık ve tarz detay olmaktan yanayız. Hepimizin hayatı ister istemez moda'yı takip etmekle ve ona ayak uydurmaya çalışmakla geçiyor. Kıyafetten ayakkabıya, çantadan telefona kadar bu böyle diyebiliriz. Böyle bir dünyada mücevherlerimiz aslında bizim için en özel, en kıymetli parçalar. Düşünsenize vücudunuzun bir uzvu adeta... Sürekli üzerinizde taşıyorsunuz.

Mücevher alırken bir kadın nelere dikkat etmeli?

Mago Jewelry olarak; tüm koleksiyonlarımızı en iyi kalite pırlantalar, değerli ve yarı değerli taşlar ile altını harmanlayarak hazırlıyoruz. Tam da bu sebeple, mücevher bir kadının geleceğe en şık ve bu yüzden de en akıllı yatırımıdır, diyebiliriz aslında... Tasarımın giderek önem kazandığı günümüzde, satın aldığımız mücevherlerin kullanılabilir ürünler olmasına dikkat etmeliyiz. Daha önce de bahsettiğim gibi mücevherleri kasada saklamak, yer yer onun oradaki varlığını unutmak bana çok doğru gelmiyor. İnsan yaşadığı her anın keyfini doyasıya yaşamalı; çünkü her an çok değerli. Dolayısı ile evet mücevher bir yatırım ama kullanılabilir bir yatırım. Takmak için özel günler beklenmemeli sadece. Tüm bunların yanı sıra, mücevher seçiminde karakter özellikleri, yaşam tarzı, giyim stili ve hatta fiziksel özellikler dâhil, göz önünde bulundurulması gereken birçok nokta var. Bizimle iletişime geçene, takı almayı arzu edenlere, bilgim ve zevkim dâhilinde takı danışmanlığı da veriyorum. Kişiye

neyin en çok yakışacağına, vurgulanması gereken özelliklere bakıp, son kararı yine beraber veriyoruz.

İlham kaynaklarınız neler? Bunları ne şekilde dâhil ediyorsunuz tasarımlarınıza?

İlham kaynağım başlı başına hayatın ta kendisi!

Yaşamımın her anında, her alanında bana ilham verebilecek anlara sıkı sıkı tutunuyorum, anılar biriktiriyorum. Bu da beni hep yeniyeye, farklılığa itiyor.

Doğa zaten başlı başına bir ilham kaynağı. Ayrıca sürprizlerle dolu... Taşlar, renkler ve bunların enerjileri kendimi bildim bileli ruhumu besler. İşin içine hayaller de girince ortaya herkes için farklı, herkes için farklı hikâyesi olan tasarımlar çıkıyor.

Örneğin 'Gipsy' koleksiyonumuzu yaratırken, kadının içinde barındırdığı özgür ve hatta biraz da çılgın ruh-tan esinlenirken, 'Rough' koleksiyonumuzda ise doğadan, saflığından gücünden etkilendim.

Yine kadından, gücünden, hayata kattığı candan, renkten esinlenerek yarattığım bir diğer koleksiyonumuz 'Reborn' da benim için oldukça özeldir. Yıldızlar, samanyolu, uzay, sonsuzluk gibi şeylerden esinlendiğim 'Galaxy' koleksiyonumuz da oldukça fazla beğeniliyor.

Nerede bulabiliriz Mago'yu?

Nuruosmaniye'de atölyemiz var; ancak, randevu sistemiyle çalışıyoruz. Gelmek isteyen öncelikle bizimle iletişime geçmeli. Bunun haricinde ürünlerimizin bir kısmını, lidyana.com'da da bulabilirsiniz. İzmir'de ve Çeşme'de bulunan Designer of Oz'da, Ankara'da S9 Boutique'de de tasarımlarımızın bir kısmı mevcut. Midnight Express İstanbul, bir diğer farklı satış noktamız. Sosyal medyayı aktif kullanıyoruz. Ürünlerimizi görmek isteyenler için iyi bir kanal; özellikle de Instagram. Dileyen bizimle birebir iletişime geçebilir, karşılıklı rahat edeceğimiz herhangi bir yerde de görüşebiliriz. Amerika'da da satış yaptığımız bir kanalımız da var. ■

MERCEK

İra ALMOZLİNOS

En seksi büyükbaba **Deshun Wang**

*Potansiyelinizin farkında mısınız?
Hayallerinizi gerçekleştirmek için geç
kaldığımızı mı düşünüyorsunuz?
Yok, hayır... Hiçbir şey için geç
kalmadınız...*

Deshun Wang 80 yaşında delikanlı... Hayallere ve hedeflere herhangi bir yaşta ve herhangi bir zamanda ulaşılabileceğini kanıtıyor. Genç yaşında sadece tiyatro oyunculuğu yapmış. Onun dışında her şeye bizim anlayışımıza göre geç kalmış...

"Ben Deshun Wang, Bana 'Ateşli dede' diyenler var, dahası sosyal medyada sansasyon yarattığımı söyleyenler de oldu.

Bugünlere gelmek hiç de kolay olmadı. Ömrüme 24 yılını tiyatro oyuncusu olarak geçirdikten sonra 60 yıl kadar çalıştım.

44 yaşında İngilizce öğrendim.

49 yaşında kendi pantomim grubumu kurdum sonra Pekin avarası olmak üzere Pekin'e gittiğimde ismimin kimse için bir anlamı yoktu. Her şeye sıfırdan başladım.

50 yaşında ilk olarak jimnastik salonuna adım attım. Vücudumu geliştirmek için çalıştım.

57 yaşında sahnelere geri döndüm ve "canlı heykel" diye isimlendirdiğim benzersiz bir sanat tarzı yarattım.

70 yaşına geldiğimde bedenim üzerindeki çalışmalarımı derinleştirdim.

79 yaşında ilk kez podyuma çıktım.

Şimdi yaşı 80 ve içimde eksik kalan şeyler olduğunu hissediyorum.

Halen tamamlamam gereken hayallerim var."

Tramvay makinistliğinden mankenliğe giden yol...

Kendi anlatımıyla yaşamını özetleyen Deshun Wang 1936 yılında Shen Yang şehrinde, 9 çocuklu, aççılık yaparak hayatını kazanan bir babanın ve ev hanımı bir annenin oğlu olarak dünyaya gelir. 14 yaşındayken Komünist Parti iktidara geçtikten sonra 1949'da hayata tramvay şoförü olarak çalışarak başlar.

O yıllarda bile şarkı söylemeyi, rol yapmayı, müzik aleti çalmayı çok sevdiğini söyler. Shen Yang Çalışanları Kültür Sarayı'nda bedava şan derslerine, oyunculuk ve dans derslerine katılır. Daha sonra çalıştığı askeri fabrikada kendi sanat grubunu kurar. Bu grup ara sıra ordu mensuplarını eğlendirir.

Daha sonra radyoda, tiyatrodan ve sinemada çalışan Wang, kendi pantomim grubunu kurar. Pantomim sanatı, ona model eğitmenliği yolunu açar. 1980'de Pekin moda okulunda, manken eğitmeni olur. Çin'in Kuzeydoğu şehirlerinden Changchun'da, Çin'de ilk moda gösterisini sahneye koyar.

1982 yılında Çinlilerin çok demode giyindiğini düşünen Wang, şehrin en büyük mağazasına gidip ona en iyi giysilerini vermelerini ve defile yapacağını söyler. Siyah, beyaz, gri ve mavi tonlarından ve askeri üniformalarından vazgeçemeyen sıradan Çinlilerin arasında bir moda anlayışı yaratmak istediğini söyleyen Wang, iddiasını sürdürerek bir mayo defilesi düzenler. İşin başında sahnede mayo ile gözükmemek isteyen Çinli genç kızlar, Wang'ın ısrarıyla podyuma çıkmayı kabul eder.

Ancak, 49 yaşına bastığında Deshun Wang işsiz, parasız olarak Çin'in kültür merkezi Pekin'e gider. Ne bir evi, ne bir arabası, ne yatacak bir yeri, ne de parası vardır. Kendine çıkış arayan bir sokak serserisi gibi sokaklarda yatar.

57 yaşında, kendine özgü "Yaşayan heykeller" sanatını yaratır. Çıplak vücudunu metalik boya ile boyayarak August Rodin'in heykeli olarak gösteriler düzenler. Bu fikir 48 yaşındaki eşi Zhao Aijuan'dan gelir. 1993'te Pekin'deki ilk gösterisinin ardından, seksi görüntüsünden rahatsız olan

yetkililer, onun halka açık yerlerde gösteri yapmasını engellemeye, özel gösteriler düzenler.

O yıllarda bir sanatçı Wang'ın, vücut güzelliğinin ruhuna yansıdığını ve Rodin'in heykellerini canlandırdığını söyler. İçten gelen bir yaşam gücüyle, 50 yaşında jimnastik salonuyla tanışan Wang vücut çalışmaktadır. Bir röportajında "Doğa yaşını belirler, ancak sen kendi ruh halini belirlersin," der.

67 yaşında, Wang sinema oyunculuğuna geçer. "The Forbidden Kingdom", "Dedective Dee" gibi Türkiye'de de tanınan büyük yapımlarda rol alır.

70 yaşlarında spor antrenmanlarını artırır. Günde 4 saat vücut çalışan Wang her sabah disiplinli bir şekilde gazete ve kitap okuduktan sonra öğleden sonralarını spora ayırır. Çocukluk çağından başlamak üzere atletik bir vücuda sahip olan ve yüzmeyi seven Wang bugün halen günde 700-800 metre yüzüyor. Beslenmesine son derece özen gösteriyor. Wang, canı ne istiyorsa yemesine rağmen içkisini azalttı. Kendi deyimiyle, bugünlerine varmak için 60 yıl çalıştı.

İki çocuk ve bir torun sahibi olan Deshun Wang'ın canlı hayal gücü, ailesinde devam ediyor. Kızı moda defilelerinde ödüllü bir DJ. Kızının müzik kompozitörlüğü yaptığı bir defile için organizatör, yaşlı bir erkek ararken, cep telefonunda kızın babasına ait fotoğrafı fark eder ve hemen kim olduğunu öğrenmek ister. O fotoğraf, yönetim başkanına kadar ulaştırılır. Resmi gören kadın başkan Joe Kuo, şaşkınlıkla haykırır: Resimdeki adam 30 kadar yıl öncesinde kendisinin model eğitimiydi! Bu vesile ile 79 yaşındayken Wang, ilk kez kuzeydoğu Çinli bir firmanın pamuklu ceket tasarımı için manken olarak podyuma çıkar.

Kısa bir süre öncelerinde, yaşlı bir adamı kim model olarak görmek ister diye düşünmüş olan Wang, tasarımcının talebi doğrultusunda sahneye üstü çıplak çıkar. Yarı çıplak vücuduyla podyuma çıktığında "en seksi büyükbaba" olarak dünyaya adını duyurur.

"Büyükbaba benim idolüm..." diyenlerin sayısı gün geçtikçe artıyor.

Deshun Wang bugün hala hayal kuruyor... Golf oynamayı ve buz pateni kaymayı başardı. Bu yaşlı delikanlı, şimdilerde ise paraşütle atlamak istiyor... Mottosu da şöyle olsa gerek: Herkes istediği kadar yaşamını değiştirebilir... Önemli olan bir amacı olması, insanın! Kafan sağlıklıysa, ne yaptığını biliyorsun demektir. ■

Manisa'dan Amerika'ya Uzanan Bir Vefa Hikâyesi:

“Moris Şinasi

Milletlerarası Çocuk Hastanesi”

Türkiye toprakları ilginç ve önemli isimleri içinde barındırmış bir coğrafya. Eğer kişi, geçmişe meraklı değilse, araştırıp inceleme gibi bir tutkusu ya da buna ayıracak zamanı yoksa bu isimlerden pek çoğuna tesadüf etmesi zor. Hele de bu isimler 20. yüzyıl başlarından itibaren tesis edilmeye çalışılan ulus-devlet ideolojisinin dışına çıkıyorsa, ezber bozuyorsa haklarında malumat sahibi olmak daha da zor. I. Dünya Savaşı'nı finanse eden en büyük silah tüccarlarından olan Basil Zaharoff'un Muğla ile olan irtibatını, dünya petrol şirketlerinin bir dönem göz bebeği olan Kalust Gülsenkyan'ın Kayseri ve Bağlarbaşı ile olan ilişkisini, ünlü yönetmen Elia Kazan'ın Kayseri ile Amerikalı ünlü yazar William Saroyan'ın Bitlis'le olan bağını çıkarsamak, böylesi bir ortamda daha da zorlaşıyor. Anadolu'dan yola çıkarak önemli bir servetin sahibi olan bir diğer kişi de Manisalı Moris Şinasi'dir.

Moris Şinasi 1855'te Manisa'da doğmuş. Tam adı Moris Eşkenazi. Naim Gülerüz'ün Moris Bey'in kızı Altina Hanım'dan aldığı bilgiye göre Amerika'ya göç ettiğinde yerel yetkililer “Eşkenazi” ibaresini “Şinasi” olarak zikredince, kendisi de bu kullanımı benimsemiş. Ancak Milliyet gazetesinde yer alan bir habere göre Şinasi ismi, kendisini küçük yaşlarda yakalandığı kuşpalazı hastalığından kurtaran Manisa Devlet Hastanesi'ndeki doktorun adıdır. Gelgelelim Naim Gülerüz isim hakkındaki bilgiyi Moris Şinasi'nin kızından aldığı için, zannımca ilk bilginin doğruluğunu kabul etmek gerekir. Dört çocuklu bir Sefarad ailesinin üyesi olan Moris'in hayatı zorluklarla geçer. Ergenliğe geçiş devresinde kuşpalazına yakalanır ve yukarıda da belirttiğim üzere Manisa Devlet Hastanesi'nde tedavi görür. İhtimal ki, bu durumun da etkisiyle ciddi bir servet sahibi olduktan sonra doğduğu şehre bir hastane hediye etmesi, yaşadığı bu süreçle doğrudan orantılıdır. Başından geçen zorlukların

bir sonucu olarak eğitim göremez ve çok erken bir yaşta çalışmak zorunda kalır. Hatta ilerleyen yıllarda kendisine iltifat olsun diye “Okumadan bu kadar büyük bir zenginlik edindiniz. Bir de okusaydınız ne olurdu?” diye sonralara “Cemaat bünyesinde bir kâtip” diye cevap verecektir. Evvela Manisa'daki Yahudi mezarlığında bir bekçilik işi bulur. Ancak okuma yazması olmadığından mezarlık kayıtlarına bakamamakta ve ziyarete gelen kişilere yardımcı olamamaktadır. Haliyle bu işi uzun süre götüremez ve gelen şikâyetler üzerine işinden olur. 19. yüzyılın son çeyreği ve 20. yüzyılın başları, hayatına yeni bir yön vermek isteyen ve Amerikan rüyasından pay almayı arzulayan pek çok gencin rotasını Birleşik Devletler'e çevirdiği bir dönemdir. İşte bundan sonra Moris Şinasi'nin hayatı, Elia Kazan'ın “Amerika Amerika” filmindeki başkarakter Stavro'nun ya da Muğlalı Basil Zaharoff'un hayat hikâyesi ile paralel bir hal alır. Genç Moris, kaçak yollardan Amerika'ya gitmek üzere limandaki bir gemiye gizlice biner. Gelgelelim geminin rotası

Moris Şinasi

Mısır'a doğrudur. İskenderiye'de bir süre hamallık yapan Moris, burada bir Rum tütün tacirinin yanında çalışır ve onun güvenini kazanır. İhtimal ki, bir kısmı kendi biriktirdiği, bir kısmı ise Rum tacirden borç olarak aldığı parayla, yarım kalmış Amerika hayalini hayata geçirmek için Yeni Dünya'nın yolunu tutar.

Moris Şinasi'nin bu yeni diyarda hayatını değiştiren gelişme belki de 1893 Şikago Fuarı'nda tanıtımını yaptığı sigara sarma makinesidir. Sonrasında Anadolu tütününü Amerikan piyasasında satmaya başlar. Bu konuda da hayli başarılı olur. Öyle ki, Manisa Yahudileri üzerine bir monografi kaleme alan Halil Erdemir, Moris Şinasi'nin ölümünün ardından Amerikan gazetelerinin onu "Türk tütününü Amerika'ya tanıtan kişi olarak" zikrettiklerini belirtir. İşlerinin büyümesi üzerine Manisa'da bulunan kardeşlerinden Solomon'u Amerika'ya getirtir ve "Schinasi Brothers" adıyla bir şirket kurar. Bu şirket bünyesinde tesis ettiği fabrikada çalışmak için de, doğduğu şehirden pek çok Yahudi'yi Amerika'ya getirtip istihdam eder. Hâsılı Moris Şinasi, doğduğu şehre her açıdan faydası dokunan bir iş adamı olacaktır. Belki de bundan dolayı 1906'da Sultan 2. Abdülhamid tarafından dördüncü dereceden Mecidiye nişanı ile taltif edilir. Ancak nişanın asıl verilme nedeni, Osmanlı tütününün Amerikan piyasasında tanıtımına yaptığı katkı sebebiyledir. Moris Şinasi'nin, yakınında bulunan kişilerin de Osmanlı ülkesinden olmasına özellikle dikkat ettiği bilinir. Mesela bir dönem şoförlüğünü yapan kişi, Hamdi adında Müslüman bir Osmanlı Türküdür. 20. yüzyılın en önemli petrol zenginleri arasında yer alan ve köken olarak Kayserili olan Kalust Gülbenkyan'ın da benzeri şekilde aşçısını Kayseri'den getirterek bu yörenin yemeklerini yemekten keyif aldığı, bazı çalışmalarda kayıtlıdır.

Gerek geçirdiği zorlu yaşam şartları ve gerekse de işine olan düşkünlüğü Moris Şinasi'nin evlenmesini geciktirir. 48 yaşında iken, henüz 16 yaşında ve aslen Selanikli olan Laurette ile

evlenir. Bu evlilikten üç kızı doğacaktır. Kardeşi Salomon'un oğlu olan yeğeni Leon'u da evladı gibi sevdiği bilinir.

1916 yılında, Moris Şinasi aktif iş hayatından çekilmeye karar verir. Elindeki fabrikayı da 3,5 milyon dolara American Tobacco şirketine satar. 1929'da öldüğünde geride yaklaşık 5 milyon dolarlık bir servet bıraktığı tahmin edilmektedir. Bu servetin önemli bir kısmının hayır işleri için harcanmasını vasiyet eder. Hayır yapılacak müesseseleri ise daha ziyade hastaneler olarak belirler. Amerika'da pek çok hastaneye ciddi fonlar bağışladığı bilinir. Bunların bir kısmı da kadın ve çocuk hastaneleridir.

Servetinin 1 milyon dolarlık kısmını ise, doğduğu şehre modern bir hastane yapımı için ayırır. Ancak bu tesisin yapım aşamasını göremez. 1929'da, 74 yaşında iken hayata gözlerini yumar. Bunun üzerine hastanenin yapım işleri ile eşi Laurette ilgilenecektir. Türkiye'ye gelen ve dönemin Sağlık Bakanı Dr. Refik Saydam ile görüşen Laurette Şinasi, bir

"Dört çocuklu bir Sefarad ailesinin üyesi olan Moris'in hayatı zorluklarla geçer. Ergenliğe geçiş devresinde kuşpalazına yakalanır ve Manisa Devlet Hastanesi'nde tedavi görür."

anlaşmaya vararak eşinin arzusunu hayata geçirecektir. Bu süreçte hükümet kanadı da hastanenin tesisi için gerekli kanun düzenlemelerini devreye sokar. Ayrıca hastanenin inşası sırasında lazım olan ve yurt dışından getirilecek malzemenin de ülkeye gümrük muafiyeti tanınarak girmesi karara bağlanır.

Hastanenin yapımına 1 Haziran 1932'de başlanır ve 15 Ağustos 1933'te törenle açılışı yapılır. İki ay kadar sonra ilk hasta kabulleri başlayacaktır. İnşaatta Manisa Cezaevi'nden mahkûmlar da çalışır. Söz konusu hastane için Moris Şinasi şahsi servetinin nerede ise beşte biri anlamına gelen 1 milyon doları ayırmıştır. Bu paranın 200 bin doları hastanenin ve içindeki düzenin kurulmasına harcanır. Ancak böylesi bir vakıf hastanesinin yaşayabilmesi için ciddi bir fon da gerekmektedir.

Eşi Laurette ile

"Hastanenin yapımına 1 Haziran 1932'de başlanır ve 15 Ağustos 1933'te törenle açılışı yapılır. İki ay kadar sonra ilk hasta kabulleri başlayacaktır. İnşaatta Manisa Cezaevi'nden mahkûmlar da çalışır. Söz konusu hastane için Moris Şinasi şahsi servetinin neredede ise beşte biri anlamına gelen 1 milyon doları ayırmıştır."

İşte bu sebeple 800 bin dolarlık bir fon oluşturularak, Amerika'daki bir bankaya yatırılacaktır. Bu fondan her yıl yaklaşık 30 bin dolar civarında bir para hastaneye aktarılmaktadır. Hastane bünyesinde yer alan bir anı levhasında, yapının Manisalı Moris Şinasi tarafından Manisa halkına hediye olduğunu belirten bir ifade yazılmıştır. Anlaşıldığı kadarıyla Moris Şinasi'nin cesedi yakılmıştır. Zira küllerinin de bu levhanın arkasında bulunan bir alana yerleştirildiğine dair bilgi bulunmaktadır. Hastane, din ayrımı yapmadan tüm Manisalılara hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır. İlk inşa edildiği yıllarda hazırlanan hastane ile ilgili kararname taslağında, tesis bünyesinde cerrahi, doğum ve genel dâhiliye bölümlerinin yer almasına, gerekli

görüldüğü takdirde göz, kulak, burun ve boğaz hastalıkları ile ilgili servislerin de açılmasına karar verilmişti. Hastanenin ilk başhekimisi sonradan CHP'den Manisa milletvekili olan Mahmut Necdet Otaman'dır. Hastane, yapıldığı ilk yıllarda Manisa halkının da gururu olmuştur. Öyle ki, Manisa'daki öğrenciler zaman zaman hastaneye getirilerek gezdirilmekte ve Moris Şinasi'nin hemşerileri için yaptığı fedakârlık, örnek bir davranış olarak anlatılmaktaydı. Bu vesileyle de hem hastane bünyesindeki tabela hem de Moris Şinasi'nin küllerinin saklandığı kısım öğrencilere gösterilmekteydi. 1968'e kadar genel hastane olarak hizmet veren Moris Şinasi Hastanesi, bu yıl içinde bir Milletlerarası Çocuk Hastanesi'ne dönüştürülür. İh-

timal ki, bunda 1961 yılında Manisa Devlet Hastanesi'nin genişletilmesinin ve daha fazla hizmet olanaklarına sahip olmasının da rolü büyüktür. Hastane, 1991'de Manisa'da açılan Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde bir eğitim ve uygulama merkezine dönüşür. Moris Şinasi Milletlerarası Çocuk Hastanesi ile Merkez Efendi Manisa Devlet Hastanesi başhekimliklerinin tek bir çatı altında birleştirilmesi başka bir sıkıntıya sebep olur. Vasiyet çerçevesinde her yıl hastaneye yaklaşık 30-35 bin doları fon aktarımı yapan Amerikan bankası, hastanenin isminin değiştirilmeye kalkılması halinde fon akışını keseceğini, zira vasiyete aykırı hareket edilmiş olacağını yetkililere bildirir. Bunun üzerine de hastanenin adında bir değişikliğin söz konusu olmadığı, sadece idari açıdan farklı bir örgütlenmeye gidildiği banka yetkililerine iletilir. Moris Şinasi'nin adını taşıyan hastane, aradan geçen neredede ise bir asırlık zamana rağmen, kıtalar arası bir vefa duygusunun somutlaşmış örneği olarak yaşamaya devam ediyor. ■

**Araştırmacı, yazar, öğretim görevlisi.*

KAYNAKÇA

- Rifat N. Bali; *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, İstanbul 2001
- Halil Erdemir; *Manisa Yahudileri ve Dünyaya Açılmalarına Giriş*, Manisa 2009
- Milliyet gazetesi (<http://www.milliyet.com.tr/morris-sinasi-hastanesi-nde-isimsikintisi-magazin-1199564/>)
- Naim Güteryüz; *"Manisa'da Bir Hastane: Moris Şinasi Çocuk Hastanesi"*, Şalom, 20 Ocak 1988
- Naim Güteryüz; *Toplumsal Yaşamda Türk Yahudileri*, Gözlem Gazetecilik, İstanbul 2015
- Nihal Yeğinobalı; *Cumhuriyet Çocuğu*, Can Yayınları, İstanbul 2007

Hastanenin basamaklarında Başhekim Mahmut Necdet Otaman, eşi, kızı Turan ve hastane personeli ile

MÜZİK
Karen ŞARHON*

Sefarad Tangolar

Brezilya Rio'da gerçekleşen *Confarad* adlı kongrede, çok sevgili arkadaşım Arjantinli Liliana Benveniste, verdiği harika konserde birkaç çok ünlü tangoyu Judeo-Espanyolca sözlerle yorumlayınca, birden aklıma harika bir proje geldi. Tango, ülkemizde de bir zamanlar popülerdi, hatta bugün de yeniden popüler olan bir müzik türü. İnsanın içini kıpırdatan Türk tangoları ve bu yöre tangoları arasında Sefarad tangoları mutlaka ki vardı. İstanbul'a döner dönmez, Sefarad müziklerinde uzman olan akademisyenlerden yardım istedim. Araştırmaları sırasında rastladıkları Sefarad tangolarını bana göndermelerini rica ettim. Prof. Edwin Seroussi, Prof. Shoshana

Bundan birkaç yıl önce Brezilya'nın Rio kentinde "Confarad" adlı bir kongreye katılmıştım. Kongreler sadece güzel seyahatler değil, yeni şeyler öğrenmek için de çok büyük fırsatlardır. Rio'daki kongre de benim için böyle oldu. Amazon Yahudileri ile ilgili müthiş bilgiler, "Portunhol" adı verilen ve Portekizce ile İspanyolca karışımı olan ve her söylenenin, bizler - Judeo-Espanyol konuşanlar tarafından anlaşılabilen bir dilin varlığı ve daha neler neler...

Weich-Shahak, Dr. Rivka Havassy, Matilda Koen-Sarano, Moshe Shaul ve Flory Jagoda hemen cevap verdiler ve birçok tango ile birlikte tangolar üzerine makaleler yolladılar. Malzeme hazır ve bundan bir CD çıkardı. Maalessif, toplumumuzun Judeo-Espanyol ile ilgili küçümseyici tavırlar takınan bireyleri yine, tango konusunda da, "Aaaa, Sefarad tangolar mı varmış?" diye şaşkınlıklarını ifade etmekten geri kalmadılar. Tıpkı yıllarca sevgili Klara Perahya ile uğraşıp 15.000 den fazla kelime içeren Ladino-Türkçe sözlüğü çıkarttığımızda, "Aaaa, o kadar kelime mi varmış Ladino'da?" ya da "Aaaa, Ladino'nun grameri mi var?" gibi sorularla kültür mirasımız hakkında ne düşündüklerini belli ettikleri gibi. Uzman akademisyenlerden gelen ma-

kalelerden, tangonun kültürümüzdeki yeri şöyle anlatılabilir:

15. yüzyılın sonlarında İspanyol Engizasyonu tarafından İspanya'dan göçe zorlanan Sefarad Yahudileri, beraberlerinde götürdükleri müzik kültürünü gittikleri yerlerdeki müzik kültürü ile zenginleştirmeyi bilmişler. İşte bu yüzden ki, Sefarad müziği yeni yerleşim bölgelerindeki değişik müzik kültürlerine açılmış, hoş giden öğeler kendi geleneksel müziklerine eklenmiş. Tangonun, Sefarad müziğine girmesi de bu şekilde olmuş.

Tangonun Sefarad müziğindeki yerini belirlemek için ilk önce Sefarad şiiir-müzik kültüründe üç temel tür olduğunu hatırlamak gerekir: *Romansas*, *Koplas* ve *Kantikas*. Bu türleri bakınca Tango'nun bunların hiçbirine uymadığını görürüz; belki de bu yüzden "marjinal" olarak sınıflandırabiliriz.

Nasıl sınıflandırırız sınıflandırılma tangoların Sefarad müziğindeki yerinin hiç bir şekilde marjinal olmadığı, yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır.

Shoshana Weich-Shahak, yıllar boyu şarkı topladığı kişilerin repertuarlarında tangonun önemli bir yeri olduğunu anlatmakta. Şarkıları topladığı kişiler çoğu zaman bu şarkıların kökenini bilmemekte ve bu yüzden de bazen bu şarkıların İspanya'dan getirildiklerine bile inanmaktadırlar. Diğer Sefarad müziği türlerine nazaran tangoların avantajı, bu şarkıların hangi zaman diliminde bestelendiklerini kesin olarak bilebilmemizdir.

En baştan şunu belirtmekte fayda var: Sefarad tangolarında, önceden var olan tangolar adapte edilmiş, var olan melodiler üzerine Ladino sözler yazılmış ya da tercüme edilmiş.

Tangoların adaptasyonlarında şu özellikler görülmektedir:

1. Orijinal metne mümkün olduğunca sadık kalınması. Farklılıklar, hafıza hatalarından ya da orijinal anlamların anlaşılmasından kaynaklanmakta.
2. Orijinal metnin kısmen tercüme edilmesi. Metnin Judeo-Espanyol konuşanlar tarafından kısmen anlaşılması, onların anlayabileceği sözlerle değiştirilmesine yol açar.

Bir zamanlar ünlü Carlos Gardel tarafından seslendirilen "Garufa" adlı tango, sözleri çok zor olduğu için Sefaradlar tarafından anlaşılmasında rağmen melodisi çok beğenildiğinden, sözleri değiştirilerek Sefarad bir tango haline getirilmiş ve aşağıdaki şekilde rahatlıkla icra edilmiş.

FLORİKA LA SERVIDERA

Yo so una servidera, en una kaza
i soy muy enhuerkada al kaminar
Los rayos de mis ojos son como brazas
i tengo en kada kara un lunar

Ayi onde yo siervo, tengo un viejo
El padre de mi mestro, ya lo kansio
Yo paso i lo provoko por el espejo
El me aze del ojo, me dize ansi.

Florika, trayeme a beber mi alma
Florika sin ke veya la madama
Florika aunke ya paso mi tiempo
El perfume de tu puerpo
Me rende la manseves.

HİZMETÇİ FLORİKA

Ben bir evde bir hizmetçiyim
Yürüyüşüm pek bir şeytanidir
Gözlerimdeki ışık kor gibidir
Her bir yanağım ay parçasıdır

Çalıştığım evde bir ihtiyar var
Patronumun babası, onu yordum
Geçerken aynadan kıskırtırım
Bana göz kırpar ve der ki

Florika, bana içecek bir şey getir
Florika, madam görmeden
Florika benim zamanım geçti
Ancak bedeninin parfümü
Bana gençliğimi geri veriyor.

Evin bütün erkeklerini baştan çıkartmayı başaran Florika, sonunda en gençleriyle evlenmeyi başarır!

3. Popüler melodilerin ödünç alınıp üzerlerine Judeo-Espanyol dilinde söz yazılması. Bu, Sefarad müziğinde çokça rastlanan bir gelenek olduğundan pek de şaşırtıcı değildir. Bu yeni sözlerin temaları, genellikle orijinalleri gibi aşk acısı içerir ama sıklıkla da cemaat hayatının özelliklerini de yansıtır: sosyal adetlerin eleştirisi, aile ilişkilerinin sorunları, yaşam tarzının uğradığı değişiklikler, yeni modalar vs.

Şimdi Selanik'te doğup yetişmiş iki önemli sanatçıdan bahsetmemiz gerekiyor: Sadik Gershon ve Moshe Kazez; sahne adları ile, SADİK i GAZOZ! 1920'lerin Selanik'inde yaşamış olan bu iki müzisyen, dünyada tam bir geçiş dönemi olan yaşadıkları devri müziklerinde yansıtmışlar. O devirde herşey çok hızlı değişmekteydi. 1912'de Osmanlı İmparatorluğu'ndan kopan Yunanistan, kültüründeki bütün Osmanlı etkilerini silmeye çalışıyor ve buna tabii ki, müzik kültürlerinde yıllar boyu oldukça önemli bir yer tutan Osmanlı müziği özellikle dâhil oluyordu. Dahası, Fransız kültürünün ve yeni moda müziklerin etkisi ile popüler olan yeni müzikler, halkın duymak istediği müzikler olarak yerlerini alıyordu. Gençler, müzikleri duymaktan ziyade bu müziklerle dans etmek istiyorlardı. Genç kızlar ve delikanlılar artık sadece modern salonlarda birlikte dans etmek istiyorlardı. Sadik ve Gazoz popüler şarkılara yazdıkları Judeo-Espanyolca sözlerle de meşhur oldular. Aynı zamanda

Selanik'te basılan La Vara gazetesinde de yazıları çıkıyordu. Çok üretken olan bu müzisyenler, yazmış oldukları şarkı sözlerini küçük kitapçıklar halinde bastılar. Eski Rashi alfabesi ile yazılmış olan bu kitapçıkları, Bar-Ilan Üniversitesi'nde Doktora'sını yapmakta olan arkadaşımız Rivka Havassy bizler için Latin alfabesine çevirdi. Aşağıda, iki kitapçığın Önsöz bölümlerinin Türkçe tercümesini bulacaksınız.

SADİK VE GAZOZ'UN POPÜLER ŞARKILARI, SELANİK, 1924 ÖNSÖZ

Her şeyin modası geçer, a la Turka çalgının bile. Piyano, kontrbas ve keman ud, def ve kemanı (a la Turka kemandan bahsediyor) yendi. Foxtrot şarkıyı yendi. Gençler için bugün, iyi vakit

geçirmek sürekli dans etmek demek. Çok kişi var ki, yaşlanmayı düşünmüyorlar. Bugünün eğlence dünyasında one-step'in sırlarını bilmiyorlarsa kalabalık etmekten başka bir işe yaramıyorlar. Modern müzik sadece dans etmeye yarıyor modern eğlence dünyasında, başka bir şey değil. İşte Sadik Gershon bu kişiler için bir silah üretmeyi başardı ve bununla hem kendisinin hem de diğer çalgıcıların modern orkestraya karşı saldırıya geçebilmelerini sağladı. Bugün, İspanyolca yeni şarkılar, eğlence dünyasının gözdeleleri oldu. Dans etme isteğiyle yanıp tutuşan genç kızlar

bile bugünün alışkanlıklarıyla alay eden şarkıları dinlemek için annelerinin yanına oturmaya geliyorlar. Bu seyirci tipi Sadik'i meşhur ediyor; aslında onun böyle bir reklama ihtiyacı yok ve La Vara'da kazandığı sempati sayesinde sanatına devam edecek ve günün alışkanlıklarıyla dalga geçmeyi sürdürecektir.

SADİK VE GAZOZ'UN 12 POPÜLER ŞARKISI, SELANİK, 1925 ÖNSÖZ

Şarkı söylemeye başlamadan önce size iki çift laf etmek istiyorum. Bizim sanatçı jargonumuzda Avrupa müziğini ciddi bir şeyler yaratmak için kopyalamak çok zordur. Bu zorluk da müzik dünyasında bir boşluk yarattı. Bu boşluğu doldurmayı bizler misyon edindik. Sonuçta da, müzik alanında en neşeli müzikleri adapte etmek için yaptığımız özveriler meyvesini verdi.

Foxtrotların, one-steplerin, tangoların vs. adaptasyonları tatlı bir üslup ve, kötü alışkanlıklar eleştirel bir tonla birleşince bayramları, düğünleri, bar-mitsvaları ve beritleri vs. en neşeli havalara büriimeyi başardılar. Bütün davetliler büyülenecekler, hem gülecekler hem de kendilerine sunulan birtakım gerçekleri (belden aşağıdan liiks yaşayışta aşırıya kaçmaya ve yolsuzluğa kadar olan gerçekleri) onaylayacaklar. Bu şarkılarda gözlenen müthiş gözlemlene gücünü herkes takdir etmeli ve bizlerin karakterlerindeki ve alışkanlıklarındaki acayiplikleri arayıp bulmanın çok da kolay olmadığını itiraf etmeli. Eminiz ki, okuyucularımız bizleri her zaman cesaretlendirecekler. Bizler de onlara her zaman daha iyisini sunmak için elimizden geleni yapacağız.

Los Pasharos Sefaradis ve Orkestrası
Ceyda Pirali, Günay Çelik, İzzet Bana, Karen Şarhon,
Türker Çolak

Sadık ve Gazoz'un sözlerini yazdığı
aşağıda bir kısmını göreceğiniz *No
Me Importa* isimli Yunan tangosunun
bestesini Kostas Yannidis yapmış.

NO ME IMPORTA

No me'mporta si de mi te olvidates
Alas djuras ke izites si mankates
Esto te lo digo kon yelor
Sos tu la ke kavzas tu malor.

No me'mporta si tu puerpo otro ama
Te lo grito kon la fuersa de mi alma,
No me selo si kon otros vas
Si tus lavios a bezar les das.

No me'mporta
Si t'abrasan otros brasos,
no me'mporta
Si a otros tus karesas emborachan
Vendra tiempo ke los miyos
bushkaras.
No me'mporta
Si amates i falsates, no me'mporta
Ande mi vendras un dia repentida
De tu traison pardon demandaras.

ÖNEMLİ DEĞİL

Önemli değil beni unuttuysan
Ettiğin yeminlere sadık kalmadıysan
Sana bunu soğuklukla söylüyorum
Kendi kendini mahvedersin

Önemli değil bedenim
başkasını severse
Ruhumun gücüyle haykırım
Kıskanmam başkasıyla gidersen
Kıskanmam başkasıyla gidersen

Önemli değil
Sana başkaları sarılırsa
Okşayışların başkalarını sarhoş ederse
Benimkileri arayacağın
zaman gelecek

Önemli değil
Sevdiysen ve aldattıysan
Bana döneceksin pişman olup
Aldattığın için özür dileyeceksin.

Tango, Türk Sefarad müzik kültüründe de çok popüler bir tür olarak halk tarafından benimsenmiştir. Özgün besteler olduğu gibi popüler şarkılara Judeo-Espanyol sözler yazılması da son derece yaygın olmuştur.

Los Pasharos Sefaradis grubunun 2017 baharında çıkartmayı planladıkları "*Tangos Sefaradis del Dip del Baul*" adlı CD'lerinde, Necip Celal Andel'in bestesi olan ilk Türk tangosu, Sadık ve Gazoz'un sözlerini yazdıkları Yunan tangoları, ayrıca günümüzde bestelenmiş yeni tangolar dinleyicileriyle buluşacak.

**İlk Türk tango bestecisi
Necip Celal Andel**

**Cervantes'teki sunum,
Karen Şarhon ve Pablo Asuero
19 Aralık 2016**

Son olarak *Estambul Mi Amor* adlı yeni ve özgün tangoyu yandaki sütunda bulacaksınız. ■

*Osmanlı - Türk Sefarad Kültürü
Araştırma Merkezi Koordinatörü ve
Los Pasharos Sefaradis grubunun
kurucusu ve solisti.

karensarhon@gmail.com

ESTAMBOL MI AMOR

**Müzik: Alper Almelek
Sözler: Karen Şarhon**

Estambul de syete montes
Mos mira de sus arvoles
La istorya i sus flores
Un kante de sus amores

Semos entornados por la mar
No podemos bivir sin nadar
El Bosfor i las islas
Una majiya muy spesial

Beve un chay en el vapor
Ke se va por el Bosfor
Azeremos keyf kon ti
En el ayre d'Estambul

Estambul mi sivdad
Yena de felisidad
Un amor a eternidad
Estambul mi amor

Estambul bivo
Estambul yeno
Estambul luzyo
Estambul mi amor

İSTANBUL BENİM AŞKIM

Yedi tepeli İstanbul
Ağaçlarından bize bakar
Tarihi ve çiçekleri
Aşklarının şarkısı

Denizlerle çevriliyiz
Yüzmeden yaşayamayız
Boğaziçi ve Adalar
Çok özel bir sihir

Bir çay iç vapurda
Boğaziçi'nde giden (vapurda)
Seninle bir keyif yapalım
İstanbul'un havasında

İstanbul benim şehrim
Mutluluk dolu
Sonsuza kadar süren bir aşk bu
İstanbul benim aşkım

İstanbul capcanlı
İstanbul dopdolu
İstanbul çok güzel
İstanbul benim aşkım

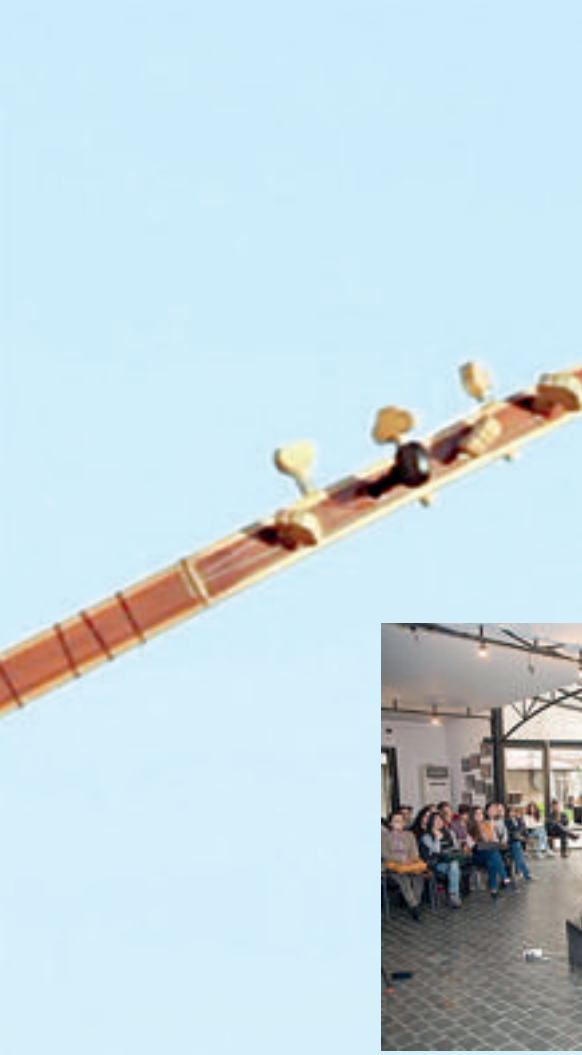

BARIŞ'ın müzik yolculuğu

Bir hayalim var isteğin de ötesinde... Dünyanın hemen her yerinde, her köşesinde, her toprağında şarkı söylemek. 2015'te bir Haziran sabahı, doğup büyüdüğüm Fransa'nın Strazburg şehrinde, Angelo Branduardi'nin "Va où le vent te mene" – Git rüzgârın seni götürdüğü yere – adlı şarkısını dinlerken içimdeki tutkunun beni bu yöne doğru sürüklediğini hissettim. Ve gerçekten de bu şarkı hayatımın pusulası oldu.

O dönemde çok sevdiğim bir işte çalışıyordum; müzik öğretmenliği. Ancak, hayalimi gerçekleştirebilmek için özgürlüğüme kavuşmam gerekiyordu. Kendimi tamamlamak için zaman kaybetmeden tüm engelleri kaldırıp, rotamı belirleyip, aşkla, umutla, heyecanla 2015, Eylül ayında yola koyuldum. Gerçekten de bu yolculuk adeta mesleğim bir parçası olduğunun hissettirdiği gibi, bütünleşti benimle, bir tutku haline geldi ve bu yolda daha fazla inançla ilerlememi sağladı. Balkanlardan Türkiye'ye, sonra Kafkaslardan İsrail'e uzanan bir rota izledim. Yanımda sadece bir sırt çantamla, ihtiyaçlarımı giderecek eşyalarla birlikte tutkuyla bağlı olduğum ve

elimden düşürmediğim curam vardı. O bana yeterliydi. Hedeflerimden biri müzik aracılığıyla yeni kültürler öğrenmek, gittiğim yerlerin müziklerini ve insanlarını keşfetmek. Bir diğeri ise keşfettiğim müziklerle kendime bir repertuar oluşturmak, o dillerden eserler seslendirmek ve insanlarla paylaşımda bulunmak. Farklı dillerden şarkılar öğrenmek benim için çok önemli, bu yüzden yıllardır birçok dile merakım var; Fransızca ve Türkçe ana dilim sayılır. İngilizce ve Gürcüce dillerini de ana dillerim kadar olmasa da anlıyor ve konuşabiliyorum. Bunun yanı sıra uzun süre İtalyanca, Arapça ve İbranice dil kursları aldım ama bu dilleri pratikle geliştirmek çok ayrı bir şey. Bu yüzden,

Kibbutzta kaldığım apartmanın balkonundanki manzara. Sağ tarafta bulunan ağacın adı "Sihirli ağaç". Bu ağaç kibbutzun en yaşlı ağaçları arasında yer alıyor.

müzik sayesinde insanlarla kaynaşmak ve paylaşımlarda bulunmak bana inanılmaz katkılar sağlayacaktı. Aklımda her zaman "barış" olgusunu yayma düşüncesi vardı ve tabii ki bunu da en iyi şekilde müzikle yapabileceğimi düşündüm. Barış için hareket etmek fikrini, var olan savaş ve saldırı haberlerinin üzerimizde yarattığı olumsuz etkilerden dolayı anlamlı buluyorum. Bu vesileyle turuma "Barış için Müzik / Music for Peace / Musique pour la Paix" adını verdim. Bir zamanlar Ozan'lar vardı; ne şan, ne şöhret peşinde koşan, sadece özgürlüğü, aşkı, sevdayı ve barışı şarkılarla insanlara anlatan... Bir rüzgâr esintisi gibi özgür insanlar. Ve barış rüzgârı estiği sürece yolculuğum devam edecek.

...Et bon vent si tu t'en vas (Gidersen iyi rüzgâr eşliğinde git)...

Bu sözlerle esen en iyi rüzgârı bulmaya çalışıyorum ve o rüzgârın bana eşlik etmesi için sürekli samimi dostluklara ve güzel insanlara tutunmaya özen gösteriyorum. Müzik eğitimi

almam bir tesadüf değil. Çünkü müzikle ilgilenen bir aileden geldiğim için diyebilirim ki, müzikle büyüdüm. Kendimi bildim bileli amcam ve babam bağlama çalar ve türküler söyler. Bir dedem ney çalar diğer dedem ise cümbüş ve bağlama çalar ve şiir yazar. Ama evde salonun duvarında bir cura asılıydı her zaman, nedendir bilmem. İşte o cura bu turda bana eşlik ediyor. Bunca yıl adeta kendini yetiştirmiş ve yoğrulmuş ama sadece bana mı böyle geliyor bilmiyorum. Çünkü her çalışımda, tınsı rüzgâr esintisi gibi beni alıp başka yerlere götürüyor, belki de hiç ulaşamayacağım bir yere, bir dünyaya...

Cura ile yola çıkmamın diğer nedeni ise, enstrümanın, gittiğim yerlerin müziklerine kolayca adapte edilmesi. Curam ile bugüne kadar 13 dilde eserler öğrendik; Arapça, Azerice, Ermenice, Fransızca, Gürcüce, İbranice, Kürtçe, Ladino, Rumca, Türkçe, Yiddiş, Yunanca, Zazaca. Ve yanı sıra etkileşimlerden kendi bestelediğim de oldu. Oluşturduğum bu repertuarı gittiğim yerlerde konser veya anlatım halinde sunabilmek için uygun

mercilere başvuruyorum ve etkinlikler imkân verdiği sürece, bu kültürler hakkında fikirlerimi söyleyerek, eserlerle örnekler veriyorum.

Repertuarımda bulunan eserleri tamamen tesadüf olarak öğreniyorum. Bugüne kadar Fransız enstitülerinde, kafelerde, festivalde, konservatuarlarda, okullarda, üniversitelerde ve kütüphanelerde bu repertuarımı paylaşma fırsatı buldum.

İsrail turum

İsrail'e ilk kez 2005 yılında, Strasbourg'da bulunan bir STK aracılığıyla gitmiştim. Dünyanın her köşesinden gelen gençlerle orada ziyaretlerde ve gezilerde bulunduk. Ve en önemlisi orada toplanmamız, farklı kültürden, farklı dinden gençlerin tanışmasını sağladı. Bu tür gezi benim için ilk deneyimdi. Sadece 10 gün kaldık fakat gezinin bana çok büyük etkisi oldu. 2015'te başlayan turumda, ekim ve aralık arası üç ay boyunca, ve bu sene de mayıs ve haziran aylarında, iki ay tekrar İsrail'de bulundum. Ve bu defa çok farklı deneyimler yaşadım. Kaldığım süre içinde kibbutz denen ortak komün yaşam alanlarında kaldım. Geçtiğimiz sonbaharda, Strazburg'dan gelen bir grup müzisyen arkadaşımın güneye Nefes çölünde bulunan Kibbutz Mashabei Sadeh'e doğru yola çıktık. Kibbutz, İsrail'de ortaklaşa kullanılan yerleşim bölgelerine verilen isim. Geleneksel olarak tarım amaçlı başlayan sistem günümüzde endüstri ve yüksek teknoloji tesisleri içeriyor. Ortalama olarak 1.000 nüfusluk ve yaklaşık 300 kadar böyle topluluk var ki, bu da İsrail nüfusunun %3'ünü oluşturuyor. Son yıllarda yeniden yapılanma adı altında özelleştirmeler oldu. Orada

yaşayanlar, her şeyi eşitlik esasına göre paylaşır; ayrıca özel ihtiyaçlarına yönelik imkânları da var. Fakat herkes, üretimde veya eğitimde, kabiliyetine göre yardım etme ilkesine göre hareket eder. Ben Mashabei Sadeh'te müzik için bulundum. Orada iki okul mevcut. Bizim amacımız dünyanın farklı yerlerinden gelen müzisyenlerle bir repertuar hazırlayıp kibbutzun çocuklarına ve yaşlılarına atölye halinde şarkılar sunmaktır. Kibbutzta müzisyenleri bir araya getiren Marcello'dur. Marcello emekli müzik öğretmeni ve piyanist. Yıllardır çocuklar için koro ve orkestra gibi önemli çalışmalarda bulunuyor. Dünyanın birçok yerine giden Marcello'nun, ziyaret ettiği ülkelerin geleneksel enstrümanlarından bir koleksiyonu var. Ve tabiki gözüme çarpan, duvarında asılı olan bir curaydı.

Birçok ibrance şarkıyı Marcello'dan öğrendim. Arik Einstein'ın "Ani veAta" adlı şarkısı gibi.

"Ani veAta neşane et haolam" – Ben ve sen dünyayı değiştireceğiz.

Müziğin yanı sıra, diğer ilgi alanımdan biri suluboya yapmak. Sürekli bir uğraşta kalabilmek için, yanımda getirdiğim boya malzemelerimle, gittiğim yerlerde bana etkisi olmuş yerleri boyarım.

Kibbutz'da müzik çalışmalarımızı genellikle bir sınıfta yapıyorduk, çünkü dışarıda havalar 40 dereceyi buluyordu. Fakat akşam serinliğinde bahçede birleşiyor şarkılar söylüyorduk. Her sabah balkonda yaptığım kahvaltı sırasında günümü başlamak için bana enerji veren bir manzarası vardı buranın. İsrail'den 2015 aralık sonunda tekrar İstanbul'a döndüm. Dört ay bo-

yunca Türkiye, Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan turu gerçekleştirdim. Bu yolculuk esnasında, birçok yerde konserim oldu. İlki Bakü'de Fransız Enstitüsü'nde olmuştu. Öğrendiğim eserlerin tamamını ilk defa burada insanlarla paylaştım.

Bu konserden sonra fikirlerim gelişti. Turuma yön veren artık ben değilim. Tanıştığım insanların desteğiyle ve önerileriyle gerçekleşen bir ajandam oluştu.

Yoğun ve paylaşım dolu etkinliklerden biri, Gürcistan Tiflis İlia Üniversitesi'nde verdiğim konserdi. Konser esnasında müzikolog Tamaz Gabisonia tarafından yönetilen çok sesli öğrenci korusu, Gürcüce öğrendiğim "Suliko" adlı şarkıda bana eşlik etti. Gürcü halk müziğinin özelliği çok sesli olmasıdır. Geleneksel Gürcü müziklerini Gürcistan'a gitmeden, Kadıköy'de bulunan Gürcü Sanat Evi'nde duyma fırsatı buldum.

Bu müzikler hakkında bilgi sahibi olmamda, Sanat Evi'nin sorumlusu ve koro şefi İbery Özkan Melaşvili'nin değerli emekleri var. Geçtiğimiz Mayıs ve Haziran aylarında tekrar İsrail'e gitme olanağım oldu.

Kudüs'te Olam Katan kütüphanesinde iki dinletim verdim. Kütüphanenin sahibi Ya'qub İbn Yusuf (Joshua Heckelman), Türk müziğine ve özellikle Sufi müziğine ilgiliydi. Yunus Emre'nin şiirlerini İngilizceye çevirmiş

şiir kitabı, geçtiğimiz baharda yayınlandı.

Temmuz ayında sırt çantam ve curam ile tekrar İstanbul'a geldim. Ve Kadıköy'de müzikle ilgili çalışmalar gerçekleştirmeye devam ettim. Halen, müzikli ortamlarda bulunmaya devam ediyorum.

Ağustos ayında stüdyo kayıtlarına girdim. Öğrendiğim şarkıları kayıt edip klip halinde deneyimimi sosyal medyada paylaşarak sunmak istedim. Yakında, Fransızca ve de Gürcüce bir şarkıya klip çekildi. Fransızca şarkının klipi doğal ve güzel manzarasıyla, kibbutz Mashabei Sadeh'te çekildi.

Kadıköy'de tanıştığım müzisyenlerle repertuarımdan eserleri çalışma fırsatı buldum. Bu vesileyle eylül ayından bu yana konserlerimde turumu anlatırken müzisyen arkadaşlar farklı eserlerde enstrümanda veya vokalde bana eşlik ediyorlar. Bu proje katılanlarla çok daha büyük bir önem kazanıyor.

Bir dil öğrenmek, bir yolculuk sunmaktır, seyahat etmektir ve en önemlisi o dili konuşan insanları daha iyi tanımaktır. Repertuarımda Arap, Azeri, Ermeni, Fransız, Gürcü, İbrani, Kürt, Ladino, Rum, Türk, Yiddiş, Yunan, Zaza ezgilerini birbirlerinden ayırmıyorum. Biriktirdiğim çok sayıda anı ve tanıştığım bunca insan gibi. Her dil, her ezgi, her kültür, her gelenek ve her insan birbirinden değerli.

Bu turum insanlara bir bulut üstünde yaşıyor izlenimi veriyor... Barış içinde, özgür ve hayalperest... Çünkü artık maalesef dünyanın her tarafından art arda gelen üzücü olaylarla böyle bir umut bulutunu kabullenmek zor geliyor. Barış, sevgi, kardeşlik içinde yaşamak isteyenlerle yaşamak kolaydır, ancak istemeyenlerle nasıl yapmamız gerekiyor?

Fakat emin olduğum bir şey var. Bu küçük bulutun üstünde dengemi sağlamaya özen gösteriyorum. Ve insanlara karşı saygıyla kültürleri, duyguları ve müzikleri keşfederek kendime bir yer arıyorum. Bu beni hem besliyor hem de umuda doğru yürümemi sağlıyor. Curam söylediğim eserlere sadık ve hoşgörülü idi.

"Barış için Müzik / Music for Peace / Musique pour la Paix" adlı turum kardeşlik, sevgi ve barış için bir projedir ve muhtemelen daha yararlı bir şey için de.

Barış, sevgi, kardeşlik, müzik ve diğer güzel şeylerin hayatımızda olması dileğiyle. Bunlar dünyamıza kesinlikle bir katkıda olacaktır. ■

-KALAMIŞ MARINA-

Paysage

- BALIK -

lezzetli gün batımları için...

Balığın tadı tazeliğidir diyen **PAYSAGE BALIK ALACART RESTAURANT** 250 kişilik konsepti, insana huzur veren dalganın eşsiz dinginliği ile muhabbetinize keyif katmak için Kalamış Marina'nın denizle bütünleştiği son noktaya sizleri davet ediyor.

KALAMIŞ PAYSAGE RESTAURANT ise göz alıcı şıklıktaki dekorasyonu ve profesyonel kadrosu ile Türk ve Dünya mutfağının özgün yemekleriyle harmanlanmış lezzet keyfini canlı müzik eşliğinde siz değerli konuklarımıza seçkin bir ortam sunmaktadır.

Bekliyoruz...

T: 0216 337 4444

Aşk eski bir yalan, Âdem'le Havva'dan kalan...' En eski çift olan Âdem ile Havva'yla başlıyor hikâye. Oradaki vurgu yapılan konu, aşktan ziyade yasak meyvenin, elmanın yenmesidir. Çift bu eylemleri yüzünden cezalandırılır. Yasak elma, kadın ile erkek arasındaki cinselliği temsil eder. Cinsellik kural dışıdır ve çiğnenmiştir. Bir de Ferhat ile Şirin, Kerem ile Aslı hikâyeleri var. Ferhat ile Şirin kavuşmadan ölüyorlar; Ferhat'ın dağı delmesi bile işe yaramıyor. Kerem'e de büyü yapmışlar ki, gerdek gecesinde düğmeleri açılmasın da sevişmesinler; daha çok deneyip başarılı olma ihtimaline karşı da

hemen ölüyorlar zaten. Adam evlenmiş gerdeğe girmiş hala yasağın önüne geçilemiyor...

'En güzel aşk,

kavuşamayanların aşkıdır' mesajı yerleşiyor kültüre. 'Kadın! Sen âşık olacaksın, adamı bekleyeceksin hiç bir şey yapmayacaksın.' 'Adam! Kadın çok değerli bir hazine ona ulaşmak öyle kolay değil, dağı del, tünel kaz mesela.'

Nazım Hikmet, âşık olduğu kadınlara şiirler mektuplar yazar; çoğu aşkını hapisaneyken yaşar. Kavuşamayınca coşan aşka en güzel örneklerdendir Nazım'ın aşkları.

Bir de klasikleşen muhteşem Türk filmlerimiz vardır, annesi kötü yola düşen Ayşecik, Sezercik ve küçük Emrah... Hep bir anne

Çocuklar aşkın meyvesi mi?

ŞİMDİNİN
GERÇEĞİNDE
AŞK ÇOCUĞU
MÜMKÜN MÜ?

**"BU NESLİN ÇOCUKLARI
BEDENLERİNİN
KENDİLERİNE AİT
OLDUĞUNU VE
İSTEKLERİ DIŞINDA
KİMSENİN BEDENLERİNE
DOKUNAMAYACAĞINI
BİLİYORLAR."**

meselesi vardır, daha doğrusu annenin cinselliği. Gene yasaklar, tabular yoğun bir iştahla seyircisini bulurdu. Emrah serilerinde ödipal bir durumdan bahsedebiliriz. Erkek çocuk ergendir, kendi cinselliğiyle ilgilenacağı yerde annesinin kafasını meşgul eder. Freud, çocuğun 3-6 yaşları arasında karşı cins ebeveynine duyduğu aşkı ve hemcinsi ebeveynine benzeme çabasını ödipal dönem diye betimler, cinsel kimlik dönemi. Çocuk o zamanlarda karşı cins ebeveynine aşkından, hemcinsini taklit etmeye başlar ki, anneyi/babayı tavlayabilsin. Tabi ki, bu yasak bir aşktır. Buna engel olacak kişi ise hemcins ebeveynidir. Bu yüzden karı-koca ilişkisi, çocuklar bu dönemlerindeyken daha bir önemlidir. Babayı rol model alan erkek çocuk, ilerideki eşine de nasıl davranacağını yolunu babasından öğrenir. Çocuk o yaşlardayken boşanma gerçekleştiğinde, bir kardeş dünyaya geldiğinde veya bir ebeveyn öldüğünde çok dikkatli hareket etmek gereklidir. Yeni kardeşi doğduğu için annesi bebeğe bakmak zorunda olan ve babasıyla baş başa gezmelere giden bir kız, ileriki yaşlarda nedenini bilmediği kaygılar yaşayabilmektedir. Baba öldüğünde anneyi korumaya girişecek erkek çocuk

anneyle uyumayı görev edinebilir. Anne veya babanın eş konumunu bir çocuğun üstlenmesi çocuk açısından uygun değildir. Çocuklar bu ihtimale karşı korunmalıdır. Hemcinsi bir kişi baba olamıyorsa, çocuğun anlaştığı güvendiği dayı, amca, enişte, erkek büyük kuzen gibi biri çocuğun hayatında olmalıdır.

Toplumumuzda kadının cinselliği hep bir sorun olarak karşımıza çıkmıştır. Kadının cinselliğini, ihtiyaçlarını bir erkeğin yaşayabildiği özgürlükte yaşayabileceği düşüncesine izin verilmemiştir. Neyse ki, bu bakış açısının çok minik adımlarla

da olsa -toplumun genelini düşünürsek- değiştiğini fark ediyoruz. Kadınlar kadınlığının, cinselliğinin daha farkında, ne istediğinin, neden keyif aldığının, orgazmın daha bilincindedir. Bu neslin çocukları kendi bedenlerini tanıyarak büyüyorlar, cinsel organlarını öğrenerek yetişiyorlar. Bedenlerinin kendilerine ait olduğunu ve istekleri dışında kimsenin bedenlerine dokunamayacağını biliyorlar. Bu

bilinçle çocuk doğuran annelerin oğulları, kadına olması gerektiği gibi saygı gösteriyor.

Günümüz toplumumuzda evlenmeden çocuk yapmıyoruz. Evlilik hala inandığımız ya da zorunlu bir kurum; sizin için hangisi geçerliyse.

Ama her şeyi hızla tükettiğimiz için, aynı ilişkide uzun süre kalmak eskiye göre daha zor olabiliyor. Bazen aşk şansını yakalıyor çift veya çiftlerden biri.

Bazen okumaktı - kariyerdi derken aşkı ıskalayıp sınırlı alanda uygun eşi buluyor kişi; ona aşık oluyor veya öldürüyor ya da idare ediyor. Bazen de çok mantıklı insanlar planlarını önceden yapıyorlar ve uygun kıstasta kişiyle hayatlarını birleştiriyorlar. Hangilerinin ilişki ömürleri daha fazla sizce? Aşık olmak, şansını arttıran bir kıstas değil. Hepsinin şansını eşit. Duyguların kalıcı olmadığının, ilişkiyi canlı tutmaya çalışmanın gerekliliğinin, saygının sevginin emek vererek yeşerdiğinin, bir ilişkiyi iki kişinin taşıması gerektiğinin ve anca o şekilde kimseye yük olmayacağını bilincinde olunduğu ölçüde şanslar eşit.

'Çocuklar aşkın meyvesi mi?' sorusu ise, bir sürü düşünceyi beraberinde getiriyor, net bir cevap bulamıyorum. Ama her çocuk aşkın meyvesi olsa keşke, diye sitem ediyorum. Herkes sevdiğiyle, istediğiyle olabilse, tecavüzler olmasa, çocuk gelinler olmasa. O zaman dünya daha güzel olmaz mıydı?

Aşkın meyvesi olan, aşkla büyütülen, aşka dönüşen çocuk daha özgüvenli, insanları anlamaya daha istekli, kendi ve başkalarının duygularına daha önem veren, hayata daha pozitif yaklaşan bireyler olurdu.

Sizce siz aşkın meyvesi misiniz? Aşkla büyüdünüz mü? Peki ya sizin büyüttükleriniz?

AŞK'la var olmanız dileğiyle... ■

**"YASAK ELMA,
KADIN İLE ERKEK
ARASINDAKİ
CİNSELLİĞİ
TEMSİL EDER."**

*Uzman Psikolog - Aile ve Çift Terapisti

Ali Jean Çorakçı eski bir alkol bağımlısı. Yaşadığı tecrübeleri ve tedavi sürecini, başkalarına yol göstermesi için yayınladığı “Eski Bir Alkolik'in Günlüğü” adlı kitabında, “Ben, bir eski alkolik olarak sizden biriyim. Sabahı yaşamayı, güneşin ilk ışıklarıyla aydınlanmayı seçenlerdenim. Ben, her gün yeniden doğmanın değerini bilenlerdenim” diye başlıyor anlatmaya. Ali Jean Çorakçı’yla alkolizmi ve kitabını konuştuk.

Neden böyle bir kitap yazdınız? Kitap fikri nasıl doğdu?
Alkolizm ile ilgili kitap yazılıp yazılmadığını araştırdım ve akademisyenler, doktorlar haricinde bu konuda sıkıntılar yaşayanları bilgilen-direcek, bunu gerçekten yaşayan birinin Türkiye’de kitap yazmadığını gördüm; bu sebeple buna karar verdim. 2010 Aralık ayında ilk tedaviyi olduktan sonra 2014’e kadar bu kitabı blog olarak yazmışım. Blog’da yazılan-

ları kitaba geçirdim ve çeşitli eklemeler de yaptım. Böylece sonunda, hayatım boyunca hep istediğim kitap yazarı da oldum.

Kitabınızda da değindiğiniz gibi Türkiye’de alkolizm tedavisi gördüğünü paylaşmak zor mu? Acaba bu yüzden mi böyle bir yayın yok?

Türkiye’de insanlar “kanser” hastası olduğunu bile herke-se söylemiyor. Bırakın alkolizmi, yakın bir döneme kadar insanlar psikolojik tedavi gördüğünü, depresyon ilaçları aldığını zor söylüyordu. Türkiye gibi yaşam şartları zor olan bir ülkede insanlara alkol bağımlısı olduğunuzu söylemek oldukça zordur. İnsanlar mutlak bir önyargı ile yaklaşacaktır çünkü. Ben de yakın çevrem hariç, bu konuyu kitabım yayınlanana kadar kimse ile paylaşmadım.

Adsız Alkolikler Türkiye’de nasıl işliyor?

Adsız Alkoliklerin hemen hemen her semtte yerleri vardır. İnsanlar her akşam buluşur ve sohbet ederler. Ben buna katılmak istemedim. Tıpkı uyuşturucu kullanan insanlarda olduğu gibi iki alkoliğin yan yana gelmesi bana göre tehlikelidir, bilmeden düşünmeden alkol içmeyi öngörebilirler. Bu yüzden katılmadım; yoksa, çevremde gidenler var ve anlattıklarına göre bir kaç sıkıntı yaşasa da faydasını gören çok.

Alkol bağımlılığının diğer bağımlılıklardan farkı nedir? Bir başka deyişle sizce alkol bağımlısı olan biri alkolü bıraktığında yerine başka bir bağımlılık geliştirir mi? Potansiyeli daha mı yüksektir?

Doktorlara göre diğer bağımlılıklardan farkı yok ama şahsi fikrime göre çok farkı var. Diğer madde bağımlılıklarına nazaran zamanında bırakılırsa vücutta ve beyinde hasar yapmıyor. Alkol bağımlısı olan bir kişi sadece alkole bağımlıdır. Uyuşturucu ve diğer bağımlılıklara yönelmez.

Bu sizin fikriniz mi yoksa bilimsel bir dayanağı var mı?

Bu, benim ve doktorların yaptığı araştırmalarda çıkan sonuçlar. Hastanede tedavi olduğum zaman alkolikler, eroınmanlar ve kokaınmanlar birbirlerini körüklemeydi. Hepsinin kendi ilgi alanları ve yaşadıkları farklıydı. Bir alkolik gidip bir kokaınmana gel alkol içelim ya da eroınman da alkolige gel seni eroine alıştırayım demez. İstanbul’da da gördüğüm buydu.

Alkolik birini tedaviye ikna etmenin yolu nedir?

Alkolikler hiçbir zaman “Alkolik” olduğunu kabul etmez. Çevremde ve sizin de çevrenizde görebileceğiniz üzere alkolikler “Sosyal İçici” ve “Alkolik” olarak ikiye ayrılır. Bu sebeple eğer gerçekten bir kişinin alkolik olduğunu fark ederseniz onun en kısa sürede bir psikiyatr ile görüşmesini isteyin. Eğer alkole devam edip kurtulamıyorsa da en kısa sürede hastaneye yatıp alkolden kurtul ve doktorların yaklaşımı çok ama çok önemlidir.

Nasıl bir önemi var aile ve doktorların?

Yanınızda aileniz gibi bir destek olmadığı zaman bu tedaviyi bitiremezsiniz ve en önemlisi tedaviden sonra onlar itici güçtür. Doktorlar da motivasyon bakımından sizi ayağa kaldırmalıdır, bu yüzden onların görüşleri ve yaklaşımları çok önemlidir.

ALİ JEAN ÇORAKÇI

1985 Beyoğlu doğumlu olan gazeteci ve yazar Çorakçı, Fransa Sorbonne Üniversitesi Hukuk Bölümü’nde eğitim gördü, ardından İstanbul Beykent Üniversitesi Turizm Rehberliği Bölümü’nü bitirdi. Hem Türk hem de Fransız vatandaşı olan Ali Jean Çorakçı, Fransızca’yı ana dili gibi konuşmakta. Akademisyen bir ailenin çocuğu olan yazar, kariyerinde turizm ve tercümanlık alanında birçok işte çalıştı. 2015 yılından itibaren Aydınlık, Ulusal Kanal, Süper Haber TV gibi kurumlarda gazetecilik ve yazarlık yaptı. Halen kamudanahaber.com’da politik, siyasi yazılar yazan ve twitter adresinden de yurtdışı haberleri vererek kendi deyimiyle gönüllü gazetecilik yapan Çorakçı, 2016 yılında yayımlanan “Eski Bir Alkoliğin Günlüğü” adlı kitabın da yazarı.

Kaç kere alkol tedavisi gördünüz?

Toplamda üç defa tedavi gördüm. Birincisi Aralık 2010 sonu ve 3 hafta sürdü; diğeri 2014’te 3 hafta sürdü; üçüncüsü de aynı şekilde 2015 yılında 3 haftalık tedaviler idi.

İlk tedavi gördükten sonra sizi yine alkolizme sürükleyen en önemli itici güç ne idi?

Aralık 2010 sonundan itibaren 2014 Şubat’a kadar alkol almadım. Ta ki, inşaat sektöründeki bir firmadan iş teklifi alana kadar. Afrika’ya gittim. Gittiğim şehirde yapacak bir şey yoktu, ortam da buna müsaitti. Bir alkolik bir taneyle başlar sonra da gerisi gelir. Kitabımda yazdığım gibi de gerçekleşti. Şeytana uydum diyelim.

İkinci tedavi deneyimi ilkinden farklı olarak neler kattı size?

Hastanede yatmanın bir çözüm olmadığını ve dışarıda daha iyi iyileşebileceğimi, kendi ayaklarımın üstünde durarak anladım.

mi, kendi ayaklarımın üstünde durarak anladım.

Kendi ayakları üzerinde durmak bir alkolik ya da yeni tedavi görmüş biri için zor mudur?

Alkol içen biri için çok ama çok zordur, tek başına olduktan sonra zaten hep o bataklıkta olursunuz. Bu yüzden yeni tedavi görmüş biri için aile ve dostların varlığı önemlidir.

Tedavi süreçlerinden bahsedebilir misiniz?

İlk başlarda elleriniz feci şekilde titrer, kendinizi garip hissedersiniz. Bu titreme hali gün geçtikçe azalır, azaldıkça da mutlu olursunuz. Bu durumu yaşamadan alkolün sizi çağırdığı ve vücudunuzdan çıktığı anlamına gelir. Benim hastanede yattığım dönem, alkol bağımlısı ile psikozlar ve şizofrenler aynı yerde tedavi görüyorlardı. Şimdi ayrıldı - ki doğrusu buydu. İlginç insanlar tanıdım. “Hastanede yaşananlar hastanede kalır” biliyorsunuz. Süreci başlarda kabullenemedim ama sonradan insan alışıyor, yeni bir hayat başlıyor.

Kitabınızda kaçınılması gereken ortamlardan ve durumlardan bahsettiniz. Yazma sürecinde sürekli bu konuyu düşünmek iradenizi zorladı mı?

Aksine hoşuma gitti, bir nevi biyografi oldu. Taksim’in ve Nişantaşı’nın bilinmeyen yüzünü anlatmak ve yanlış arkadaşlar seçtiğim için başkalarının da bu hataya düşmemesini sağlamak amacıyla, bu ortamlara girdikleri zaman önce ailelerini ve kendilerini düşünmeleri gerektiğini yazdım. Çünkü Nişantaşı değil de Taksim gerçekten kara bir kutudur. Her ortamında takıldım, çok farklı şeyler gördüm. Taksim’in fazla içine girdiğiniz zaman sizi boğar ve çıkarmaz. Güzellikleri güzeldir. Beyoğlu’nda doğdum, hayatım orada geçti. Bununla ilgili belki ileride başka bir kitap bile yazabilirim. İyisiyle kötüsüyle çok iyi bilirim Taksim’i, Beyoğlu’nu ve arka sokaklarını...

Geleceğe yönelik planlarınız nelerdir?

Bir süredir gazetecilik yapıyorum. Bu sebeple köşe yazılarım oldu. Aydınlık gazetesi, Superhabertv ve kamudanahaber’de siyaset ve terörle ilgili yazılar yazdım ama Türkiye’de medyada bizim gibi muhalif diyebileceğiniz kitle zor iş bulabiliyor. İleride eğer devam edebilirsem gazetecilik yapmaya devam edeceğim yoksa Fransa’ya yerleşme durumum var. İleride, sosyal medya veya siyasetle ilgili bir kitap yazmayı düşünüyorum. ■

Ayağınıza dikkat edin, kayak keyfiniz bozulmasın

Büyükşehirler kar altında. Sokakta yürümek bile cesaret gerektiriyor. Diğer yandan, kayak yapmak için bunu fırsat gören profesyonel ve amatör sporcular da var. Kayak, tehlikeli sporlardan biri olarak kabul ediliyor; yaralanmalar da en çok ayak bölgesinde yaşanıyor. Ayak ve Ayak Bileği Cerrahi Uzmanı Op. Dr. Selim Muğrabi, kış yaralanmalarına karşı alınacak önlemleri ve hangi ayak sorunu olan kişilerin kış sporlarından uzak durması gerektiğini bizlerle paylaştı. Kış tatillerinde ve kar yağışında en çok diz bölgelerinde sorun yaşandığını söyleyen Muğrabi, “Ön çapraz bağ yaralanmaları ve menüsküs yırtığı en sık görülen yaralanmalardır” diyor.

KAYAK YAPARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Kayak sporu diz üstü adalesini oldukça zorlayan bir spor olduğu için özellikle kıkırdak problemi olan kişilerin kayak sporuna başlamadan önce muhakkak diz üstü germe egzersiz programına başlamaları ve kayaktan bir hafta önce bu egzersizleri günde iki defa yapmaları gerekir.
- Kayak ayakkabılarının çok sıkı olması nedeniyle ayak parmaklarında şekilsel sorunu olan kişilerde, kayak sonrasında ayakta kızarıklık, nasırlarda belirginleşme ya da kemik sorunu olan bölgede hareket kısıtlılığı gibi sorunlar oluşabilir. Bu sebeple bu hastaların kayak öncesinde muayeneye giderek ayak yapılarına uygun, kişiye özel tabanlık yaptırıp kayak ayakkabılarının içinde kullanmala-

rı, özel bölgesel yumuşatıcı padler ile bu bölgelerin korunmasını sağlamaları en önemli kurucuyu tedavi yöntemleridir.

- Çocuklarda kayağa başlama yaşı dörttür. Bu yaştan önce çocuklarda üç boyutlu algılama tam olarak gelişmediği için kayakta hız ayarı ve denge sorunları oluşup, sakatlanma oranı daha yüksektir.

- Ayağında başparmak çıkıntısı, ayak parmaklarında nasır olan kişilerin bu sporları yaparken kullanılan özel ayakkabılardan dolayı sorunları artacağından bu sporlardan önce muhakkak doktor muayenesinden geçmeleri gerekir.

- Kayak yapılırken en önemli koruyucu faktörlerden biri, kullanılacak ekipmanın doğru seçilmesidir. Kayak botlarının doğru numarada seçilmesi ve ayağın ayakkabı içinde doğru kilitlemesi travma oluşması durumunda ayak ve ayak bileği yaralanmasını engeller. Baton uzunluğunun doğru seçimi, denge sağlanmasında önemli bir etkidir.

- Kayak öncesinde özellikle dikkat edilmesi gereken egzersizler diz üstü kasını güçlendirme yönünde olacaktır. Kayak en fazla dizüstü kasını yorduğu için gerek kayak esnasında ön çapraz bağ ve menüsküs yaralanmalarının oluşmasına, gerekse yaşa bağlı gelişmiş olan kıkırdak sorunlarının tetiklenmesine yol açar. Bu sebeple kayak yapılacak dönemin bir hafta öncesinde egzersizlere başlanması uygun olacaktır. Bunun dışında özellikle kilo problemi olan kişilerin kayak öncesinde diz ve bel egzersizlerine önem vermesi gerekecektir. ■

YARALANMANIN İLK ANINDA İLK MÜDAHALE NE OLMALI?

Bunun bir formülü var ve herkesin aklının bir yerine bu formülü koyması gerekir.

Hangi şartta olursa olsun eğer burkulma yaşandıysa, DBKY formülü! **D**inlen, **B**uz koy, **K**oltuk değneğiyle destekle, **Y**ukarda tut! Bu, kanamayı engelleyecektir. Kanama engellenirse, burkulmayı yaşayan kişi bir hafta sonra işinin başına dönebilir. Şiştiği zaman doku genişliyor demektir, bu kötü haber! Üç - dört ayda ancak geriler. Bu ön formülün hedefi şişliği engellemektir.

Op. Dr. Selim Muğrabi

Şubat ayına genel bir bakış

3 Şubat saat 18.52'de Venüs Koç Burcuna giriyor.

İlişkilerin, aşkın, sevginin, maddi ve manevi değerlerin gezegeni Venüs ateşli Koç'a girdiğinde adeta yandığını hisseder. Venüs, Koç Burcunda 'düşük' durumdadır, çünkü yöneticilerinden biri olan Terazi Burcunun karşısında, kendine çok yabancı bir enerjiyi deneyimler. Burada Koç'un aşk ve sevgi arayışı, farklı bir boyuta ulaşarak aşkta macera isteğini arttıracaktır. Gelip geçici ilişkiler, yoğun yaşanan fakat çabuk tükenen aşklar bu dönemde gözlemlenebilir. Venüs 4 Mart'ta 13° Koç Burcunda ters hareketine başlayacak ve 3 Nisan'da ters hareketinde Balık Burcuna tekrar girecek. Daha sonra 15 Nisan'da 26° Balık Burcunda düz hareketine dönerek 28 Nisan'da tekrar Koç Burcuna girmiş olacak. Dolayısıyla bu dönemdeki ilişkilerle ilgili konuların üzerinden tekrar geçeceğiz.

İlişkiler, ortaklıklar, duygusal konulara yaklaşım, çekim duyduğumuz şeyler, kişisel değerler, aşka dair davranışlarımız ve finansal konularla değişimler mümkün olabilir. Venüs'ün ters hareket edeceği dönemde bu konuları modifiye etme gerekliliği ortaya çıkabilir. Özellikle 3 Şubat - 4 Mart arasında yukarıda saydığımız konularla ilgili ortaya çıkardığımız konulara 28 Nisan - 18 Mayıs arasında tekrar bakmak zorunda kalabiliriz. Venüs 6 Haziran'a kadar Koç Burcunda kalacak.

Venüs'ün Koç Burcunda ilerleyeceği Şubat ayı boyunca, öncelikli olarak Koç Burçları ve yükselen burcu Koç olan kişiler etkilenecekler. Koçlar parladıklarını ve yaratıcılıklarının arttığını hissedebilirler. Bu dönem Koçların ilişkilerini düzenlemeleri açısından oldukça önemli bir dönem olacaktır. Koçlar ilişkilerinin yapılarına ve ilişkilerinde yürümeyen konulara bakarak bazı düzenlemeler yapabilirler. Bu dönemde diğer Ateş Elementi burçlarda doğmuş kişiler, Aslan ve Yay burçları da ilişkilerini gözden geçirerek geçmiş ilişkilerinde yapmış oldukları hatalarla yüz yüze gelebilirler. Bu dönem diğer taraftan finansal konularda düşünmeden acele davranmamıza, bu nedenle hatalar yapmamıza yol açabilir. Maddi konularda risk alıp düşünmeden yatırım yapma eğiliminde olabiliriz; bu konuda dikkatli olmak gerekecektir.

7 Şubat saat 12.36'da Merkür Kova Burcuna giriyor.

Merkür burada, zihnin kontrollü ve objektif olmasına yardımcı olur. Aynı zamanda iletişim, haberleşme, medya, ulaşım ve eğitim gibi konularda daha rahat ve daha yenilikçi olabileceğimiz bir döneme giriyoruz. Önceki dönemde, Merkür Oğlak Burcundayken, bize somut olanı düşündürdü ve zihnimiz işe yarar olana odaklıydı. Fakat şimdi zihinsel enerji değişerek iletişimi tekrar aktif hale getiriyor. Zihnimiz pratikten çok teori üzerine yoğunlaşacak. Bu da ileriye yönelik düşünebilmemize imkân verebilir. 26 Şubat'a kadar olan dönemde, iletişim ve zihinsel konularda daha aktif enerjiler hâkim olurken, sosyalleşme isteğimiz artacaktır. Sosyal medyayı daha aktif ve verimli kullanmak mümkün olabilir.

11 Şubat saat 3.33'de Ay 22° Aslan Burcunda Dolunay Fazını oluşturuyor ve Ay Tutulması gerçekleşiyor.

Bu Dolunay teması kalp ve zihin ikilemini çözmekle ilgili olacaktır. Kalbin bizi çağırdığı yolda sonsuz olasılıklar ve sevgi içinde yürürken, zihnin alışık olduğu belli kalıplara sıkışmadan ilerleyebilir miyiz? Dolunay zamanları enerjinin yükseldiği ve doruk noktasına ulaştığı zamanlardır. Yağın dönemde özel yaşamımız ve sosyal yaşamımız arasında bir çelişki yaşıyor olabiliriz. Kendi içimizde kalmak, kendimiz için bir şeyler yapmak ve kendi benliğimize odaklanma isteğinin yanı sıra, sosyalleşmek, arkadaşlarla bir araya gelmek ve bütünün hayrı için olana yönelmek arasında bir köprü kurabilirsek bu Dolunay'ın enerjisi bizi geliştirerek bir adım öteye taşıyacaktır. Kendi istek ve arzularımızla, başkalarının ihtiyaçlarını dengeleyebiliyor muyuz? Bu dönemde benliğimizin bu alanına odaklanmak, kişisel gelişimimiz için faydalı olabilir.

Eğer sosyal faaliyetler ve toplumsal konularla ilgili işlerle fazlaca ilgilendiysek, şimdi bunlara biraz ara vererek kendi

ihtiyaçlarımıza odaklanabiliriz. Bu Dolunay ve Tutulma bize, bütünü içinde nerede olduğumuzu sorgulatabilir. Başkaları için çabalarken kendimizi ihmal ettiğimizi fark edebiliriz. Bu dönemde, artık kendi çıkarlarımızı da düşünmek isteyeceğiz. Dolayısıyla toplumsal ihtiyaç-

larla, kendi ihtiyaçlarımız karşı karşıya gelecektir.

Bu dönemde en çok etkilenecek kişiler 13 - 15 Ağustos doğumlu Aslan Burçları, 9 - 11 Şubat doğumlu Kova Burçları, 11 - 13 Mayıs doğumlu Boğa Burçları ve 13 - 15 Kasım doğumlu Akrep Burçları olacaktır. Bu kişiler, hayatlarında fazlaca tutundukları için onları geri çeken konular varsa şimdi bunlarla vedalaşabilirler.

18 Şubat saat 14.32'de Güneş Balık Burcuna giriyor.

Egoyu temsil eden Güneş, Balık Burcuna girdiğinde adeta sudan çıkmış balık gibi olur. Güneş parlamak, kendini göstermek ve ilgi toplamak isterken, Balık Burcu egoyu ve bizi ruhsal bağlantıdan uzak tutan tüm sınır ve kimliklerden özgürleşmek ister. Bütünüün hayrı için olandan zevk alır. Dolayısıyla Güneş'in Balık Burcunda ilerleyeceği bir ay boyunca bizler de fedakârlık ve bütünlük konularıyla daha fazla ilgilenebiliriz. Yardım ve dayanışma, ay boyunca ön planda olacaktır. Güzel olan her şey ilgimizi çekerken, her şeyin içindeki güzelliği daha net bir şekilde fark edebiliriz. Bu, yaratıcılığın artmasına yardımcı olacaktır. Dolayısıyla sanatsal faaliyetlere ilgi artabilir. Aynı zamanda ruhsal konularla her zamankinden daha fazla ilgilenebilir, bütünüün içindeki yerimizi daha çok sorgulayabiliriz. Bu dönem boyunca Balık Burçları enerjilerinin ve yaratıcılıklarının arttığını fark edebilir, duygularını her zamankinden daha rahat bir şekilde ifade edebilirler.

26 Şubat saat 2.08'de Merkür Balık Burcuna giriyor.

İletişim gezegeni Merkür, Su Elementi olan Balık Burcuna girdiği zaman günlük konuşmalarımız daha çok duygular, sezgiler, yaratıcılık ve evrensel konular üzerine odaklanacaktır. İletişim zihinsel süreçten çıkıp sezgisel sürece girecektir. Hisler, özellikle 6. his dediğimiz kavram, iletişimde ön plana çıkabilir. Telepati güçlenecektir. 14 Mart'a kadar devam edecek olan bu dönem bilinçaltına bakmak ve rüyalara odaklanmak için de oldukça uygun bir dönem.

26 Şubat saat 17.59'da 18° Balık Burcunda Yeniay ve Güneş Tutulması gerçekleşiyor.

19 Güney Saros Döngüsünde gerçekleşecek tutulma, Güney Düğümünde gerçekleşiyor. Balık Burcunda gerçekleşen Yeniay bize, yaratıcılığı, sanatı, ruhsallığı ve duygularla temasa geçmeyi hatırlatıyor. Bu dönemde soyut kavramlar daha fazla gündeme geliyor. Yeniay ve Güneş Tutulması yenilik ve yeni başlangıçları sembolize ederken Balık Burcu bitiş, kapanış ve sonlanmalarla ilgili. Peki, bunun anlamı nedir?

Toplamda 0,73 dakika sürecek Güneş Tutulması, sembolik zamana baktığımızda, tutulmanın 4,5 aylık bir süredir şekillenmeye başlayan olayların bir neticesi olacağını söylüyor. Tutulma sonrasında ise, 4,5 aylık bir zaman boyunca bu tutulmanın yankılarını hayatımızda hissedeceğiz. ■

GÜNEY DÜĞÜMÜNDE MEYDANA GELECEK OLAN BU TUTULMA NE ANLAMA GELİYOR?

Genellikle Güney Düğümü tutulmaları olumsuz olarak yorumlanır; çünkü Güney Tutulmaları klasik anlamda bir şeyleri kaybetme, bitirme ve bırakma, yani "gidiş" olarak nitelendirilir. Hâlbuki bu çok göreceli bir etkidir. Güney etkisi bırakmak ve kaybetmekle ilgiliyken bu etki sayesinde hayatımızdaki negatif, olumsuz ve işe yaramayan şeyleri de geride bırakabilir. Bitiş ve son her zaman kötü değildir. Sadece tutunmaya alışık ve değişimden hoşlanmayan kişiler, kendilerini olumsuz olarak etkiliyor olsa da hayatlarındaki pek çok şeye tutunmak isterler. Çoğumuz hiç sorgulamadan, otomatik olarak pek çok şeye tutunur ve değişim yapmak istemeyiz. Hâlbuki uzun süre sistemde kalan ve artık görevini bitiren şeyler içeride toksik hale gelir ve bir süre sonra bizi yavaş yavaş zehirlemeye başlar. Hayatımıza aldığımız zaman iyi olan, bize iyi hizmet eden ve o dönem için fevkalade bir konu bile zaman içinde işe yaramaz ve çürük hale gelebilir.

Bu bir temizlik, toksinlerden arınma ve rahatlama dönemidir.

Balık Burcu hastaneler, din adamları, camiler, kiliseler, aşramlar, meditasyon merkezleri, gurular, hapishaneler, deniz ve okyanuslar, tüm sular ve sıvılar, alkol, petrol, uyuşturucu maddeler, narkoz, gemicilik, denizcilik, mülteciler, kurbanlar ve kurtarıcı rolündeki kişiler, sahte peygamberler, gizli saklı kalmış konular, yanlışlar ve yanlış anlamalar, müzik endüstrisi, sanatçılar gibi geniş bir alanı temsil etmektedir. Bu dönemde tüm bu konularla ilgili bitiş, tamamlanmalar söz konusu olabileceği gibi, bu alanlarda yeni ve köklü değişimler de mümkün olacaktır. Beklenmedik mucizelere şaşmamak gerekecektir. Tutulmadan en çok etkilenecek kişiler 25 - 27 Şubat doğumlu Balık Burçları, 7 - 9 Mayıs doğumlu İkizler Burçları, 29 Kasım - 1 Aralık doğumlu Yay Burçları, 30 Ağustos - 1 Eylül doğumlu Başak Burçları olacaktır.

MILTON'UN SIRRI

Akıllı cep telefonunuza indirdiğiniz QR code okuyucu ile 'Milton's Secret - Milton'un Sırrı' filminin fragmanını izleyebilirsiniz.

Bir film seyrettikten sonra genelde arkadaşlarımla o filmi tartışırız ve herkesin verdiği fikirle ortaya yeni bir oluşum çıkar. Zaten, genelde her film bize mesajlar iletir ve önemli bir bölümü farkındalıklarımızı artırır.

AKSİYON filmlerinin kahramanları bize, bir davaya bağlı olmanın, direnmenin, onurla ayakta kalmanın ve zamanı gelince kalkıp gitmenin bilincini öğretir. **AŞK** filmleri zerafeti, duygusallığı, karşılık beklemeden vermenin ne kadar önemli olduğunu, başkalarının acılarını ve kayıplarını hissedip merhametli olmayı ve kalpte durmanın önemini anlatır. **UZAY** filmleri, evrenin tarihini ve belki de geleceğini

yepyeni formlarla göstermeye çalışır. Bilmediğimiz boyutları, algılayamadığımız yöntemleri bizlere yavaş yavaş sindirtmeye çabalar. Daha fazla yaşamam mümkün mü? Beynimin kapasitesi ne kadar? Bununla ne yapabiliriz? İçimdeki gücü nasıl kullanabilirim? Bilinmezlik, gizem, merak ve tabii ki cesaret önemli faktörlerden biri... **DRAMA**'da başkalarının duygularıyla bağlantı kurmaya çalışırız. Bir de, ilişkilerimizle nasıl başa çıkabiliriz? Eşimiz, çocuklar, arkadaşlar, çevremiz, meslektaşlarımız...

Kendimizle? Hele hele kendimizi başka bir kişide gördüğümüzde, karşımıza bir ayna gibi çıkar; o zaman farkındalığa geçebilir miyiz?

KOMEDİLER, her zaman kendimizi neden bu kadar ciddiye aldığımızı sordurtur bana. Komik filmler gülmeyi hatırlatır. Bana kalırsa komedi filmler en zor çevrilen filmlerdir. Bir insanı ağlatmak güldürmekten çok daha kolaydır. Ne yazık ki, böyle filmler pek nadir; zaten gülmeyi de unuttuk...

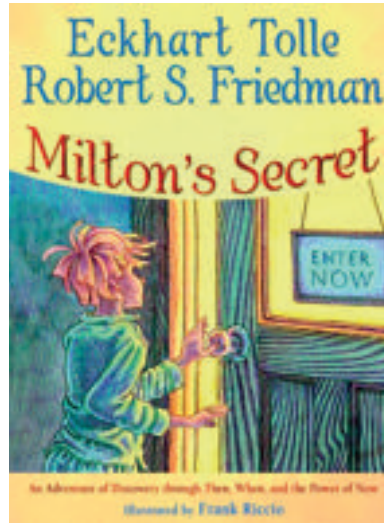
MÜZİKALLER ve **DANS** filmleri, ritimli hareketleri ile düzenli olmayı ve etrafa sevgi saçmayı, bir de silkinip hayatta canlı kalmayı öğretir. Bunun en güzel örneği, zevkle izlediğim ve neşelendiğim, 7 Golden Globe sahibi "LA LA LAND" filmi.

KORKU ve **SAVAŞ** filmleri, ışığın yanı sıra neyin karanlık olduğunu açığa çıkarmak için önemli öğeler barındırır. Genellikle, tamamen bilinçli olmayan yargıları veya duygularını işaret eder. Güçlü antipati duygularını uyandıran filmler, direniş, korku ve tikanıklıkların bir belirtisidir.

YAVAŞLAYALIM VE DERİN NEFES ALMAYA BAŞLAYALIM...

Bu ay size yazacağım film bu kategorilerin dışında, Yönetmen Barnet Bain imzalı bir **FARKINDALIK** filmi. Film, Danimarkalı yazar **Eckhart Tolle**'ün kitabından uyarlanmış. "Power of Now" - "Şimdinin Gücü" adlı kitabında Tolle, etkilendiği kişi ve felsefeleri şu şekilde sıralar: A Course in Miracles, mistik İslam, Sufilik, Rumi'nin şiirleri, Zen Budizm'in Lin-chi (Rinzai) ekolu.

Üstat Eckhart Tolle, kısa sürede bir bestseller olan bilgelik dolu "Şimdinin Gücü" isimli kitabında, bilincimizde ve yaşamımızda mucizevi bir değişiklik yaratabilecek evrensel bir öğretiyi sunuyor. Tolle, tüm ıstırap, endişe ve korkularımızın, dolayısıyla mutsuzluğumuzun gerçek kaynağını çarpıcı bir biçimde gösterip, onu şimdi ve burada nasıl aşabileceğimizi, huzur ve mutluluğa hemen şimdi nasıl kavuşabileceğimizi, bilincimizi hemen şimdi dönüşüme uğratarak nasıl aydınlanabileceğimizi anlatıyor. İşte film de tam bunun üzerine.

Aslında hikâye, 2008 yılında Eckhart Tolle, Robert S. Friedman ve ilustratör Frank Riccio ile birlikte yazılıp bir çizgi roman haline getirilmiş.

Filmin yönetmeni bu romana sadık kalarak, çocuklara yönelik olan bu hikâyeyi aslında yetişkinlerin idrak etmesi ve hayatlarına aktarmaları için böyle bir film yapmaya girişmiş.

Aile bireylerinin, içinde yaşadıkları bazı belirsizliklerin zamanla büyük problemlere dönüştüğünü ve bunlarla nasıl başa çıkılabileceğini anlatan bir film "Milton'un Sırrı". Milton, böyle bir dünyada büyüyen 12 yaşındaki bir oğlan çocuktur. Anne ve babası, evlilikleriyle ilgili ve aynı zamanda maddi sorunları olan işkolik kimselerdir. Milton'un ayrıca okulda, özellikle ona çok kötü davranan bir yaşıtı vardır. Onun yüzünden zorbalık görür. Korkusu Milton'u felç eder ve zihni hep buna odaklanır gibi görünür. Sonunda farklı bir bakış açısı ile mümkün olan özgürlüğü keşfedecektir, zira birgün dedesi onları ziyarete gelir. Evde bir uyanış başlar. Eskiden Hippie olan dede, bir filozof, bir yol gösterici, bir şifacı olmuştur ve eve güneşi getirir. Milton geçmişi yeniden canlandırmayı öğrenir ve geleceği düşünmek onun gerçek mutluluğu bulmasını engeller.

Babalar zorbalığa maruz kalabilir, annelerin bakıma ihtiyacı olabilir ve bazen tek bir kısa mesaj en karanlık günü aydınlatmak için yeterli olabilir. Büyükbaba savaşta geçirdiği anları hatırlar... Affetmek, hayatta kalma mücadelesi için en güçlü araçtır. Bize zarar verenleri, bizi aşağılayanları ve en önemlisi kendimizi, en başta kendimizi affetmeliyiz. İlk adımı atmaya hazır isek, hepimiz değişme kapasitesine sahibiz... Her yaştakilerin izleyebileceği, topluma bilgelik ve farkındalık kazandıran bu film, kaotik zamanlarda tüm insanları sevgi ve şefkatle kucaklamak gerekliliğini anımsatıyor bizlere... Evet... Yavaşlayalım ve derin nefes almaya başlayalım... ve ANI YAŞAYALIM. ■

Yapımı: 2016 - Kanada
Tür: Aile, Dram
Yönetmen: Barnet Bain
Oyuncular: William Ainscough, Donald Sutherland, Michelle Rodriguez, Mia Kirshner, David Sutcliffe
Senaryo: Sara B. Cooper, Barnet Bain, Donald Martin
Eckhart Tolle'ün kitabından uyarlanma.

Açık Ruh Ameliyatı ile “Şimdi sakin ol ve yavaşça egonu yere bırak!”

Bu yazıyı okuduktan sonra çıkacağınız yolculuğun sancılı ve zor geçeceğinden eminim. Kendinize sorduğunuz sorular, verdiğiniz yanıtlar, kendinize vermekten utandığınız, üzüldüğünüz, pişmanlık duyduğunuz, hatta vicdanen doğru olduğuna inandığınız ve memnun olduğunuz için şüphe ettiğiniz cevaplar... Ama korkma, karşı yaka ışıltılı seni bekliyor.

**“Güneş olmak ve altın ışıklar halinde
Ummanlara ve çöllere saçılmak
isterdim
Gece esen ve suçsuzların
ahına karşın
Yüz rüzgârı olmak isterdim.” –Rumi**

İzzet Memi... 2006 yılında yeteneği ve hâkimiyeti ölçüsünde hastalarının iyiliği için tedaviler önereceğine ve asla kimseye zarar vermeyeceğine, Hekim Apollon, Asklepius, Higiya, Panacea üzerine ve bütün Tanrı ve Tanrıçaların huzurunda yemin etmiş bir tıp doktoru. Mezuniyetinin ardından organ nakli bölümünde kat hekimi olarak çalışmaya başlamış. Oldukça ağır ve komplikasyonu olan hastalarla birlikte çalışırken, sorumluluk piramidinin en altında yer almasına rağmen, acı çeken veya hayata veda eden her hasta, kendini yeniden sorgulamasına sebep olmuş. Bunun başlangıcı...

Daha sonra Prof. Dr. Canan Karatay'ın yönlendirmesiyle “gen terapisi” üzerine çalışmak için Amerika'ya gitmiş. En basit anlatımla gen terapi, bir virüse DNA kodunun enjekte edilmesinden sonra, virüsün alınarak vücutta kusurlu olan merkeze yönlendirilmesi ve virüsün DNA'sını hücreye geçirmesi işlemi olarak anlatılabilir. Bu işlem neticesinde ya hücreyi iyileştiriyor ya da hücreyi öldürüyor. Memi, yumurtalık kanseri üzerine yaptığı gen terapisi çalışmalarını, önümüzdeki 10 yıl içinde dahi majör bir gelişme olmayacağını bile bile, “duvara bir tuğla” koymak adına yapmış. Amerika'da yaşanan ekonomik krizin ardından Türkiye'ye dönüş yap-

mış. Ama ne dönüş... Gelir gelmez as-kere gitmiş, Kilis'e.

**“Şu toprağa sevgiden başka
bir tohum ekmeyiz
Şu tertemiz tarlaya başka bir tohum
ekmeyiz biz...” – Rumi**

Askerlik biter bitmez artık doktorluk yapmamaya karar vermiş ve kariyerine 3 sene boyunca uluslararası ilaç firmalarında medikal müdürlük yaparak devam etmiş. 2012 yılının sonuna geldiğinde, cevabını kendine veremediği sorularla boğulduğunu hissetmiş. O kadar iyi rol yapmış ki, onu hayata

getiren, yoğuran ve yetiştiren ebeveynleri bile anlamamışlar ne denli mutsuz olduğunu.

“İlgi” diyor İzzet Memi, “Tek istediğim önde olmak, ilgi odağı olmak ve fark edilmektir. Seneler boyunca sempatik, sevimli, sıcak İzzet’ tim ben” diyor. İşte problem de tam bu noktada başlamış.

“Bu ben miyim?” sorusunu kendine sormasıyla. Tercihlerini, kariyerini, çevresini, ailesini ama en çok da kendisini sorgulamış. İyinin tohumlarını ekecek tarla aramaya başlamış.

2013 yılının Ağustos ayında Osmanbey Metrosu çıkışında bir kâğıt toplayıcısı bugüne kadar öğrendiği her şeyi

yerle yeksan etmiş. Bir sigara istemiş önce, sonra da yakmak için bir çakmak. İzzet sigarasını yakmak için çakmağı çakmış, rüzgâr söndürmüş. İkinci denemesinde kâğıt toplayıcının eli İzzet'in eline deymiş. "Özür dilerim abi!" demiş kâğıt toplayıcısı, "elim eline değmeye layık değil."

"Mademki sen bensin, ben de senim, niceye şu senlik benlik..." – Rumi

Maskelerimiz var bizim. Yalnızlığımızı, korkularımızı, karışıklıklarımızı, pişmanlıklarımızı saklayan...

Bizi güçlü kıldığına inandığımız statülerin konumlandığı, tabelalara yazdığımız, yılbaşından hemen önce basılan ajandaların kapaklarına varak baskı yapılan unvanlarımız var. Gerçek benliklerimiz var; kâğıt toplayıcısının gözüne bakınca gördüğümüz akiste saklı duran.

İzzet bu olayın ardından yazı yazmaya başlamış. İlk ilgi gören yazısı olmuş kâğıt toplayıcısıyla yaşadığı olay. Tüm sene biriktirdikleri de üzerine eklenmiş ve bir kitap çıkartmaya karar vermiş. "Açık Ruh Ameliyatı". Bir itirafname ile başlayan kitap, özellikle tıp çevresinde çok ilgi görmüş. Kitap üzerine konuşmacı olarak davet edilmeye başlamış. Kitabın çıkması hayatında yeni bir dönem başlatmış. "Fakat hala aynı tuzağa düşüyordum" diyor İzzet. "Yapılan kötü yorumlara, 'çok biliyorsan sen yaz' demek isteyip, beni sevenleri kaybetmemek, beğenilmeye devam etmek kaygısıyla 'siz de haklısınız aslında' yazarak, samimi olmak için çıktığım yolda yine samimiyetsizliğe varıyordum" diye ekliyor.

2015 yılının Haziran ayında artık cevapları da yazıları da değişmiş. Kitaptan haberdar olanlar, daha önce konuşmalarına dinleyici olarak katılanlar memnuniyetlerini çevrelerinde dile getirince seminerler ve eğitimler vermeye başlamış. Dokunduğu insanlardaki pozitif gelişim ve memnuniyetlerine bağlı geri bildirimleri O'nu mutlu etmeye başlamış. Fakat hala eksik olan bir şeyler olduğunu düşünüyormuş ve bulmuş. Tutku...

Altı sene tıp fakültesi, bir sene gen terapisi ve medikal müdür olarak çalıştığı toplam on yılın ardından, gerçek tutkusunun sahne olduğuna karar vermiş İzzet Memi. İç yolculuğu sırasında yaşadıklarını aktardığı kitabından ve ilginç hikâyesinden yola çıkarak Murat İpek'in yazdığı oyun ile sahne almaya başlamış. Hem de tek kişilik bir oyun

"Karşı Yaka Işıkları" oyununda İzzet Memi

ile. Bu süreçte başarılarıyla isminden söz ettiren Ferit Koen, her zaman yanında olan en önemli isim olmuş. Türkiye'de hiç yapılmamış bir eğitim paketi oluşturmuş. Kendi iç yolculuğuna çıkmanızı sağlayan bir tiyatro oyunu "Karşı Yaka Işıkları" ve tamamlayıcı bir seminer.

"Ya olduğum gibi görün, ya görüldüğün gibi ol..." – Rumi

"Karşı Yaka Işıkları" salt bir tiyatro değil. 45 dakika süren oyunun ardından 25 dakikalık bir seminer veriyor İzzet Memi. Kara komedi olan oyunun ardından, kişilerin kendi iç hesaplaşmasının derinliğine bağlı olarak, gerçekliğe dönüş süresinin değişkenliğini gözlemleme fırsatım oldu. Seminerin ardından izleyici ile bir soru cevap kısmı başlıyor. Soru başlığı yok. Herkes istediği her konuda soru sorma hakkına sahip. Tabii ki, gelen sorularda "ideal benlik" ve "gerçek benlik" çatışmasını görüyorsunuz. Oyun amacına ulaşmış demek. Bo Sahne'nin konforu da oyuna hizmet ediyor.

Oyun boyunca izlediğim, dinlediğim ve beni uzun bir iç yolculuğa çıkaran hikâyenin sonunda öyle bir tokat yedim ki... Ruhum bedenimden çıktı ve acınası bir ifadeyle bana baktı. Olduğum ve görüldüğüm suretlerim... Seyircilerin tamamında bir şok hali! Bir kâğıt toplayıcısının sigarasını yakan alevden geldğimiz noktaya nasıl vardık?

Oyun ardından gelen seminer, yaşadığımız dilemmeyi çözümlememizde büyük önem taşıyor. Çünkü bir adamın, İzzet Memi'nin, kendi iç yolculuk hikâyesini bize aktarırken, fark ettirmeden bizi de kendi iç yolculuğumuza sürüklemesi, bu yolculukta battığımız çamurdan, saçımıza sinen tozdan, elimizin kirinden kurtulmak o kadar da kolay olmuyor. Bir drama lideri ve kast direktörü ola-

rak seyrettiğim performansı oyunculuk açısından değerlendirdiğimde mükemmel olduğunu söyleyebilirim. Çünkü tipe girdiği sahneleri seyirci biliyor ve bunun bir taklit olduğu bilinci ile seyrediyor. Oysa diğer sahnelerde salt İzzet Memi olarak riyasız, katıksız, egolarından arınmış, kabullenmiş bir bilinç olarak karşımızda duruyor.

"Bir katre olma, kendini deniz haline getir Mademki denizi özülüyorsun, katreliği yok et gitsin. Beri gel, beri!" – Rumi

Her oyun seyircisinde bir iz bırakır. Sahnesinde de ismini. "Karşı Yaka Işıkları", sizi başkasının gözünden değil, başkasının gözünde hayatı görmeye itiyor. Başkasının gözünde kendinizi görmeye, aynaya bakmaya zorluyor. Cesareti olana hodri meydan diyor. "Kâğıt toplayıcısı ile İzzet'i senaryo değil, insan olmaları birleştiriyor," diyor Memi. "Kendini gör!" diyor.

Bu oyunun finali sizsiniz. Şimdi, önümde işçi eldivenleri; elimde "Açık Ruh Ameliyatı" kitabı, aklımda dünden kalma sorular. Sanırım ben, kendi yolculuğuma katılarak devam edeceğim. Özellikle çalışan sayısı ve dolayısıyla hiyerarşisi önem taşıyan şirketlere, çalışan verimliliği ve motivasyonu için İzzet Memi eğitimlerini mutlaka tavsiye edeceğim. İş yükü ve stresi ile beli bükülmüş beyaz yakalı dostlarıma, tutkularını yakalayabilmeleri için ışık tutsun diye seminerlerinden bahsedeceğim. Ama herkese şunu diyeceğim: "Karşı Yaka Işıkları'nı görmediysen, gökyüzünün maviliğinden söz etme." Kendinize bir iyilik yapın ve "Karşı Yaka Işıklar" için Bo Sahne'de yerinizi ayırtın. İyilik tohumlarını en yakın tarlanıza ekin, gelecek güzel olacak. ■

3.200 YAŞINDAKİ 75 METRE UZUNLUĞUNDAKİ AĞAÇ İLK KEZ TEK FOTOĞRAF KARESİNE SİĞDİRİLDİ

Kaliforniya'daki sekoya ağaçları devasa boyutlarıyla tanınır.

Sierra Nevada dağlarının batı eteğinde dünyanın en büyük üçüncü ağacı olarak bilinen ağaç bulunmakta... Çevre sakinleri bu ağaca 'Başkan' demektedirler.

"Başkan" adı verilen ağaç 75 metre uzunluğuyla dünyanın en uzun üçüncü ağacı.

En etkileyici olanı ise ağacın yaşı: "Başkan"ın 3.200 yaşında olduğuna inanılıyor. Dev sekoya ağacı "Başkan" lakabını 1923 yılında ABD başkanlığı yapmış olan Warren G. Harding'ten alıyor. "Başkan" hala hızla büyümeye devam ediyor. Daha önce hiç kimse ağacın tamamını tek bir fotoğrafa sığdırmayı başaramamıştı. National Geographic ekibi ise imkânsızı başarmayı amaç edindi. Ekip, güçlükle bir araya getirilen araç gereçler sayesinde ağacı tek bir kareye sığdırmayı sonunda başardılar.

"Başkan" lakaplı ağacı tek bir kareye sığdırmak için 32 gün uğraşıldı.

Sonuç gerçekten etkileyici: Bazen doğa insanoğluna o kadar güzel şeyler sunuyor ki, bundan etkilenmemek elde değil. "Başkan" lakaplı dev sekoya ağacı da bunun en büyük örneği.

<http://tr.newsner.com>

TOROS DAĞLARI'NDAN OKUL BAHÇESİNE

Mersin ili kıyı ilçelerinden biri olan Erdemli'de Belediye Başkanı Mükerrrem Tollu, kar yağmıyor diye üzülen öğrenciler için okula Toros Dağları'ndan kamyonla kar getirdi. Tabiatıyla çocuklar da bayram etti!

OTOBÜS DURAĞINA SOBA

Sakarya'nın Kocaali ilçesi, Yeni Mahalle'de taşınabilir sistemle eğitimlerini sürdüren öğrenciler, her sabah Mehmet Akif Ersoy Caddesi üzerinde bulunan otobüs durağında servislerinin gelmesini bekliyor. Havaaların soğuması ve kış şartlarının zorlaşmasıyla

birlikte Orhan Yılmaz, çocukların servis beklerken üşümemesi için çareyi otobüs durağına soba kurmakta buldu.

Çocuklarını servise bindirmek için durakta beklediklerinde durumun farkına vardıklarını belirten Orhan Yılmaz, "Hava şartlarından dolayı okullarımız tatil olmuştu, ertesi gün kalktık çocuklarımızı okula göndermek için, ancak çok soğuk olduğundan aklımıza böyle bir fikir geldi. Bunu yaparsak her sabah ben yakarım dedim. Aslında elektrik çekip, elektrikli soba koymayı bile düşünüyorum. Hava çok soğuk oluyor, servisler yarım saat geç de gelebiliyor. Biz ise çocuklarımızı saatinde dışarıya çıkarmak zorundayız. Artık servislerin ne zaman geleceğini tam kestiremediğimiz için böyle bir uygulama başlattık. Amacımız durakların Erzurum'da olduğu gibi ısıtıcılı olmasına dikkat çekmek olduğu için böyle bir şeye kalkıştık," dedi.

Kaynak: İHA

FAZIL SAY'A BÜYÜK ÖDÜL

Piyanist ve Besteci Fazıl Say, Almanya'da Beethoven Akademisi'nin 2016 Uluslararası Beethoven İnsan Hakları, Barış, Özgürlük, Yoksullukla Mücadele ve İçselleme Ödülü'nü aldı. Bonn kentinde düzenlenen törenle ödülünü alan Fazıl Say'ı salondaki yüz-

lerce davetli dakikalarca ayakta alkışladı. Uluslararası Beethoven Ödülü'nü almaktan onur duyduğunu ifade eden Fazıl Say, ödülün kendisi için önemini kendine has bir dille anlattı: "Yaşamım boyunca 50'den fazla ödül aldım ama hepsi kırıldı. Kedim hepsini düşürüyor. Bu güzel ödül için ise cam muhafazalı bir bölme hazırladım. Beethoven Ödülü sağlam kalacak."

Fazıl Say daha sonra konuklara Aşık Veysel anısına yazdığı "Kara Toprak" adlı eserini çaldı.

Kaynakça: DHA

SEVGİLİLER GÜNÜ ESPRİSİ..

OKÜLT VE EZOTERİK BİLGİLER

Londra merkezli The Economist Dergisi'nin Aralık 2016 kapağına bir sembolizm şöleni yansıdı. The Economist kendisini bir gazete olarak tanımlasa da dergi formatında basılmakta - haftalık haber, uluslararası ilişkiler ve ekonomi dergisi olup 2006'dan bu yana Kuzey Amerika'da da olmak üzere yaklaşık 1 milyon adet satmakta. Anlaşılan o ki, The Economist de artık okült ve ezoterik iletişimi seçiyor.

GÖZ YAŞARTAN SURİYELİ

Heykeltıraş Nizar Ali Badr'ın Suriye'deki savaşı anlattığı taşları, izleyicisini gözyaşlarına boğuyor. Savaşı taşlarla oluşturduğu kompozisyonlarda anlatan Badr, ailelerin dağılmasını, sırtladıkları çanta, torba ve benzeri göçleriyle ailece bilinmeze doğru atıkları adımları, sancılarını en yalın bir şekle dönüştürerek görsellik kazandırıyor.

BEFINE SPA'DA SEVGİLİLER GÜNÜ

ADVERTORIAL

Dinlendirici atmosferi ve uzman terapistleriyle Titanic Business Bayrampaşa ve Titanic Port Bakırköy'de konumlanan BeFine Sports & Spa Sevgililer Günü'nde aşkı şımartmak isteyenlere özel bir paket hazırladı. Sevgililer Günü haftası boyunca (13- 19 Şubat) Thai Masajı, Thai Aroma Masajı, Bali Masajı veya Sıcak Taş Masajı'ndan birini seçen çiftler için 50 dakikalık terapi olarak sunuluyor. Sevgililer Günü içi bir diğer hediye alternatifi de BeFine Spa'da geçerli olan hediye çekleri. BeFine Spa hediye çekiyle sevgilinize dilediği zaman alabileceği özel terapiler hediye ederek aşkınıza keyif katabilir, sevgilinize farklı bir sürpriz yapabilirsiniz. Daha detaylı bilgi almak ve rezervasyon yaptırmak için Titanic Business Bayrampaşa BeFine Sports & Spa'ya 0549 453 50 36, Titanic Port Bakırköy BeFine Sports & Spa'ya 0531 105 25 47 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz.

BeFine Sports & Spa Sevgililer Günü'nde aşkına keyif katmak isteyenler için çok özel bir paket hazırladı.

SANAT AJANDASI

Karen HODARA KOHEN

Sanat, bize hakikati bildiren bir yalandır.
Pablo Picasso

FESTIVAL

AŞKA GEL İSTANBUL!

Sofistike gurme lezzetlerden, sokak lezzetlerine bir yolculuk için "Aşka Gel İstanbul!" etkinliğine katılın. Kalbe giden yol mideden geçer. Restoran ya da kafe açmak istiyorsanız, profesyonel mutfak ekipmanlarına ihtiyacınız varsa, ya da gastronomi sektöründe şef olmak istiyorsanız, hatta evinizin mükemmel aşçısı olarak unutulmaz sofralar kurmak isteği içindeyseniz bu eğlenceli festival size göre olabilir.

10 - 14 Şubat, saat 10.00 - 20.00
Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi

SERGİ

EDWARD BURTYNSKY AQUA SHOCK: SU PROJESİNDEN BİR SEÇKİ

Doğanın sanayileşme ile değişen yüzünü büyük formatlı fotoğrafları ile anlatan Kanadalı sanatçı Edward Burtynsky'nin bugüne kadar gerçekleştirdiği en iddialı işleri bir araya getiren "Aqua Shock: Su Projesi'nden Bir Seçki" sergisi Borusan Contemporary'nin konduğu oluyor. Sanayinin doğayı dönüştürmesini, sanatsal üretiminin merkezine koyan Burtynsky, son dönemde odağına temel yaşam kaynağımız suyu yerleştiriyor. İnsanlığın dünyanın en vazgeçilmez doğal kaynağı olan su ile giderek daha sorunlu hale gelen ilişkisini ele alan sanatçı, hayli farklı ve sıra dışı ekipmanlar kullanmış.

19 Şubat tarihine kadar
Borusan Contemporary İstanbul

TIYATRO

NEREYE GİTTİ BÜTÜN ÇİÇEKLER

Tuğrul Tülek'in yönettiği "Nereye Gitti Bütün Çiçekler" tiyatro oyunu, izleyicisiyle buluşmaya devam ediyor.

7 kadın, 7 farklı hikaye...

hepsinin tek ortak özelliği aynı yerde yaşamak zorunda kaldıkları gerçeği... "Nasıl olsa benim başıma gelmez" dediğimiz felaketler gerçekten o kadar uzak mı? Eve Ensler tarafından Bosna savaşının ardından, kaleme alınan bu oyun,

mülteci kampında yaşayan insanların ve yaşanan hayatın, kadınların gözünden anlatılmaktadır. Müziğin hikayeye iç içe geçtiği oyunda, oyuncuların ens-trüman çalıp şarkı söylediklerine de şahit olacaksınız.

28 Şubat Salı 20.30 / Trump Kültür ve Gösteri Merkezi

CAMERATA İSTANBUL BRASS ENSEMBLE

Bu sene altıncısı yapılacak olan Opus Amadeus Oda Müziği Festivali'nin kapanış konseri olan bu konser repertuarı en kalabalık etkinlik olacak. Camerata

Istanbul Brass Ensemble bir saati aşkın süre boyunca yirmiyeye yakın bestecinin eserini seslendirecek. Ayrıca final konserinde klasik müzik dışı parçalar da yer buluyor. Birkaç ay evvel kaybettiğimiz efsanevi Leonard Cohen'in "Halleluja" sı, Ottolini - Stefano Caniati'nin "Buster Keaton Blues"u, Eldon Rathburn'ün "The Canadian Brass Rag"i ve konserin iki bölümünde de seslendirilecek klezmer repertuarından sürpriz parçalar, bu kapanışı bir veda şölenine dönüştürecek. Bu parçaların yanı sıra elbette rönesans, erken barok, barok, romantik, empresyonist dönemlerde ve 20. yüzyılda yazılmış birbirinden güzel eserler Aşkenaz Sinagogu'nun büyüleyici mekanında dinleyiciye müzik evreninin kapılarını ardına dek ve coşkuyla açıyor...

28 Şubat Salı 20.30 / Aşkenaz Sinagogu

MÜZİK

MÜZİK

IVO POGORELICH

"Piyanonun şairi" olarak tanınan Hırvat piyanist Ivo Pogorelich'in bu konseri, piyano repertuarının önemli bestecilerinin en popüler eserlerinden oluşacak.

New York'ta Carnegie Hall'da ve dört ayrı kıtada sayısız şehirde, Berlin, Viyana Filarmoni ve Londra'daki bütün orkestraların yanı sıra Chicago, Boston ve Los Angeles'ın Filarmoni Orkestraları'yla da sahne alan usta piyanist Ivo Pogorelich, bu kez Chopin, Schumann, Mozart ve Rachmaninov'un sevilen eserlerini çalacağı konserine müzikseverleri bekliyor.

20 Şubat Pazartesi 21.00
Zorlu Performans Sanatları Merkezi
Ana Tiyatro

KENAN DOĞULU
Aşk'a Şarkılar

14 Şubat Salı 21.00
Zorlu Performans Sanatları
Merkezi - Ana Tiyatro

TARKAN
18 Şubat Cumartesi 21.00
Volkswagen Arena

DANY BRILLIANT
18 Şubat Cumartesi 21.00
Zorlu Performans Sanatları
Merkezi - Ana Tiyatro

ŞEBNEM FERAH
25 Şubat Cumartesi 21.00
Bostancı Gösteri Merkezi

LEVENT YÜKSEL
28 Şubat Salı 21.00
Zorlu Performans Sanatları
Merkezi - Drama Sahnesi

WEST SIDE STORY

Broadway tarihinin en önemli müzikallerinden biri olan West Side Story ilk olarak sahnelendiği 1957'den bu yana William Shakespeare'in eseri Romeo ve Juliet'in modern bir uyarlaması olarak tanımlanmıştır. Bugüne kadar birçok kez, farklı dönemlerde Broadway sahnesinde izleyicilerle buluştu. Müzikal 1961 yılında beyaz perdeye

de taşındı ve toplam 10 Oscar ödülü kazandı. Porto Riko'lu çete The Sharks ve ABD'li çete The Jets'in New York sokaklarındaki rekabetini görkemli bir koreografi eşliğinde yansıtan, iki farklı çete üyesi Tony ve Maria'nın aşkına odaklanan ikonik müzikal, özellikle Leonard Bernstein imzalı Maria, Tonight, Somewhere, America ve I Feel Pretty gibi

şarkılarla her zaman büyük beğeni toplamıştır. Broadway'in fenomen müzikali West Side Story, 50. yılında Zorlu PSM Ana Tiyatro'da izleyicilerle buluşacak.

1-18 Mart Zorlu Performans Sanatları Merkezi Ana Tiyatro

M
Ü
Z
İ
K
A
L

UYUYAN GÜZEL

**B
A
L
E** Uyuyan Güzel, La Belle au bois dormant, Dornröschen yüz yıllık uykuya dalan güzel bir prensesin öyküsünü anlatan klasik bir Avrupa masalıdır. 1697'de Fransız yazar Charles Perrault'un ve 1812'de Alman masal derleyicisi Grimm Kardeşler'in yazıya geçirdiği masalı daha önce de

İtalyan şair Giambattista Basile Ay, Güneş ve Talia adıyla derlemiştir ve şairin ölümünden sonra 1634'te yayınlanan kitabında yer almıştır. Modern zamanlarda bize hikayeyi en çok tanıtan ise 1889'da Çaykovski'nin masalı bale olarak bestelemiş olmasıdır. Defalarca da izlense yine keyifle izlenen bir klasiktir.

11 Şubat - 25 Mart tarihleri arasında Kadıköy Süreyya Operası

Belgesellerde "Minimalist Amerikalı"

Geçen ay abimin, kendi tanımıyla 'küçük, basit nikâh' için Amerika'ya gittim. Öncesinde, nikâha haftalar kala, abim: "Daha yer belli değil, bir an önce gel de hazırlıkların bir ucundan tut sevgili kardeşim" dedi. Tamam, bu sektör içindeyim de tam olarak neye yardım edeceğimi anlayamadan Amerika'dan güzel haberler gelmeye başladı: "Yer tutuldu, menü enfes, süslemeler seçildi, limuzin ayarlandı." Ne? Limuzin mi? Şu konuyu bir dakika şuraya park edeyim... Hemen bu noktada, Amerika ile ilgili yıllar evvel deneyimlediğim ilk şaşkınlığı anlatmak istiyorum... Yaklaşık 10 sene önce hayatımda ilk kez Amerika'ya gidiyorum. Abimle, ne yapacağız diye planlar yapıyoruz. San Fransisco'ya uçuyoruz, sonra araba kiralayacağız. Ya San Fransisco-Los Angeles ya da San Fransisco-Las Vegas yapacağız. Açtım excel'i hesap yapıyorum. Uçak ne kadar tutar? Araba ile gitmeye kalkarsak mesafeler kaç mil? Bir mil kaç km? Sonra, - aklım neredeydi bilmiyorum ama - km'yi Türkiye'deki benzin fiyatı ile çarpıp çıkan sonuçla aklımı yitirdim. Tam hatırlayamıyorum ama iki kişilik uçak biletinin 3 katına eşitti sanırım.

Bazen iktisat profesörlerimin, "Bunu nasıl mezun ettik yahu?" diyecekleri hatalar yapıyorum ama durum Amerika'da çok farklı. Harcama alışkanlıkları, satış stratejileri ve fiyatlar çok farklı.

Kaynağa yakınlığa göre tabii bazı ürünlerin fiyatları çok daha ucuz olabiliyor. Ama özellikle New York'da çok ince düşünülmüş, her şey sana para harcatmaya yönelik. Şehir 24 saat yaşıyor, kösedeki market hep açık. İtalya'dan geldiğim kasabada dükkânlar akşam 7'de, bankalar 4'de kapatıyor. Pazar günleri ise şehrin kapısına kilit vuruyorlar sanki, tüm şehir kapalı.

Şimdi, az evvel yukarıda limuzini park ettiğim yerden alıyorum ve geçen aya geri dönüyorum. Mesela limuzin kiralamak, herkesin ayrı ayrı taksi veya UBER kullanmasından daha ucuza geldi. Bir nevi, 'Dört kişi dolmuşu binmek yerine taksiye binelim aynı para'nın Türkçe meali.

Neyse, nikâh günü kocaman bir limuzin geldi, hep beraber doluştuk içine.

Herkes, nikâhın teması üzerine 1920'ler gibi giyinmiş vaziyette... Kafada tüyler, parlıtlı kıyafetler... Limuzin şoförünün bizi yanlışlıkla 3 blok ötede bırakması sebebiyle New York sokaklarında arz-ı endam edişimiz etraftaki turistlerin dikkatini çekti. New York, New York olalı 1920'lerden sonra böyle bir grup görmedim sanırım.

Nikâh dairesinde banka gibi sistem var. Numara alıyorsun. Gişede parayı ödülyorsun. Sonra ismini çağırılmalarını bekliyorsun. 'Miy miy' bir görevli evliliği gerçekleştiriyor. Tabii biz coşku ile bağırıyoruz; sevinç çığlıklarımız, havaya gül yaprağı atmalar vs. ve görevli dayanamadı. "Burada bir tek siz evlenmeyeceksiniz" diyerek gözünün ucu ile yerdeki gül yapraklarını gösterdi. Biz bir yandan özür dilerken, diğer taraftan yerdekileri toplamaya koyulduk. Adam, sanırım dersimizi aldığımızı karar verdi, "Zaten son nikâhtı sizinki" deyip bizi gönderdi. Ama biz rahat durur muyuz? Gül yapraklarının devamını atmak için sokağa çıkmayı bekledik. Hatıra fotoğrafları çektikten sonra da yine biri etrafı kirlettiniz demesin diye, vınnn aynı hızla geri limuzinin içine. İşte böylece bir kız kardeş kazanmış oldum...

Amerika tatilim, tabii ki sadece düğünden ibaret değildi. Ben, biraz da üçkâğıtçılık yaparak, herkesten fazla kaldım. Bu zamanı da, evde abimle Play Station oynayarak, güzel yemek yiyerek ve tabii ki gezerek geçirdim. Gezme derken; biraz şehri yürüyerek gezmek, biraz da mağazaların vitrinlerine bakarak yürümeyi kastediyordum. Çünkü Amerika'nın indirimleri insanın aklını alır. % 80 - 90 indirim ne demek yahu? Öğrenci bütçesi ile olmama rağmen kendimi tutamadım. Türk Lirası'nın neredeyse 4'e dayanması sebebi ile çarpma yapmaktan yoruldu. Sonra, ihtiyacım var mı sorusunu cevapladım. Ardından, peki bu, hiç tanınmayan bir marka olsa yine de alır mıydım sorusu ile kendimi zorladım. Eğer hepsinin cevabı 'evet' ise, kendimi rahat bırakıp kasaya yöneldim. Ama Amerikalı böyle mi? Çarpma yapmasına gerek olmayınca, ihtiyaç sorusu da hiç aklında olmayınca, sadece ortalıkta alışveriş torbaları var. Minimalist yaşamaya imkân yok...

KİNOALI ÇİKOLATA KURABİYELERİ

MALZEMELER

- ¼ bardak hindistancevizi yağı
- 115 gr bitter çikolata
- ½ bardak kinoa unu
- 1 yemek kaşığı kakao tozu (tatlı olmayan)
- 1 çay kaşığı kabartma tozu
- ½ çay kaşığı toz tarçın
- 2 yumurta
- ¾ bardak esmer şeker
- 1 çay kaşığı vanilya şurubu

HAZIRLANIŞI

Bitter çikolata eğer damla şeklinde değilse, bıçak yardımı ile çikolatayı küçük parçalara ayırın. Fırını 190 dereceye ısıtın ve tepsi-leri, üzerine pişirme kâğıdı sererek hazırlayın. Su dolu bir kabin üzerine oturtacağınız bir karıştırma kabı ile, sıcak benmari hazırlayın. Benmari hazırlarken, malzemeyi koyacağınız kabin dibinin, suya değmediğinden veya ocağın alevinin, kenarlardan kabin ısıtmadığından emin olun. Çikolata ve yağı çikolatalar eriyinceye kadar karıştırın. Daha sonra kuru malzemeler olan kabartma tozu, kinoa unu, tarçını ve kakao tozunu başka bir kapta karıştırın. Büyük bir kapta mikser yardımı ile veya çırpma teli ile şeker, yumurta ve vanilya şurubunu, malzeme biraz kalınlaşıp köpük halini alana kadar çırpın. Daha sonra bir spatula yardımı ile çikolata karışımını ekleyip, köpükleri öldürmeden yavaş hareketlerle, alttan üste malzemeyi alarak (fold ederek) karıştırın. En son, kuru malzemeleri ekleyip homojen olana kadar karıştırın. Daha sonra bir yemek kaşığı yardımı ile pişirme kâğıdının üzerine kurabiye karışımını bırakın. Pişikçe eriyip kurabiye halini alacaktır. Bu nedenle, aralarda boşluk bırakmaya özen gösterin. 7 - 9 dakika içinde, üzerinde yarıklar meydana gelip kenarları kıtır, ortası hafif yumuşak kalacaktır. Fırından çıkartıp soğumaya bırakın. Afiyet olsun. ■

Tips and Tricks

- Asıl tarif, tahmin ettiğiniz gibi bir Amerikan tarifi. Dolayısıyla, orijinalde kalorisiz azaltılmış esmer şeker kullanılıyor. Kurabiye'nin tanesi yaklaşık 80 kalori oluyor. Türkiye'de kalorisiz azaltılmış şekere rastlamadığım için normal esmer şeker kullanıyorum; dolayısıyla kalorisiz daha yüksek. Tadımlik yemekte fayda var.
- Çikolatayı tadarak seçin. Güzel bir çikolata, kurabiye'yi harika yapacaktır.
- Kinoa ununu bulmanıza gerek yok. Kinoayı mikserde biraz kırsanız da olur. Olduğu gibi de kullanabilirsiniz ama kurabiye'nin hissiyatı biraz değişebilir.
- Vanilya şurubu yerine yarım vanilya çubuğu da kullanabilirsiniz.

Tedavide devrim yaratan cihaz

Teva, İsrail'de geliştirilen devrim niteliğindeki tıbbi marijuana solunum cihazı Syqe'ı pazarlayacak

İsraili Teva Pharmaceutical Industries ile Tel Aviv merkezli Syqe Medical arasında, içinde tıbbi marihuana bulunan solunum cihazlarını pazarlamak üzere imzalanan dağıtım ve iş birliği anlaşması, dünyada bir ilk oldu. Teva, anlaşma kapsamında, Syqe Medical'ın tıbbi marihuana dağıtımını

için geliştirdiği solunum cihazının İsrail'deki tek distribütörü ve pazarlamacı olacak. Syqe'ye göre bu, büyük bir ilaç şirketinin tıbbi marihuana ürünü pazarlamayı kabul ettiği ilk anlaşma.

Syqe solunum cihazı, İsrail Sağlık Bakanlığı onayıyla Hayfa'daki Rambam Hastanesi'nde bir yıldan uzun bir süredir kullanılıyordu. Bu durum hastaneyi, standart bir tıbbi tedavide reçeteli marihuana

verebilecek dünyanın ilk hastanesi yapıyor.

Teva İsrail ile yapılan anlaşmanın bir parçası olarak, Syqe solunum cihazının ev bakımlarında kullanılması için Sağlık Bakanlığı'ndan önümüzdeki yıl onay alması bekleniyor.

İsrail'in ileri teknoloji merkezi olması ve gevşek düzenleyici ortamıyla kazandığı ün, düzinelerce yerel firmanın tıp alanına yoğunlaşmasını, böylece genç ve yenilikçi ülkenin marihuana teknolojilerinde lider olmasını sağladı. Uluslararası tıbbi marihuana pazarının on yıl içinde 20 milyar dolar değere ulaşması öngörülüyor. Dünya nüfusunun yaklaşık % 1'i hayatlarının bir noktasında potansiyel tıbbi marihuana

kullanıcısı haline geliyor.

“Acı ile mücadele eden hastalar için derin bir özveri”

Teva İsrail'in CEO'su ve aynı zamanda Yeni Geliştirilen Pazarlar Müdürü ve Afrika-Orta Doğu Yöneticisi olarak da görev yapan Avinoam Sapir şöyle diyor: “Teva İsrail, acı ile mücadele eden hastalar için derin bir özveri göstererek tıbbi marihuana alanına giriyor.

Şirketin ana ilgi alanı da bu acıyı iyileştirmek. En son teknolojiler ve çığır açan tıbbi cihazlar Teva İsrail'in stratejilerine mükemmel bir şekilde entegre edilmiştir.

Bunlar, Syqe Medical tarafından geliştirilen, hasta ve tıbbi personel açısından tedavide mükemmel değer yaratan cihazlardır.” ■

Hayatı Kolaylaştırır

KOROPLAST

1 TÜRKİYE'NİN
NUMARASI

KAFKAS

FUAT KIRGIZ

İSTİNYE PARK

Alışveriş Merkezi Kat:1
No:35 İstinye - İstanbul
Tel: 0212 345 52 04 - 05

NİŞANTAŞI

Abdi İpekçi Cad. Isparta Palas
No: 19 Nişantaşı - İstanbul
Tel : 0212 296 38 80 - 296 92 28

ZORLU AVM

Levazım Mah. Kuru Sk.
No: 2 AVZ 150 Beşiktaş - İstanbul
Tel: 0212 353 63 50 - 51

AKASYA AVM

Çeçen Sok. No:25 1. Kat 405
Acıbadem, Üsküdar - İstanbul
Tel: 0216 510 43 21 - 22

KAPALIÇARŞI

Kalpakistanlarbaşı Cad. No:4-6
Kapalıçarşı - İstanbul
Tel: 0212 522 03 26 - 527 48 78